

မျှော်မှန်းချက် (Vision)

အားလုံးပါဝင်ပြီး နိုင်ငံတကာနှင့် ယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်းရှိသည့် ရေရှည်တည်တံ့သော လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်မှုစနစ် ထွန်းကားစေခြင်းဖြင့် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံ၍ အာဟာရပြည့်ဝစေပြီး ကျေးလက်နေပြည်သူများ၏ လူမှုစီးပွားဘဝ မြင့်မားလာစေရန်နှင့် နိုင်ငံစီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အကူဖြစ်စေရန်။

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်သူ ကင်းတပ်ရေထိန်းတံဆံ့နှင့် သဖန်းဆိပ်ရေလျှောင့်တံဆံ့ ကြည့်ရှု စစ်ဆေး သီးနှံပုံစံပြောင်းလဲရေး၊ မျိုးပြောင်းလဲရေး၊ နည်းပညာအသုံးပြုနိုင်ရေးတို့အတွက် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိ

နေပြည်တော် ၁၅ ဇူလိုင် ၂၀၂၀

စိုက် ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်သူသည် စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအဖွဲ့ဝင် စိုက်/မွေး/ဆည်ဝန်ကြီး ဦးကမ်စာမူ၊ ဦးစီးဌာနများမှ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ တိုင်းဒေသကြီး ခရိုင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများနှင့်အတူ ယနေ့ နေ့လယ်ပိုင်းတွင် ကန့်ဘလူခရိုင် ကင်းတပ်ရေထိန်းတံဆံ့နှင့် သဖန်းဆိပ်ရေလျှောင့်တံဆံ့တို့သို့ ရောက်ရှိကြပြီး ဆည်ရေဝင်ရောက်မှု ဆည်တံဆံ့များကြိုခိုင်မှု ရေဝေရေလဲဒေသနှင့် ရေဝပ်ဧရိယာအခြေအနေများကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသည်။ (ပုံ)

စီမံကိန်းရှင်းလင်းဆောင်တွင် ဆည်မြောင်းနှင့်ရေအသုံးချမှုစီမံခန့်ခွဲရေး ဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဦးဗိုလ်ဗိုလ်ကျော်က သဖန်းဆိပ်ရေလျှောင့်တံဆံ့ သမိုင်းကြောင်းနှင့် နှစ်စဉ် ရေဝင်ရောက်မှု၊ ရေပေးဝေခိုင်မှုနှင့် ဒေသ၏ နှစ်စဉ်ရေချိန်များကို ရှင်းလင်းတင်ပြသည်။ ထို့နောက် တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးကျော်လင်း တင်ပြချက်များနှင့်ပတ်သက်၍ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးက ဆွေးနွေးပြောကြား

က ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များနှင့် သဖန်းဆိပ်ရေလျှောင့်တံဆံ့ တည်ဆောက်စဉ်က စိုက်ပျိုးမြေများ ဆုံးရှုံးခဲ့ရသော်လည်း အခြေအနေအကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ခံစားခွင့်မရရှိသေးသည့် ဒေသခံများကျန်ရှိနေမှုအပေါ် သင့်တော်သည့်အကူအညီများ ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ပါရန် ဆွေးနွေးတင်ပြသည်။

ရာ၌ ၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် စတင်အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့သော သဖန်းဆိပ်ရေလျှောင့်တံဆံ့ ဘက်စုံစီမံကိန်း၏ ရေဝပ်ဧရိယာ

အတွင်း ကျရောက်နေသည့် ကျွန်းလှမြို့ အပါအဝင် လယ်မြေယာမြေစိုက်ပျိုးမြေများ အစားထိုးဖော်ထုတ်ပေးခဲ့သော်လည်း အခြေအနေ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ခံစားခွင့်မရရှိသေးသည့် ဒေသခံများ ကျန်ရှိနေသည်ကို သိရှိရပါကြောင်း၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေဖြင့် ပြည်သူများ၏ ထိခိုက်နစ်နာနေမှုများအား အကောင်းဆုံး ကုစားဖြေရှင်းပေးနိုင်ရေးကို အလေးထား ဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာ ယခုကဲ့သို့ ခံစားခွင့်

မရရှိသေးသည့် ဒေသခံများ၏ နစ်နာဆုံးရှုံးနေမှုများအား အမြန်ဖြေရှင်းကူညီပေးနိုင်ရေး ကြိုးပမ်းသွားမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ အလားတူ ပြောင်းလဲသက်ရောက်လာလျက်ရှိသည့် ရာသီဥတုနှင့်လိုက်လျောညီထွေမှုရှိသည့် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်နိုင်ရေးအတွက် သီးနှံပုံစံပြောင်းလဲရေး၊ မျိုးပြောင်းလဲရေး၊ နည်းပညာအသုံးပြုနိုင်ရေးတို့အတွက်

စာ - ၂ သို့

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန စိုက်ပျိုးရေးသိပ္ပံ ဟုမ္မလင်း (ရွှေဘိုကျောင်းခွဲ) ဖွင့်ပွဲ ကျင်းပ

ရွှေဘို ၁၅ ဇူလိုင် ၂၀၂၀

စိုက် ပျိုးရေးသိပ္ပံ ဟုမ္မလင်း (ရွှေဘိုကျောင်းခွဲ) ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားကို ယနေ့ နံနက် ၉ နာရီက စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး၊ ခန္တီးခရိုင် ဟုမ္မလင်းမြို့နယ် ကက်သာကျေးရွာ၌ကျင်းပရာ တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်ဝန်ကြီး ဦးမိုးကျော်သူ၊ ရှမ်းတိုင်းရင်းသားရေးရာဝန်ကြီး ဒေါ်နန်းမွှေးမွှေးခင်တို့ တက်ရောက်ဖွင့်လှစ်ပေးကြသည်။ (ပုံ) စာ - ၃ သို့

ရေကြိုမြို့နယ် ရေလယ်ကျွန်းကျေးရွာများ ချိုလာအသေးစား စက်အားစနစ်သုံး မီးလင်းရေလုပ်ငန်း ဖွင့်လှစ် သုံးနှစ်အတွင်း ကျေးရွာပေါင်း ၆၅၀၀ ကျော်၊ အိမ်ထောင်စုပေါင်း ၃ ဒသမ ၃ သိန်းကျော် ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့

နေပြည်တော် ဇန်နဝါရီ ၆

ရေ စကြိုမြို့နယ်အတွင်း ဧရာဝတီမြစ်နှင့်ချင်းတွင်းမြစ်အကြားရှိ ကျွန်းထဲကျေးရွာရစ်ရွာမှ ဒေသခံကျေးလက်နေပြည်သူများ ဆိုလာစနစ်ဖြင့် ၂၄ နာရီ လျှပ်စစ်မီးအသုံးပြုနိုင်ရေးအတွက် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန၊ ကျေးရွာနေပြည်သူများနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကုမ္ပဏီတို့ ပူးပေါင်းပြီး အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ပြီးစီးသည့် အမျိုးသားလျှပ်စစ်ဓာတ်အားရရှိရေး စီမံကိန်း (NEP) ဆိုလာ အသေးစားလျှပ်စစ်မီးလင်းရေးဖွင့်ပွဲကို ယနေ့နံနက်ပိုင်းက ကျင်းပရာ အခမ်းအနားသို့ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီး ဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်သူ၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး ဝန်ကြီးချုပ် ဒေါက်တာအောင်မိုးညိုနှင့် တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့ဝန်ကြီးများ၊ တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌနှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ဦးစီးဌာနများမှ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ၊ နယူးဇီလန်သံရုံးနှင့် ဂျာမနီသံရုံး တို့မှ တာဝန်ရှိသူများ၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်နှင့် ဂျာမနီပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့ GIZ မှ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ကျေးရွာ ရပ်မိရပ်ဖများ တက်ရောက်ကြသည်။ စာ - ၂ သို့

ရှေ့ဖုံး - ရေစကြိုမြို့နယ် မှ

အခမ်းအနားတွင် ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်သူက အဖွင့် အမှာစကားပြောကြားရာ၌ ပြည်သူများ၏ လူမှုစီးပွားဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် ဘက်စုံကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးသည် လျှပ်စစ်မီးရရှိမှုအပေါ်မှာ အများဆုံး တည်မှီနေခြင်းကြောင့် ကျေးလက်ဒေသ များ လျှပ်စစ်မီးရရှိရေးအတွက် မဟာ ဓာတ်အားလှိုင်းပြင်ပကျေးလက်မီးလင်းရေး လုပ်ငန်းများကို မိမိတို့ဝန်ကြီးဌာနက တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိကြောင်း၊ NEP မူဝါဒနှင့်အညီ နောင် ၁၅ နှစ် အတွင်း မဟာဓာတ်အားလှိုင်းမှ လျှပ်စစ် ဓာတ်အားမရရှိနိုင်သည့်ဒေသများ၊ မဟာ ဓာတ်အားလှိုင်းနှင့် ၁၀ မိုင်အထက် ဝေးကွာသောဒေသများ၊ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရန် စိတ်ဝင်စားသောကျေးရွာ များ၊ အိမ်ခြေ ၅၀ အထက်ရှိ၍ လူနေ သိပ်သည်းသောကျေးရွာများကို ဦးစားပေး ရွေးချယ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာမှာ သုံးနှစ် တာကာလအတွင်း တစ်အိမ်သုံးဆိုလာ စနစ်ဖြင့် ကျေးရွာပေါင်း ၆၅၀၀ ကျော်၊ အိမ်ထောင်စုပေါင်း ၃ ဒသမ ၃ သိန်း ကျော်၊ အများပြည်သူပိုင်အဆောက်အဦ ၁၃၀၀၀ ကျော်နှင့် လမ်းမီးတိုင်ပေါင်း ၃၇၀၀၀ ကျော် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ခဲ့ပြီ ဖြစ်ကြောင်း၊ အလားတူ အသေးစား ဓာတ်အားစနစ်ဖြင့်လည်း ကမ္ဘာ့ဘဏ်နှင့် ဂျာမနီပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့ (GIZ) တို့ နည်းပညာအကူအညီဖြင့် ကျေးရွာ ပေါင်း ၉၃ ရွာအတွက် အသေးစား ဓာတ်အားပေးစနစ် လုပ်ငန်းပေါင်း ၇၉ ခု ကို ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ခဲ့ပြီဖြစ်၍ မဟာ ဓာတ်အားလှိုင်းပြင် ဧရိယာ၏ ၂၅ ဒသမ ၆ ရာခိုင်နှုန်းခန့်ကို လွှမ်းခြုံပေးနိုင်ခဲ့ပြီ ဖြစ်ကြောင်း၊

မိမိတို့ဝန်ကြီးဌာနအနေဖြင့် (NEP) စီမံကိန်းဖြင့် ၂၀၁၆ ခုနှစ်မှ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်

အထိ ငါးနှစ်တာကာလအတွင်း အိမ်ထောင်စုပေါင်း ခြောက်သိန်းကျော်

ကြပြီး ကျေးရွာသူ ကျေးရွာသားများ ကိုယ်စား ဒေသခံတစ်ဦးက ကျေးဇူးတင် စကားပြောကြားသည်။

လျှပ်စစ်မီးရရှိရန် မျှော်မှန်းထားပြီး ယခု ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် အသေးစားဓာတ်အားစနစ်ဖြင့် ကျေးရွာ ပေါင်း ၁၀၀ နှင့် တစ်အိမ်သုံး ဆိုလာစနစ် ဖြင့် ကျေးရွာပေါင်း ၁၁၀၀ ကျော် လျှပ်စစ်မီး ရရှိစေရန် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်လျက် ရှိကြောင်း ပြောကြားသည်။

ဆက်လက်၍ တိုင်းဒေသကြီး ဝန်ကြီးချုပ်က အမှာစကားပြောကြားပြီး ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီး ဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဦးခန့်ဇော်က စီမံကိန်းလုပ်ငန်းကို ရှင်းလင်းတင်ပြ သည်။

ထို့နောက် နယူးဇီလန်သံရုံးနှင့် ဂျာမနီသံရုံးတို့မှ တာဝန်ရှိသူများ၊ ကမ္ဘာ ဘဏ်နှင့်ဂျာမနီပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး အဖွဲ့ (GIZ) မှ ကိုယ်စားလှယ်များက ဂုဏ်ပြုဝမ်းမြောက်စကားများ ပြောကြား

အခမ်းအနားအပြီးတွင် ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်သူ၊ မကွေးတိုင်း ဒေသကြီး ဝန်ကြီးချုပ် ဒေါက်တာ အောင်မိုးညိုနှင့် တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ ဦးတာတို့က တည်ဆောက်ပြီးစီး သည့် ဆိုလာအသေးစားလျှပ်စစ်မီးလင်း ရေးစက်ရုံကို စက်ခလုတ်နှိပ်ဖွင့်လှစ် ပေးပြီးတိုင်းဒေသကြီး စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီး ဦးဝင်းမော်ဌေး၊ သယံဇာတ၊ သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်၊ လျှပ်စစ်နှင့်စွမ်းအင် ဝန်ကြီး ဦးမြင့်ဇော်၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူး ချုပ် ဦးခန့်ဇော်နှင့် တာဝန်ရှိသူများက ၂၈၈ ကီလိုဝပ်ဆိုလာ အသေးစားဓာတ်အား ပေးရေးစနစ် (Solar Mini - Grid) မီးလင်း ရေးဖွင့်ပွဲ မှတ်တိုင်တင်ပေးခဲ့ကြောင်း ဖွင့်လှစ်ပေးကြသည်။ (အလယ်ပုံ)

ထို့နောက် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးနှင့်

အခမ်းအနားတက်ရောက်လာသူများက ဓာတ်အားပေးစနစ်နှင့် စက်ရုံတို့ကို လှည့်လည်ကြည့်ရှုအားပေးကြသည်။ (အပေါ်ပုံ)

အဆိုပါဆိုလာအသေးစား ဓာတ်အား ပေးရေးစနစ် (Solar Mini - Grid) မီးလင်း ရေးလုပ်ငန်းကို ကမ္ဘာ့ဘဏ်နှင့် GIZ တို့မှ နည်းပညာပံ့ပိုးပေးပြီး မဟာဓာတ်အား လှိုင်းပြင်ပအမျိုးသား လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ရရှိရေးစီမံကိန်း (NEP Off Grid) ဖြင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဦးစီး ဌာနက ထည့်ဝင်ငွေ ၆၀ ရာခိုင်နှုန်း၊ ပြည်သူ ထည့်ဝင်ငွေ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်း၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံ သည့်ကုမ္ပဏီမှ ထည့်ဝင်ငွေ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်း တို့ ပူးပေါင်းကာ ဆိုလာ ၂၈၈ ကီလိုဝပ်၊ ဂျင်နရေတာ ၁၆၀ ကီလိုဝပ် ထုတ်ယူသုံးစွဲ နိုင်မည့် ဆိုလာဒီဇယ် သန်းကျော် ၆ ဒသမ ၁ ပေါင်းစပ်စနစ်အမျိုးအစားကို အမေရိကန် ဒေါ်လာ အကုန်အကျခံ၍ Parami Energy ကုမ္ပဏီနှင့် Mega Global Green Automation ကုမ္ပဏီတို့က တာဝန်ယူ အကောင်အထည်ဖော် တည်ဆောက်ခဲ့ ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ အဆိုပါလျှပ်စစ်မီးရရှိ အသုံးပြုနိုင်မှုကြောင့် ကျေးလက်နေပြည်သူ များအတွက် လျှပ်စစ်မီးအလင်းရောင် ရရှိရုံသာမက အသေးစားကုန်ထုတ်လုပ်မှု နှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင် ခြင်း၊ ကျေးရွာအတွင်း တန်ဖိုးမြှင့် ထုတ်ကုန်များ တိုးချဲ့ထုတ်လုပ်နိုင်ခြင်း၊ ဈေးကွက်သို့အချိန်မီတင်ပို့ရောင်းချနိုင်ခြင်း စသည့် အကျိုးကျေးဇူးများ ရရှိနိုင်မည် ဖြစ်၍ ရေလယ်ကျွန်းကျေးရွာများ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုကို များစွာအထောက်အကူ ပြုစေမည်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

MOALI ဖြန့်ကြားရေး

ရှေ့ဖုံး - ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး မှ

မိမိတို့ဝန်ကြီးဌာနက ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက် လျက်ရှိပါကြောင်း၊ ဒေသနေပြည်သူများ အတွက် ရေရှည်အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေနိုင်မည့် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စေရေးအတွက် လိုအပ်သည့် နည်းပညာနှင့်အကူအညီ ပေးရေး၊ ဥပဒေနှင့်အညီ မြေယာအသုံးပြု ခွင့်များ ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရေး၊ မြေကြီး မြေပုံပြည့်စုံမှန်ကန်ရေးလုပ်ငန်းများကို

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီးဌာနအောက်ရှိ သက်ဆိုင်ရာဌာန များက စီမံဆောင်ရွက်ပေးလျက် ရှိပါ ကြောင်း ဆွေးနွေးပြောကြားသည်။

သဖန်းဆိပ်ရေလျှောင့်တစ် ဘက်စုံ စီမံကိန်းကို ၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် စတင် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး မူလတည်ဆောက်စဉ်က ဝင်ရောက်ပေး ၃၅ သိန်းခန့်မှန်းတွက်ချက်ခဲ့သော်လည်း

၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ဝင်ရောက်ပေး ၇၆ သိန်း ကျော် အများဆုံးရှိခဲ့ပြီး ယခု ၂၀၁၉ ခုနှစ် တွင် ဝင်ရောက်ပေး ကိုးသိန်းကျော်သာ ရှိသည့်အတွက် နှစ်ပေါင်း ၂၀ အတွင်း ဝင်ရောက်ပေးဆုံး ဖြစ်သည်။

သဖန်းဆိပ်ရေလျှောင့်တစ် နှင့် ကင်းတပ်ရေထိန်းတံ၊ ကာဘိုးရေလွှဲဆည် များ၏ လက်ဝဲလက်ယာမြောင်းမတော် များ လက်တံမြောင်းများ၊ ရေသောက်

မြောင်းများမှတစ်ဆင့် စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသ ကြီးအတွင်းရှိ စိုက်ပျိုးမြေအများဆုံး တည်ရှိသော မူးမြစ်ဝှမ်းဒေသဖြစ်သည့် ကန့်ဘလူ၊ ခင်ဦး၊ တန့်ဆည်၊ ရေဦး၊ ရွှေဘို၊ ဝက်လက်၊ ဒီပဲယင်း၊ အရာတော်၊ ဘုတလင်နှင့်စစ်ကိုင်းမြို့နယ်များရှိစိုက်ပျိုးမြေ များကို အကျိုးပြုလျက်ရှိရာ ယခုနှစ်မှစ၍ တွင် မိုးရွာသွန်းမှုလျော့နည်းခဲ့ခြင်းကြောင့် ဆည်များအတွင်း ရေအဝင် ကျဆင်းခဲ့သဖြင့်

စိုက်ပျိုးမြေများကို ရေပေးဝေမှုလျော့ချ ခဲ့ခြင်း၊ အချို့ဒေသများ ရေပေးဝေမှုယာယီ ရပ်ဆိုင်းထားခြင်းများရှိခဲ့ရာ ဒေသ၏ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု ထိခိုက်မှုဖြစ်ပေါ်စေရန် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီးဌာနနှင့် တိုင်းဒေသကြီးအဖွဲ့ရ တာဝန် ရှိသူများက ပူးပေါင်းကြိုးပမ်းလျက်ရှိကြောင်း သိရသည်။

MOALI ဖြန့်ကြားရေး

အယ်ဂရီဘီအက်စ်

မြတ်စိုး(လှိုင်)

အမှုဆောင်အယ်ဂရီဘီအက်စ်

တင်ကြည်လှိုင်

သတင်းအင်အားစု

ဆန်းညွန့် (ရေခဲချောင်း)၊ သိန်းဝေ၊ အင်ပင်သန်းဌေးအောင်၊ ဖော်ကျွန်းမြင့်အောင်၊ ဟာမာတင့်(မြင်းခြံ)၊ ရွှေ (လှိုင်သာယာ)၊ ခင်မေကြည် (မန္တလေး)၊ ဇော်နိုင်ဝင်း (မုံရွာ)၊ တင်မလတ် (မော်လမြိုင်)၊ ညောင်ဦးစိုး၊ အောင်နိုင် (ပခုက္ကူ)၊ ကြေးမုံဝယ်၊ ဖြူမာချို (ရန်ကုန်)၊ မြတ်သတ္တလှိုင် (ဘားအံ)၊

ထုတ်လေ့

ဦးမျိုးတင့်ထွန်း

မြ - ၀၀၄၁၀

ပုံနှိပ်သူ

ဦးမောင်နီ

မြ - ၀၀၂၆၉

ကမ္ဘာ့အေးဘုရားလမ်း၊ မိန်းလုံမေလမ်းသွယ် ရန်ကင်းတတိုက် ရန်ကုန်မြို့

ခေါင်းစီးစာလုံး

သက်မော်

ဗိုလ်

စိုးဟန်၊ နွယ်နီ

စလင်၊ ကာလက္ခ

မြကျွန်းသာ

ကြော်ငြာ

လယ်ယာစီးပွားသတင်းအဖွဲ့

ဖြန့်ချိရေး

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးရုံးများ၊ ရန်ကုန် - စာပေဗိမာန်အရောင်းဆိုင်၊ ဝါမိုးအောင်စာပေ၊ စာပေဗိမာန်အနီး၊ မန္တလေး - မန္တလေးရုံးခွဲ၊ စိမ်းကန်ဦးစီးဌာန

သက်သွယ်ရန်
လယ်ယာစီးပွားသတင်း
ကမ္ဘာ့အေးဘုရားလမ်း၊
မိန်းလုံမေလမ်းသွယ်
ရန်ကင်းတတိုက် ရန်ကုန်မြို့
ဖုန်း- ၆၆၃၅၀၅
Email: agribusinessnews2000@gmail.com

ဓာတုဆေးဝါး၊ ဓာတ်မြေဩဇာအတုအပများ ထိန်းချုပ်ကာကွယ်
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း တရားမဝင်တင်သွင်းထားသော ပိုးသတ်ဆေးနှင့်ပေါင်းသတ်ဆေးများကို စစ်ဆေးတွေ့ရှိခဲ့သဖြင့် တင်သွင်းသည့်ကုမ္ပဏီကို ပိုးသတ်ဆေးဥပဒေအရ ဖမ်းဆီးအရေးယူခဲ့ရသည့် ဖြစ်ရပ်တစ်ခု မကြာမီက ကြားသိလိုက်ရသည်။
ယင်းဖြစ်ရပ်မှာ လှိုင်သာယာမြို့နယ် အမှတ် ၆ ရပ်ကွက် အောင်ဇေယျစီးတီးအိမ်ရာတွင် ၂၀၁၉ ခုနှစ် ဩဂုတ် ၁၆ ရက်က ပေါ်ပေါက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။
အဆိုပါဆေးဝါးများ တရားမဝင်ရောက်ရှိနေကြောင်း တာဝန်သိပြည်သူ၏ သတင်းပေးမှုအရ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနက ဖွဲ့စည်းတာဝန်ပေးအပ်ထားသော ရန်ကုန်မြောက်ပိုင်းခရိုင် မြေပြင်ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့၊ မြို့နယ်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ မူးယစ်တပ်ဖွဲ့၊ အထူးရဲတပ်ဖွဲ့နှင့် စစ်ဘက်ဆိုင်ရာလုံခြုံရေးအဖွဲ့တို့ ပါဝင်သော ပူးပေါင်းအဖွဲ့များက ရှောင်တခင်ဝင်ရောက်စစ်ဆေးရာ ပိုးသတ်ဆေးနှင့်ပေါင်းသတ်ဆေးလီတာ ၂၀၀ ဆုံ ပီပါ ၁၁၀ လုံးကို ဖမ်းဆီးရမိလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။
ပိုးသတ်ဆေးဥပဒေပုဒ်မ ၃၁ တွင် “မည်သူမျှ မှတ်ပုံတင်အဖွဲ့၏ ခွင့်ပြုချက်မရဘဲ ပိုးသတ်ဆေး သို့မဟုတ် အဆိပ်ရှိပစ္စည်းများကို တင်သွင်းခြင်း၊ တင်ပို့ခြင်းမပြုရ” ဟုလည်းကောင်း၊ အဆိုပါဥပဒေပုဒ်မ ၃၂ အရလည်း “မည်သူမျှ လိုင်စင်မရှိဘဲ ပြည်ပကတင်သွင်းလာသော အဆိပ်ရှိပစ္စည်းကို ပိုးသတ်ဆေးအဖြစ် ဖော်စပ်ရောင်းချသည့်လုပ်ငန်း၊ ပြည်ပက တင်သွင်းလာသော ပိုးသတ်ဆေးကို ပြန်လည်ထုပ်ပိုးရောင်းချသည့်လုပ်ငန်း၊ ပိုးသတ်ဆေးကို လက်လီလက်ကား ရောင်းချသည့်လုပ်ငန်းနှင့် ပိုးသတ်မှုင်းတိုက်ခြင်းလုပ်ငန်းမပြုလုပ်ရ” ဟု အတိအလင်းပြဋ္ဌာန်းထားပြီး ဖြစ်သည်။
ထို့ပြင် ပုဒ်မ ၄၄ အရလည်း အဆိုပါပြစ်မှုများကို ရဲအရေးယူပိုင်ခွင့်ရှိသော ပြစ်မှုအဖြစ်သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားပြီး ဖြစ်သည်။
ထို့ကြောင့်လည်း ပိုးသတ်ဆေးဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းတာဝန်ပေးအပ်ထားသော “ပိုးသတ်ဆေးမှတ်ပုံတင်အဖွဲ့”သည် နိုင်ငံအတွင်း သုံးစွဲခွင့်ပြုမည့် ပိုးသတ်ဆေးများ၏ အာနိသင်ထိရောက်မှုရှိရန်သာမက လူ့ကျန်းမာရေးနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ကို အန္တရာယ်ရှိမှုနည်းပါးစေရန်နှင့် အရည်အသွေးပြည့်မီသော ပိုးသတ်ဆေးများ တောင်သူများဝယ်ယူသုံးစွဲနိုင်ရေး အတွက် မျက်နှာပြင်မြှင့်တင်စစ်ဆေးကာ သတ်မှတ်ချက်နှင့်ညီညွတ်မှုရှိမှုသာ ပိုးသတ်ဆေးမှတ်ပုံတင်နှင့်လိုင်စင်များကို ကြီးကြပ်ခွင့်ပြုထုတ်ပေးခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုသို့ထုတ်ပေးပြီးနောက် မြေပြင်ကွင်းဆင်းအဖွဲ့များကလည်း အခါအားလျော်စွာ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးပညာပေးလျက်ရှိသည်။
ပိုးသတ်ဆေးသည် သုံးတတ်လျှင် အကျိုးဖြစ်ထွန်းသော်လည်း မှားယွင်းစွာသုံးစွဲမိလျှင် လူနှင့်တိရစ္ဆာန်များအတွက် အသက်အန္တရာယ်ဆုံးရှုံးသည်အထိပင် အန္တရာယ်ကြီးမား လှသည်။
ယနေ့ကာလတွင် လယ်ယာထွက်ကုန်သီးနှံများ အထွက်တိုးရေးနှင့်အရည်အသွေးကောင်းမွန်ရေးတို့အတွက် ပိုးသတ်ဆေး၊ ပေါင်းသတ်ဆေးကဲ့သို့ ဓာတုဆေးဝါးများနှင့် အပင်အားဆေးအပါအဝင် ဓာတုမြေဩဇာများကို မဖြစ်မနေသုံးစွဲနေကြရသည်။
ရိုးသားသောတောင်သူလယ်သမားများအဖို့ တစ်စုံတစ်ယောက်က ညွှန်းလျှင် အဆိုပါဆေးဝါးနှင့် ဓာတုမြေဩဇာများကို အာနိသင်တိတိကျကျမသိရှိဘဲ သုံးစွဲမိကြသည်များ ကြုံတွေ့နေရဆဲဖြစ်သည်။
ထိုသို့မကြုံတွေ့စေရန်နှင့် ထိရောက်သောအာနိသင်များရရှိသုံးစွဲနိုင်စေရန်၊ ကျန်းမာရေးနှင့်ညီညွတ်ပြီး သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်ပျက်စီးမှုမရှိစေရန်၊ ဝိသမလောဘသမား များထံမှ မှားယွင်းစွာဝယ်ယူသုံးစွဲမှု မပေါ်ပေါက်စေရန်စသည့်ရည်ရွယ်ချက်ကောင်းများဖြင့် ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးများအလိုက် စနစ်တကျပညာပေးကြီးကြပ်မှုကိုခံယူကာ အပင်သီးနှံဓာတုဆေးဝါးနှင့် ဓာတ်မြေဩဇာရောင်းဝယ်ဖောက်ကားသူများသည် “ဘယ်သူသေသေ၊ ငတေမာစိတ်ထား” ကို စွန့်ပယ်ကာ ဥပဒေကိုလိုက်နာ၍ သမ္မာအာဇီဝလုပ်ကိုင်ကြရန် တိုက်တွန်းအပ်ပေသည်။

ရှေ့ဖုံး - စိုက်ပျိုးရေးမှ

လွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဒေါက်တာနော်ထွန်း၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များဖြစ်ကြသည့် ဦးလှမြင့်အောင်နှင့် ဦးသက်ဇင်မောင်၊ စိုက်ပျိုးရေး သိပ္ပံ ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးဖဲဆောင်၊ ဟုမ္မလင်းမြို့နယ် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်ဦးစီးမှူး နှင့်ဌာနဆိုင်ရာများ၊ ရပ်မိရပ်ဖများ တက်ရောက် ကြသည်။

အခမ်းအနားတွင် စိုက်ပျိုးရေးသိပ္ပံ ဟုမ္မလင်း (ရွှေတိုကျောင်းခွဲ) ကျောင်းအုပ်ကြီး ဦးကိုးထင်းက ကျောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ရှင်းလင်းတင်ပြပြီးနောက် တိုင်းဒေသကြီး လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် လူ့စွမ်းအား အရင်းအမြစ်ဝန်ကြီး၊ ရှမ်းတိုင်းရင်းသားရေးရာ ဝန်ကြီးနှင့်စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် တို့က စိုက်ပျိုးရေးသိပ္ပံ ဟုမ္မလင်း (ရွှေတိုကျောင်းခွဲ) ကို ဖဲကြီးဖြတ်ဖွင့်လှစ်ပေးကြပြီး စိုက်ပျိုးရေးသိပ္ပံ ဆိုင်းဘုတ်အား အမွှေးနံ့သာရေများ ပက်ဖျန်းပေး ကြသည်။

ဆက်လက်၍ ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားကို စစ်ကိုင်း တိုင်းဒေသကြီး အစည်းအဝေး ခန်းမဆောင်၌ ကျင်းပရာ ဝန်ကြီး ဦးမိုးကျော်သူက အဖွင့်အမှာ စကားပြောကြားပြီး ရှမ်းတိုင်းရင်းသားရေးရာ ဝန်ကြီး ဒေါ်နန်းမွှေးမွှေးခင်က ဒေသခံ ပြည်သူများ ကိုယ်စား ကျေးဇူးတင်စကား ပြောကြားသည်။

ထို့နောက် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန ညွှန်ကြား ရေးမှူးချုပ် ဒေါက်တာ ရဲတင့်ထွန်းက အမှာစကား ပြောကြားပြီး စိုက်ပျိုးရေးသိပ္ပံဖွင့်ပွဲ အထိမ်းအမှတ် အလံများကို တိုင်းဒေသကြီးဝန်ကြီးများအား အမှတ် တရပေးအပ်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန စိုက်ပျိုးရေး သိပ္ပံဌာနခွဲ ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးဖဲဆောင်က ကျေးဇူးတင်စကား ပြောကြားသည်။

ဖွင့်ပွဲအပြီးတွင် ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူ များက တိုင်းရင်းသားရိုးရာအကများဖြင့် ကပြ ဖျော်ဖြေကြသည်။ MOALI ပြန်ကြားရေး

GAP စနစ်ဖြင့် စိုက်ပျိုးသည့်ဆောင်းနမ်း(စမုန်နက်)စုပေါင်းရောင်းချပွဲ အခမ်းအနား ပခုက္ကူတွင်ကျင်းပ

ပခုက္ကူ ဒီဇင်ဘာ ၂၀
ကောင်းမွန်သော သီးနှံဈေးကွက် စီးဆင်းမှုဖော်ဆောင်ခြင်းနှင့် GAPစနစ် ဖြင့် စိုက်ပျိုးခဲ့သည့် ဆောင်းနမ်း (စမုန်နက်) စုပေါင်း ရောင်းချခြင်းအခမ်းအနားကို ယနေ့နံနက် ၉ နာရီက မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊ ပခုက္ကူမြို့နယ် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန အစည်းအဝေး ခန်းမတွင် ကျင်းပသည်။ (၃)

အခမ်းအနားသို့ တိုင်းဒေသကြီး ဦးစီးမှူး ဦးခင်မောင်ဝင်းနှင့် တာဝန်ရှိသူ များ၊ တောင်သူ ၃၀၀ ဦး၊ NAG မှ တာဝန်ရှိသူများ ဝန်ထမ်း ၂၂ ဦး၊ စုစုပေါင်း ၃၄၀ ခန့် တက်ရောက်ကြသည်။ ရှေးဦးစွာ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန ဦးစီးမှူး ဦးခင်မောင်ဝင်းက အဖွင့်အမှာစကား ပြောကြားပြီး သက်ဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိ ပုဂ္ဂိုလ်များက ဆောင်းနမ်း (စမုန်နက်)နှင့် ပတ်သက်၍ ဆွေးနွေးကြသည်။ မော်မော်ဝင်း (တိုင်းစိုက်ပျိုးရေး)

စိန်တလုံးသရက် ကြားခံကိုင်ကူးပင် ရွေးချယ်လေ့လာခြင်း သုတေသနပြုလုပ်

အချုပ် အသွေးနှင့် အထွက်နှုန်း ကောင်းပြီး စီးပွားရေး တွက်ခြေကိုက်ကာ စားသုံးမှုလုံခြုံ စိတ်ချရသည့် စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်များ ရှာဖွေဖော်ထုတ်ရေး သုတေသန လုပ်ငန်းအရ စမ်းသပ်ကွက်များကို စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက် သစ်သီးဝလံနှင့် ပန်းမန်သုတေသနဌာနစုမှ သုတေသန ပညာရှင်များက ကြိုးပမ်းလုပ်ဆောင် လျက်ရှိရာ မြန်မာစိန်တလုံးသရက် သုတေသနလုပ်ငန်း ကိုလည်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ မြန်မာ့စိန်တလုံးသရက်သည် သဘာဝအရ အသီးပုံသဏ္ဍာန်လှကာ အရည်အသွေးကောင်း၊ အာဟာရပြည့်ဝ၍

စားသုံးသူများ ကြိုက်နှစ်သက်သည့် ဈေးကွက်ဝင်ပေးသောပင်ဖြစ်သောကြောင့် တစ်ဧကအထွက်တိုးတက်ရန် အပင်စိပ်စိပ် စိုက်နည်းစနစ် ရှာဖွေဖော်ထုတ်ခြင်း သုတေသနကို စမ်းသပ်လျက် ရှိသည်။ သို့ဖြစ်၍ ယင်းစနစ်ဖြင့် စိုက်ပျိုးနိုင်ရန် ကြားခံကိုင်ကူးပင် ရွေးချယ် လေ့လာခြင်း သုတေသနကို ဟင်းသီးဟင်းရွက်၊ သစ်သီး ဝလံနှင့်ပန်းမန်သုတေသနဌာနစုကွင်း၌ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ အဆိုပါသုတေသနတွင် အောက်ခံ ပင် (Stock) အဖြစ် EB-11 သရက်ကို အသုံးပြု၍ ကြားခံကိုင်ကူးပင် (Inter-stock) များအဖြစ် စိန်တလုံး၊ ရင်ကွဲ၊ ပတ္တမြားငမောက်နှင့် နန်းတော်မိုင်း တို့အား အသုံးပြုထားကာ စိန်တလုံးပင်

(Scion) များကို ပင်ကြားတန်းကြား အကွာအဝေးသုံးမျိုး (၈ပေပတ်လည်၊ ၁၀ပေပတ်လည်နှင့် ၁၀ပေ x ၁၂ပေ) ဖြင့် ကိုင်းဆက်စမ်းသပ်စိုက်ပျိုးထားသည်။ ကြားခံကိုင်ကူးပင်များ၏ အကျိုး သက် ရောက် မှု ကြောင့် စိန်တလုံး သရက်ပင်၏ ကြီးထွားမှုကို နှေးစေကာ အပင်ပုစိန်တလုံးပင်များရရှိ၍ အပင်စိပ်စိပ် စိုက်ပျိုးနိုင်မည်ဖြစ်သောကြောင့် ကိုင်းချိုင့် ခြင်း၊ အသီးအိတ်စွပ်ခြင်း၊ ဆေးဖျန်းခြင်း၊ အသီးချူးခြင်းစသည့် အပင်ပြုစု စောင့်ရှောက်ခြင်းများကို တစ်နိုင်တစ်ပိုင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်သည့် အပြင် တစ်ဧက အပင်ဝင်ဆုံမှုများလာသဖြင့် သရက်သီးအထွက်နှုန်းတိုးတက်လာမည် ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ စိုက်/သ

မြန်မာ လယ်ယာထွက်ကုန်တွေ တရုတ်နိုင်ငံသို့ တင်ပို့ရောင်းချခဲ့တာ ဆယ်စုနှစ်ကျော်ခဲ့ပါပြီ။ တရုတ်နိုင်ငံကို လယ်ယာထွက်ကုန်တွေတင်ပို့တာ ရေလမ်းကြောင်းနဲ့နယ်စပ်လမ်းကြောင်းဆိုပြီး လမ်းကြောင်းနှစ်ကြောင်းရှိတဲ့အထဲက ဆန်နဲ့ဆန်ကွဲကိုတော့ လမ်းကြောင်းနှစ်ခုလုံးကနေ တင်ပို့နေပါတယ်။

သစ်သီးဝလံနဲ့ဟင်းသီးဟင်းရွက်တွေကိုတော့ တရုတ်နယ်စပ်ကနေ တင်ပို့နေတာဖြစ်ပါတယ်။ ဖရုံ၊ သခွားမွှေး၊ သရက်၊ ထောပတ်၊ နာနတ်၊ မင်းကွတ်၊ ကြက်မောက်၊ လိုက်ချီး၊ ဆီးသီးစတဲ့သစ်သီးတွေပါပဲ။ မင်းကွတ်၊ ကြက်မောက်၊ တောကြက်မောက်၊ လိုက်ချီးတို့ကို မူလကတည်းက တရုတ်နယ်စပ်ဒေသလမ်းကြောင်းကနေပင် တင်ပို့ရောင်းချကြတာပါ။

ဒီလိုတင်ပို့ရာမှာလည်း တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ General Administration of Quality Supervision, Inspection and Quarantine (AQSIQ) အဖွဲ့ရဲ့ စစ်ဆေးခွင့်ပြုချက်နဲ့သာ တင်ပို့ခွင့်ရကြပါတယ်။ ဒီနောက်ပိုင်းမှာ မြန်မာနိုင်ငံစီးပွား

ဝယ်လိုအားကောင်းနေချိန်မှာ သရက်သီးကို စောစောပြီး မှည့်ဆေးတို့ရောင်းခဲ့ကြလို့ အဝယ်ရပ်ကာ ဒဏ်ခတ်လိုက်တဲ့အခါ အရည်အသွေးစံချိန်စံညွှန်းပြည့်မီတဲ့ သရက်သီးတွေပါ မရောင်းရတော့ဘဲ အရပ်ကြီးပြတ်ခဲ့ရတဲ့ဖြစ်စဉ်ရှိခဲ့ဖူးပါတယ်။ နှစ်နိုင်ငံဈေးကွက်မိတ်ပျက်ရပြီး ယုံကြည်မှုကင်းမဲ့တဲ့ဒဏ်ကို ခံခဲ့ကြရဖူးပါတယ်။ ဒါဟာ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှုမှာ မဖြစ်သင့်တဲ့ကိစ္စရပ်တစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။

အရည်အသွေးစံချိန်စံညွှန်းနဲ့ကိုက်ညီတဲ့ သစ်သီးဝလံကောင်းတွေရအောင် အပင်ပြုစုချိန်၊ အသီးသီးနေချိန်မှာ ပြုစုထိန်းသိမ်းချိန်၊ အသီးဆွတ်ခူးချိန်၊ ဆွတ်ခူးပြီးသစ်သီးတွေကို ဆေးကြောသန့်စင်ခြင်း၊ ဆေးစီရင်ခြင်း၊ ကိုင်တွယ်ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ သိုလှောင်ခြင်း၊ ထုပ်ပိုးခြင်းစတဲ့

ရိတ်သိမ်းချိန်လွန်ပြုစုထိန်းသိမ်းရမယ့်

အသုံးပြုဖို့ သတိပြုကြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
 ဓာတုဆေးတွေအသုံးပြုရာမှာ သစ်သီးတွေ ဆွတ်ခူးမယ့်အချိန်နဲ့ ရှေ့တစ်လလောက် ခွာပြီးတော့ ပက်ဖျန်းရမှာဖြစ်ပါတယ်။ **ဆွတ်ခူးကာနီးကျမှ ဓာတုဆေးဖျန်းတာမျိုးကို လုံးဝမပြုလုပ်မိဖို့ သတိမူရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။** ဓာတုဆေးတွေ ပက်ဖျန်းပြီးရင် ဆေးအာနိသင်ပျက်ပြယ်တဲ့အထိ စောင့်ဆိုင်းပြီးမှသာ ဆွတ်ခူးကြဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

သစ်သီးဝလံတွေအရည်အသွေးကောင်းစေဖို့ အတွက် ပန်းမပွင့်မီ၊ ပန်းပွင့်ပြီး၊ သန္ဓေအောင်ပြီး၊ အသီးအဆင့်ဆင့်ကြီးထွားချိန်တွေမှာ အဆင့်အလိုက် သတ်မှတ်ထားတဲ့ဓာတ်မြေဓာတ်ဆေးနဲ့ သဘာဝမြေဓာတ်ဆေးတွေကို အချိန်မှန်မှန်ကျွေးပေးဖို့နဲ့ ရေပေးသွင်းတာကို ဂရုစိုက်ဆောင်ရွက်ပေးဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ သစ်သီးဝလံတွေ အရည်အသွေးတောက်ပပြီး အရသာချိုမွှေး၊ အသားနူးညံ့တဲ့ အရည်အချင်းလက္ခဏာရရှိစေဖို့ ဖော့စဖရပ်၊

တာကတော့ ရင့်မှည့်ပြီး ဆွတ်ခူးချိန်မှစတဲ့ ရိတ်သိမ်းချိန်လွန်နည်းပညာလိုက်နာမှုဟာ အဓိကအချက်ပါပဲ။ ဘယ်သစ်သီးဝလံကိုမဆို တုတ်၊ ခဲ၊ ဝါးတို့နဲ့ ပစ်ခတ်ခြေချခြင်း၊ ရိုက်ပုတ်ခြေချခြင်းမပြုလုပ်မိဖို့ သတိပြုရပါမယ်။ ပြုတ်ကျဒဏ်ရာရခြင်း၊ ရိုက်ခတ်သဖြင့် ထိတွေ့ဒဏ်ရာရခြင်းတို့ကြောင့် အသီးတွေရဲ့ အပြင်ရူပအရည်အသွေးပျက်စီးခြင်း၊ အသားတွေ ကြေမွသွားလို့ အတွင်းရူပပျက်စီးခြင်းများကြောင့် အရည်အသွေးလုံးဝကျဆင်းသွားစေနိုင်ပါတယ်။ သစ်သီးဝလံတွေကို လှေကားနဲ့မိအောင် ထောင်ပြီး တစ်လုံးချင်းစီ အညှာကိုအသီးနဲ့ တစ်လက်မခွဲ ခွာပြီး ကပ်ကြေးနဲ့ညှပ်ပြီး ခူးဆွတ်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ခူးဆွတ်အသီးတွေကိုလည်း အိတ်တွေ၊ ခြင်းတွေထဲမှာ ညှပ်သွားစေသင့်ပြီး သယ်ယူဖို့လိုအပ်ပါတယ်။ အသီးတွေရဲ့ ပြင်ပမှာ ကပ်ပါလာတဲ့အစေးတွေ ပွတ်တိုက်ဆေးကြောပေးဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ပြီးရင် ကပ်ပါလာတဲ့ မှိုနဲ့ရောဂါတွေ ကင်းဝေးစေဖို့ ရေနွေးစိမ်တာတို့၊ ဆေးရည်စိမ်တာတို့ ပြုလုပ်ပေးပြီး နေရိပ်မှာ စနစ်တကျစီကာ လေသလပ်ခံထားဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

သစ်သီးဝလံတွေ ဆွတ်ခူး၊ ဆေးကြောသန့်စင်၊ ဆေးစီရင်ပြီးရင် အရည်အသွေးမကျဆင်းအောင် ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းရမယ့် လုပ်ငန်းစဉ်တွေကို မဖြစ်မနေလုပ်ဆောင်ဖို့ လိုပါတယ်။ အပူချိန်၊ လေထုဖိုထိုင်းဆ၊ အလင်းပြင်းအား၊ အီသလင်းထုတ်လွှတ်မှု၊ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်အနည်းအများ၊ အောက်စီဂျင်အနည်းအများစတာတွေဟာ ဆွတ်ခူးပြီး သစ်သီးဝလံများရဲ့ ဇီဝကမ္မဖြစ်စဉ်ပြောင်းလဲမှုကိုဖြစ်စေပြီး အရည်အသွေးကိုလည်း ကျဆင်းစေပါတယ်။ အပူချိန်မြင့်ခြင်း၊ ဘီတာကယ်ရိတ်တင်ဟန့်တားခံ ရခြင်းတို့ကြောင့်

ရေးနဲ့ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာနက ဦးဆောင်ပြီး တရုတ်နိုင်ငံအစိုးရအဖွဲ့နဲ့ သွားရောက်ညှိနှိုင်း ဆွေးနွေးချက်အရ အဲဒီဖော်ပြခဲ့တဲ့ သစ်သီးဝလံ ရှစ်မျိုး (မင်းကွတ်၊ တောကြက်မောက်၊ ကြက်မောက်သီး၊ လိုက်ချီး၊ သရက်၊ ဖရုံ၊ သခွားမွှေး၊ ဆီးသီး) တို့ကို ၂၀၁၉ ခုနှစ်အောက်တိုဘာ ၁၆ ရက်ကစပြီး မူဆယ်-ရွှေလီ၊ မိုင်းလား-တာ၊ လော့၊ ချင်းရွှေဟော် -မိန့်တိန်၊ ကန်ပိုက်တီ-ဟိုချောင်း၊ လွယ်ဂျယ်-ကျန်းဖုန်းနယ်စပ်ဒေသ ဂိတ်ပေါက်အားလုံးကနေ တရားဝင်တင်ပို့ခွင့်ရှိကြောင်း တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ General Administration of Custom of China (GACC) က ခွင့်ပြုချက်ထုတ်ပေးခဲ့ပါတယ်။

ဒါကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံက ယခင်တရားမဝင်တင်ပို့နေကြရတဲ့ ဖော်ပြပါ သစ်သီးဝလံရှစ်မျိုးကို ၁၆.၁၀.၁၉ ရက်ကစပြီး တရားဝင်တင်ပို့ခွင့်ရရှိသွားတာ ဖြစ်ပါတယ်။ တရုတ်နိုင်ငံဘက်က နှစ်နိုင်ငံချစ်ကြည်ရင်းနှီးမှု ပိုမိုခိုင်မြဲစေဖို့ ရည်ရွယ်ပြီး ဒီလိုအသာတကြည့်ခွင့်ပြုပေးခဲ့တဲ့ အခွင့်အရေးကောင်းကို လက်မလွှတ်စေဖို့ မြန်မာနိုင်ငံဘက်က မျက်နှာမပျက်ရအောင် သတ်မှတ်ချက် စည်းကမ်းတွေကို တိတိကျကျလိုက်နာကျင့်သုံးကြဖို့ လိုအပ်လာပြီ ဖြစ်ပါတယ်။

သစ်သီးဝလံတွေအတွက် အဓိကသတ်မှတ်ထားတဲ့ စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်ကတော့ အရည်အသွေးသတ်မှတ်စံချိန်စံညွှန်းပြည့်မီရေး၊ အစားအစာဘေးကင်းလုံခြုံရေးအတွက် ဓာတုဓာတ်ကြွင်းကင်းစင်ရေး၊ ပိုးမွှားရောဂါနဲ့ အန္တရာယ်ပြုသတ္တုဒြပ်စင်များ ကင်းစင်ရေးတို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

သတ်မှတ်စံချိန်စံညွှန်းနဲ့ကိုက်ညီပြီး အရည်အသွေးကောင်းလက္ခဏာများနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ သစ်သီးဝလံရရှိရေးဟာ အလွန်အရေးပါလှတဲ့ အချက်ဖြစ်ပါတယ်။ အရည်အသွေးမကောင်းရင်တော့ တစ်ခါဆက်ဆံ ဆယ်ခါလန်ဖြစ်ပြီး မိတ်ပျက်၊ ဈေးကွက်ပျက်ရတဲ့ထိ ဖြစ်သွားနိုင်ပါတယ်။ အရင်နှစ် သရက်သီးပေါ်ချိန်က တရုတ်နိုင်ငံက သရက်သီး

အချက်တွေကို အထူးသတိပြုဆောင်ရွက်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

ဆိုချင်တာကတော့ သစ်သီးတွေ ပန်းစတင် မပွင့်မီမှ သစ်သီးတွေ ရင့်မှည့်တဲ့အဆင့်ထိ တစ်ပိုင်း၊ ရင့်မှည့်သစ်သီးတွေ၊ စတင်ဆွတ်ခူးချိန်မှ သိုလှောင်ထုပ်ပိုးတဲ့အထိတစ်ပိုင်း သတိပြုဆောင်ရွက်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

သစ်သီးတွေကို အရည်အသွေးကောင်းအောင် ဆောင်ရွက်ရာမှာ စတင်ပန်းမပွင့်မီမှ ရင့်မှည့်အချိန်အထိ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ အလေ့အကျင့်ကောင်းများ (GAP) ပါ Protocol အတိုင်း တိတိကျကျ ဆောင်ရွက်ကြဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ မြေဆီလွှာမှာ လူသားတွေကို အန္တရာယ်ပြုနိုင်တဲ့ သတ္တုဒြပ်စင်တွေ (ဥပမာ-ပြဒါး၊ ခဲ)ပါဝင်မှုရှိမရှိ ဖြေချင်ခန်းကိန်းမျှတမှုရှိမရှိ၊ ဘက်တီးရီးယားဗိုင်းရပ်စ်နဲ့မှိုစတာတွေပါဝင်ခြင်းရှိ၊ မရှိ၊ အဆိပ်သင့်စေနိုင်တဲ့ အခြားဓာတ်ဓာတ်ကြွင်းတွေ ပါဝင်နေခြင်းရှိ၊ မရှိတို့ကို မြေဆီလွှာဓာတ်ခွဲစမ်းသပ်ထားရှိရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ရေရဲ့အရည်အသွေးကိုလည်း ဓာတ်ခွဲစမ်းသပ်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဓာတ်ခွဲစမ်းသပ်တွေ့ရှိတဲ့ ရလဒ်အားလုံးကိုလည်း သတ်မှတ်ပုံစံတွေထဲမှာ ရေးသွင်းမှတ်တမ်းတင်ထားရှိပြီး တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်တွေက အတည်ပြုလက်မှတ်ရေးထိုးထားဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

ပိုးမွှားရောဂါကာကွယ်နှိမ်နင်းရေးအတွက် ဓာတုဆေးတွေသုံးရာမှာလည်း အသုံးမပြုဖို့ တားမြစ်ထားတဲ့ ကန့်သတ်ထားတဲ့ဆေးတွေ အသုံးမပြုမိဖို့နဲ့ အစိုးရဌာနမှာ တရားဝင်မှတ်ပုံတင်ထားတဲ့ ဆေးတွေကိုသာ သတ်မှတ်နှုန်းအတိုင်း မှန်မှန်ကန်ကန်

မြေဩဇာ ပိုတက်စီယမ်မြေဩဇာ၊ ဆာလဖာပါတဲ့မြေဩဇာတွေကို သတ်မှတ်နှုန်းအတိုင်း မဖြစ်မနေကျွေးပေးဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ သစ်သီးဝလံတိုင်းရဲ့ အရည်အသွေးကို အကျည်းတန်အရပ်ဆိုးစေတဲ့အချက်ကတော့ သီးထိုးယင်ဒုက္ခပေးတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် သစ်သီးဝလံတိုင်း သီးထိုးယင်ဒုက္ခကနေ ကင်းဝေးစေဖို့ အရည်အသွေးမိတ်အိတ်နဲ့စွပ်ပေးထားဖို့ အထူးသတိပြုကြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

နောက်တစ်ချက်ကတော့ သစ်သီးဝလံတွေရဲ့ ကောင်းမွန်တဲ့အရည်အသွေးကို ချုပ်ကိုင်ထားတာဟာ ဆွတ်ခူးချိန်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဆွတ်ခူးချိန်မှန်ကန်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ သစ်သီးဝလံတွေဟာ ပြည့်စုံတဲ့ရင့်မှည့်မှုအဆင့်ကို ပန်းဖူးစတင်ပေါ်ချိန်ကနေ ရက် ၁၅၀ ကျော်မှသာ ရောက်ရှိတာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီအချိန်မှသာ အတွင်းမှာရှိတဲ့ အသားတွေက သကြားဓာတ်ဟာ အချိဓာတ်ကို ပြောင်းလဲကြခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ သစ်သီးဝလံတွေကို စောပြီးခူးရင် အတွင်းသားတွေ အချိဓာတ်သို့မပြောင်းလဲရသေးတဲ့ အတွက် အရသာမချို၊ မမွှေး၊ မနူးညံ့၊ မမှည့်ဖြစ်ပြီး အရည်အသွေးကျဆင်းသွားစေပါတယ်။ တကယ်လို့ နောက်ကျပြီးမှ ခူးဆွတ်မယ့်ဆိုရင်တော့ အမှည့်လွန်ကာ မှိုရောဂါဝင်ပြီး ပုပ်ရိသွားစေပါတယ်။ ကြာကြာအထားမခံဘဲ ဆုံးရှုံးမှုဖြစ်စေပါတယ်။

သစ်သီးဝလံတွေ အရည်အသွေးစံချိန်စံညွှန်းမီပြီး ကောင်းမွန်တဲ့လက္ခဏာရရှိအောင် လွှမ်းမိုးနေ

သစ်သီးတွေ အရောင်ပြောင်းလဲတာ၊ အသက်ရှူနှုန်းနဲ့လျော့ကျတာတို့ဖြစ်စေပြီး ကာဗွန်ဟိုက်ဒရိတ်စုဆောင်းမှုလျော့ကျစေခြင်း၊ အသားတွေ ကြမ်းလာခြင်း၊ ဖော့သားကဲ့သို့ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၊ အစက်အပျောက်တွေဖြစ်ပေါ်ခြင်း၊ အူချောင်းခြင်းစတဲ့ အရည်အသွေးကျခြင်းလက္ခဏာတွေ ခံစားရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဆွတ်ခူးပြီးသစ်သီးတွေကို အပူချိန်မြင့်နဲ့မမိစေဖို့ သတိပြုထိန်းသိမ်းဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

ပတ်ဝန်းကျင်အပူချိန်နိမ့်တဲ့အခြေအနေနဲ့ ကြိုရှင် သစ်သီးတွေ၊ အသားဓာတ်ကစီဓာတ်ပါဝင်မှု တိုးစေခြင်း၊ သိုင်ယာမင်နဲ့ရီဖိုဖလိုဗိုလ်ဗင်ဓာတ်ပိုမိုဖြစ်ပေါ်စေခြင်း၊ ကစီဓာတ်ကနေ သကြားဓာတ်သို့ ပြောင်းလဲမှုဖြစ်ပေါ်ပြီး ပုပ်ရိလွယ်စေခြင်း၊ သစ်သီးအတွင်း အညိုစက်တွေ အသားကြပ်ဖြစ်ခြင်းတွေ ဖြစ်ပေါ်စေပါတယ်။ အရည်အသွေးတွေ ကျဆင်းသွားစေနိုင်တဲ့ အတွက် ဆွတ်ခူးပြီးသစ်သီးတွေကို အပူချိန်နိမ့်နဲ့မကြိုစေဖို့ အထူးသတိပြုစီမံရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

အလင်းပြင်းအားကြောင့် ဆုံးရှုံးမှုဟာ အရည်အသွေးဆုံးရှုံးခြင်းကို ပိုမိုဖြစ်စေနိုင်ပါတယ်။

တရုတ်နယ်စပ်ပို့ကုန်သစ်သီးများ အရည်အသွေးကောင်းစတံကြွင်းကင်းရန်လိုအပ်

ဈေးရောင်းနည်း ဈေးဝယ်နည်း

မြတ်စိုး(လှိုင်)

ဈေးဝယ်နည်းတစ်ခုကို ကျွန်တော် မိတ်ဆွေများထံမှ လေ့လာမိသည်။ အလားတူပင် ဈေးရောင်းနည်း အချို့ကိုလည်း စီးပွားရေးသမားများထံက လေ့လာကြည့်မိသည်။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်များထံမှ နှစ်ဦး၏ ရောင်းနည်းဝယ်နည်းကလေးတွေကို ကောင်းစွာ မှတ်မိနေသည်။

ပထမတစ်ဦးမှာ ယနေ့ဆောက်လုပ်ရေးလောကတွင် အောင်မြင်နေသူတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ သူသည် တက္ကသိုလ်ဝင်တန်း အောင်စဉ်က အမှတ်ကောင်းသဖြင့် ဆေးတက္ကသိုလ်သို့ တက်ရောက်ခွင့် ရခဲ့သည်။

သို့သော် နောက်ဆုံးနှစ် ဖြေဆိုကာ နီးတွင်မှ မိဘနှစ်ပါးရော ကိုယ်တိုင်ပါ မြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်ရမည်ဟု သည် သတ်မှတ်ချက်နှင့် မကိုက်ညီသဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာရပ်ဖြစ်သည့် ဆေးပညာရပ်ဖြင့်ဘွဲ့ယူခွင့်မရှိတော့ဘဲ ထွက်လိုက်ရသည်။

အခြားသူဆိုလျှင် စိတ်ဓာတ် အကြီး အကျယ်ကျကာ ဘဝအခြေအနေတစ်မျိုး ပြောင်းသွားနိုင်သည်။ သူကတော့ ထိုသို့မဟုတ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်လည်း ဖြစ်နေ၍ တရားသဘောဖြင့် ဖြေသိမ့်ကာ လုပ်တာမဖြစ်လျှင် ဖြစ်တာလုပ်မည်ဟု

ဆုံးဖြတ်ကာ ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံတက္ကသိုလ်သို့ ဆက်လက် တက်ရောက်ပြီး စိတ်ပညာဖြင့် ဘွဲ့တစ်ခုရအောင် ယူလိုက်သည်။

ထို့နောက် အခြေအနေအရ ပြည်ပနိုင်ငံတစ်ခုသို့ ထွက်သွားကာ ဆေးရုံကြီးတစ်ခုတွင် စိတ်ပညာနှင့် ပတ်သက်သည့်လုပ်ငန်းခွင်၌ ဝင်ရောက် လုပ်ကိုင်သည်။ ထို့နောက် ငွေစုဆောင်း ကာ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိ လာခဲ့သည်။

ထိုကာလတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၌ လည်း ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ် စတင်နေချိန် ဖြစ်ပြီး အိမ်ယာမြေများ ဖော်ထုတ် ရောင်းချနေချိန်ဖြစ်၍ ကျပ်သိန်းပေါင်း ထောင်ဂဏန်းတန်သည့် မြေကွက်တစ်ခု ဝယ်ယူရရှိခဲ့သည်။ သို့သော် ကံဆိုးသည် ပဲဆိုရမလား။ ထိုမြေမှ လမ်းမပေါ်သို့ ထွက်လမ်း၊ ဝင်လမ်းအဆင်မပြေဘဲ အခက်တွေ့နေသည်။

ထိုအခါ အဝင်အထွက်လမ်းကို ပိတ်၍ ခြံကာထားသောပိုင်ရှင်နှင့် ညှိရ တော့သည်။ သို့သော် လုံးဝညှိ၍ မရဘဲ တင်းခဲနေသဖြင့် မိမိမြေကိုပါ လိုချင်၍ တမင်ညစ်နေမှန်း အကဲခတ်မိလိုက်တော့ သည်။

ထို့ကြောင့် စိတ်ပညာကိုအသုံးပြု ကာ ထိုသူ၏စိတ်ကိုနှိုးဆွ၍ “မိမိမြေကို

ပေါက်ဈေးနဲ့ဝယ်နိုင်ပါ့ မလား”ဟူသည့် သဘောသက်ရောက်သော စကားလုံး သုံးလိုက်ရာ ထိုသူမှာ အလွန်ချမ်းသာသူ ဖြစ်သဖြင့် သူ့ဂုဏ်သိက္ခာကို ထိပါးသလို ဖြစ်သွား၍ မာန်တက်သွားကာ ထိုစဉ်က လုံးဝမပေါက်သည့် ဈေးနှုန်းဖြစ်သော ကျပ်သိန်းပေါင်း သုံးသောင်းကျော်ကို ပေး၍ သူ့ထံမှဝယ်လိုက်သဖြင့် ကျပ် သိန်းတစ်ထောင်တန်မြေကို အရင်းပြုကာ ယနေ့တိုင် ချမ်းချမ်းသာသာ နေထိုင်နိုင် ခဲ့တော့သည် ဆို၏။

ဒုတိယမိတ်ဆွေတစ်ဦးကတော့ စီးပွားရေးပညာဖြင့် ဘွဲ့ရခဲ့သည့် ကုန်သည်တစ်ဦး ဖြစ်သည်။

သူသည် ဘုရင့်နောင်ပွဲရုံတန်းတွင် လယ်ယာထွက်ကုန်ပွဲရုံတစ်ခု၏ ပိုင်ရှင် ဖြစ်သည်။ ဘုရင့်နောင်ပွဲရုံသို့ မပြောင်းရွှေ့ မီက ရန်ကုန်မြို့တွင်း မြို့နယ်တစ်ခု၌ နေထိုင်သူဖြစ်သည်။

ရန်ကုန်မြို့တွင်းမှ ပွဲရုံများကို ဘုရင့်နောင်ပွဲရုံနယ်မြေသို့ ပြောင်းရွှေ့ လိုက်သောအခါ ပွဲရုံနှင့်သွားလာရေး နီးရာ တွင် နေထိုင်ရန်စေရာရာရတော့သည်။

ထိုအချိန်တွင် ကုမ္ပဏီကြီးတစ်ခုက လုံးချင်းအိမ်ရာများ အကောင်အထည် ဖော်နေချိန်ဖြစ်ကာ မူလဈေးမှာ မြေကွက် ရော တိုက်အိမ်ပါ ကျပ်သိန်း ၉၀ နှင့် ဈေးဖွင့်ရောင်းချ၍ ရရှိထားသောသူများ ထဲမှ ပြန်လည်ရောင်းချလိုသူတစ်ဦးနှင့် ဆက်သွယ်မိသည်။ ထိုသူမှာ နယ်တွင် ရောက်နေသည့် ဝန်ထမ်းတစ်ဦးဖြစ်၍ သူ့အိမ်နှင့်မြေ၏ ပေါက်ဈေးအမှန်ကို မသိဘဲ မူလထက် နှစ်ဆခန့်အမြတ်ရ လျှင် ပြန်ရောင်းရန် ရည်ရွယ်ထားကြောင်း သတင်းရထားသည်။ တကယ်တော့ ထိုအချိန်တွင် ကျပ်သိန်း ၅၀၀ ခန့် ပေါက်ဈေးရှိနေပြီကို ကျွန်တော်မိတ်ဆွေ က သိနေသည်။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်မိတ်ဆွေက အရောင်းအဝယ်ချိန်းထားသည့်နေ့တွင် ကျပ်သိန်း ၂၅၀ ငွေသားများကို ကားဖြင့် အသင့်တင်၍ ယူသွားသည်။ အဝတ်အစား ကိုလည်း ခပ်ရိုးရိုးပဲ ဝတ်သွားသည်။

စ၍စကားပြောလိုက်ကတည်းက အိမ်ရှင်သည် အရာရှိကြီးတစ်ဦးလည်း ဖြစ်၍ မာန်အပြည့်ဖြင့် “ကျွန်တော့်ခြံနဲ့

အိမ်ကတော့ ကျပ်သိန်း ၂၅၀ ရမှ ရောင်းမယ်။ ဆစ်ဖိုရည်ရွယ်ပြီးလာရင် တော့ အရောင်းအဝယ်ဖြစ်မှာ မဟုတ်ဘူး” ဟု ယတိပြတ်ပြောချလိုက်သည် ဆို၏။

ဆိုဈေးမှာကတည်းက ပေါက်ဈေး ထက် နှစ်ဆမျှသက်သာနေပြီကို သိလိုက် ရသော်လည်း မိတ်ဆွေက ထုံးစံအတိုင်း ဟန်လုပ်ပြီး ကုန်ကြွေးဆညှိကာ အရောင်း အဝယ်ထုံးစံ ဈေးဆစ်ကြည့်သေး၏။

ဘယ်လိုမှ ဆစ်၍မရမှန်း သိလိုက် သောအခါ နောင်တွင် ဈေးထပ်ပြင်သွား မည်စိုးသောကြောင့် စရန်ပင်မရှိတော့ ဘဲ ပါလာသည့်ငွေဖြင့် တစ်ခါတည်း ငွေအကြွေးချေကာ စာချုပ်ပြီးဝယ်လိုက် တော့သည်ဆို၏။

“ဟန်ကိုယ့်ဖို့၊ မာန်သူဖို့” ဆိုစကားသည် ထိုကိစ္စအတွက် ရည်ရွယ် သလားဟုပင် ဆိုထိုက်ပါဘိ။

ကဲ-မိတ်ဆွေတို့မှာရော ဘယ်လို အတွေ့အကြုံမျိုး ရှိဖူးပါသလဲ။ ■

ခြောက်သွေ့ရာသီ တောမီး

ကျွန်ုပ်တို့ ပို၍ပူနွေးလာသောကြောင့် ကမ္ဘာ့ရာသီဥတုမှာလည်း ပြောင်းလဲလာ၏။ ထိုသို့ပြောင်းလဲလာမှုကြောင့် ရေခဲပြင်များ အရည်ပျော်မှု များလာခြင်း၊ ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာရေမျက်နှာပြင်မြင့်တက်လာခြင်း၊ ခြောက်သွေ့ ရာသီ၌ တောမီးလောင်ကျွမ်းမှု ပိုများလာခြင်းဖြစ်ရပ်များသည် ရှိလာ၏။ ၎င်းဖြစ်ရပ်များသည် လူတို့အတွက် ဆိုးကျိုးများသာဖြစ်၏။

ကမ္ဘာကြီး၌ တောင်ဘက်ခြမ်းနှင့် မြောက်ဘက်ခြမ်းဟူ၍ရှိရာ ကမ္ဘာ့ တောင်ဘက်ခြမ်း၌ ပြင်းခြောက်သွေ့သော အခါ မြောက်ဘက်ခြမ်းတွင် မိုးရွာခြင်း၊ အေးမြစွာစိုခြင်းတို့ ဖြစ်ပေါ်နေ၏။

ယခုအခါ ရာသီဥတု ပို၍ ပူလာ သည့်အတွက် တောင်ဘက်ခြမ်းနှင့် မြောက်ဘက်ခြမ်းတို့တွင် ခြောက်သွေ့ ရာသီရောက်ပြီဆိုလျှင် တောမီးများ ပိုမိုလောင်ကျွမ်းလာ၏။

၂၀၁၉ နိုဝင်ဘာလက တောင်ဘက် ခြမ်း၌ တည်ရှိသည့် ဩစတြေးလျနိုင်ငံ တွင် ဒေသအချို့၌ တောမီးများ လောင်ကျွမ်းခဲ့ရာ အဆိုပါ တောမီးကြီးကို မထိန်းနိုင်ဟု ဆစ်ဒနီမြို့ အေအက်ဖ်ပီ သတင်းတစ်ပုဒ်တွင် ဖော်ပြထား၏။

နိုဝင်ဘာ၊ ဒီဇင်ဘာ၊ ဇန်နဝါရီလ များသည် ကမ္ဘာ့တောင်ဘက်ခြမ်း၌ ခြောက်သွေ့သောလများ ဖြစ်၏။

၂၀၁၉ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာ ပထမရက် သတ္တပတ်တွင် ဩစတြေးလျနိုင်ငံ အရှေ့ပိုင်းဒေသရှိ ကွင်းစလန်နှင့် နယူးဆော့ဒ်ဝေးလ်ပြည်နယ်များ၌ တောမီးများ လောင်ကျွမ်းရာ မီးလောင်ရာ တွင် လေပင့်မှုကြောင့် မီးသတ်သမားများ သည် မီးမငြိမ်းသတ်နိုင်အောင် ဖြစ်နေကြ ရ၏။ ကီလိုမီတာ ၁၀၀၀ အလျား တစ်လျှောက်၌ ပျံ့နှံ့လောင်ကျွမ်းနေသော အဆိုပါတောမီးကြီးကို ဝေဟင်မှလည်း လေယာဉ်နှင့် ရဟတ်ယာဉ်များစွာဖြင့် ငြိမ်းသတ်နေရ၏။

အပူချိန်များမြင့်မားခြင်း၊ လေပြင်း

များတိုက်ခတ်ခြင်းစသည်တို့က မီးလောင် မှုကို ပို၍ပြင်းထန်စေသည်ဟု မီးသတ် သမားများက ပြောကြသည်။

တောမီးများမလောင်မီက နွေရာသီ ၏ အပူရှိန်ပြင်းထန်ပြီး ရေရှားပါးသော ကြောင့် ကျေးလက်ဒေသနေ လယ်သမား အချို့သည် ရေများကို ထရပ်ကားများဖြင့် လိုက်လံဝယ်ယူနေကြရသည်ဟုလည်း သိရ၏။ အချို့လယ်သမားများသည် မွေးမြူထားသောနွားများကို ရောင်း၍ အခြားတစ်နေရာသို့ ရွှေ့ပြောင်းသွား ကြ၏။

တောမီးများကြောင့် လျှပ်စစ် ဓာတ်အားလိုင်းများကို ဖြတ်တောက်လိုက် ရခြင်း၊ စာသင်ကျောင်း ၁၀၀ ခန့်ကို ပိတ်လိုက်ရခြင်းဖြစ်ရပ်များလည်း ရှိ၏။

တောမီးများကြောင့် ၂၀၁၉ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာ တတိယရက်သတ္တပတ်အထိ ဩစတြေးလျတွင် အနည်းဆုံး လူလေးဦး သေဆုံးကာ လယ်မြေဟက်တစ်သန်းခန့် မှာ မီးလောင်ခြင်းခံရကာ လူနေအိမ် ၃၀၀ ကျော်ကို မီးလောင်ကျွမ်းသွား၏။

ဩစတြေးလျနိုင်ငံ ၂၀၁၉ ခုနှစ် နွေရာသီအပူချိန်မှာ ၄၂ ဒီဂရီဆဲလ် စီးယပ်စ်အထိ ရောက်ရှိခဲ့၏။

(စတီဗင်တိုင်းမစ် ၉.၁၁.၁၉၊ ၂၁.၁၁.၁၉) မြသိန်း

စာ - ၄ တရုတ်နယ်စပ်ပို့ကုန် မှ

အလင်းပြင်းအားများရင် သစ်သီးတွေအချဉ်ဓာတ်လျော့ကျစေခြင်း၊ သစ်သီး အသားတွေ အရောင်ပြောင်းလဲသွားခြင်း၊ အရသာလျော့ကျစေခြင်း၊ သစ်သီးအခွံအရောင် ပြောင်းလဲသွားခြင်း၊ အလေးချိန်ထုထည် ပမာဏလျော့ကျခြင်းတွေ ဖြစ်ပေါ်စေပါတယ်။ အရည်အသွေးကျစေတဲ့အတွက် အထူးသတိပြုရမယ့်အချက် ဖြစ်ပါတယ်။

ပတ်ဝန်းကျင်စိုထိုင်းဆများနေမယ်ဆိုရင် သစ်သီးတွေရဲ့မျက်နှာပြင် တင်းမာမှု ဖြစ်စေခြင်း၊ အခွံထူမှုလျော့ကျခြင်း၊ ရောဂါဖြစ်စေတဲ့ သက်ရှိတွေရဲ့ ရှင်သန်ပေါက်ဖွားမှုကို အားပေးလို့ ရောဂါဖြစ်စေလွယ်ခြင်း၊ မြေကြီးထဲမှာ အစိုဓာတ်နည်းနေခြင်း၊ အာဟာရ ဓာတ်ချို့တဲ့ခြင်းဖြစ်မယ်ဆိုရင် အပင်ပူခြင်း၊ အရွက်ဝါခြင်း၊ အသီးသေးငယ်ခြင်း၊ အသီးထိပ်ပုပ်နာခြင်း၊ အက်ကွဲခြင်းတွေဖြစ်ပေါ်စေပြီး အရည်အသွေးကျသွားစေပါတယ်။ ဆွတ်ခူးပြီးတဲ့ သစ်သီးတွေရဲ့ဆက်လက်အသက်ရှူနေခြင်း၊ အီသလင်း ထုတ်လွှတ်မှု ရှိနေခြင်း၊ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်များခြင်း၊ အောက်စီဂျင်နည်းခြင်းတို့ဟာလည်း သစ်သီးတွေရင့်ရော်ပျက်စီးမှုကိုဖြစ်ပေါ်စေပြီး အရည်အသွေးကျဆင်းစေနိုင်လို့ အထူးသတိပြုဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

သစ်သီးဝလံတွေ တင်ပို့ရောင်းချရေးမှာ ဒုတိယအလေးထားရမယ့်အချက်ကတော့ ပိုးမွှားရောဂါကင်းမှုနဲ့ ဓာတုဓာတ်ကြွင်းကင်းစင်မှုပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ တရုတ်နိုင်ငံဘက်က (AQSIQ) အဖွဲ့ အဓိကထားစစ်ဆေးမယ့်အချက်လည်း ဖြစ်နေပါတယ်။ ပိုးမွှားရောဂါ ကင်းစင်အောင် စိုက်ပျိုးစဉ်၊ ရိတ်သိမ်းဆွတ်ခူးစဉ်၊ သိုလှောင်စဉ်အဆင့်တွေမှာ အထူး ဂရုပြုဆောင်ရွက်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ဓာတုဓာတ်ကြွင်းကင်းစင်ဖို့ကတော့ သုံးစွဲမယ့်ဆေးရဲ့ ဓာတ်ပြယ်ကာလကျော်လွန်အောင်စောင့်ပြီးမှ ဆွတ်ခူးဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ဓာတုဆေးကို မလိုအပ်ဘဲ မသုံးမိဖို့နဲ့ ဘက်စုံပိုးမွှားရောဂါကာကွယ်နိမ်နင်းရေးစနစ်ကို ဦးစားပေးစီမံဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ သတ်မှတ်ဆေးနှုန်းထားထက် ပိုမသုံးဖို့၊ အရည်အသွေးမမီတဲ့ ဆေးတွေကိုမသုံးဖို့၊ တားမြစ်ထားတဲ့ဆေးတွေမသုံးဖို့၊ ပိုးရောဂါနဲ့မကိုက်ညီတဲ့ ဆေးမသုံးဖို့၊ သတ်မှတ်အကြိမ်ထက်ပိုမဖျန်းဖို့၊ ကောင်းမွန်တဲ့ဆေးဖျန်းကိရိယာဖြစ်ဖို့၊ ဆေးဖျန်းတဲ့စနစ်မှန်ကန်ဖို့၊ တရားဝင်မှတ်ပုံတင်ထားတဲ့ ဆေးတွေဖြစ်ဖို့ စတဲ့အချက်တွေ တိတိကျကျလိုက်နာဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဖော်ပြပါသစ်သီးရှစ်မျိုးကို တရုတ်နိုင်ငံကို လျှော့လျှော့ရှူဖြူဖြူသနာ ကင်းစွာ တင်ပို့နိုင်ဖို့အတွက် ဝိုင်းဝန်းကြိုးပမ်းကြဖို့ လိုအပ်ကြောင်း တင်ပြလိုက်ရ ပါတယ်။

အောင်ဆန်း(စိုက်ပျိုးရေး)

စပါးအထွက်ကိုစိုးမိုးနေသော ရေသွင်းရေထုတ်စနစ်

မောင်ငြိမ်းအောင်
(တန့်ဆည်)

စပါးခင်း ရေသွင်းရေထုတ်ကောင်းခြင်း မကောင်းခြင်းသည် စပါးအထွက်ကို များစွာလွှဲလှဲစေနိုင်ပါသည်။ ကမ္ဘာ့စပါးစိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့အစည်းနှင့် အာရှစပါးအဖွဲ့အစည်းတို့က ရေသွင်းရေထုတ်စနစ်ကိုကောင်းအောင် တည်ဆောက်ခဲ့ကြသည်။ စပါးခင်းအတွင်းသို့ ရေကိုလိုအပ်သလို၊ လိုသလောက် ပမာဏ ရရှိရန် သွင်းနိုင်ထုတ်နိုင်သဖြင့် စပါးအထွက်လည်း နှစ်ဆကျော် မြင့်တက်နေသည်။ စပါးခင်းတွင် ရေသွင်းစနစ်ထက် ရေထုတ် စနစ်သည် စပါးအထွက်ကို ပို၍လွှဲလှဲစေနိုင်သည်။

စပါးမျိုးနှင့်စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်စသည်များသည် မည်သို့ပင် ကောင်းစေကာမူ ရေသွင်းရေထုတ်မကောင်းပါက စပါးအထွက် မြင့်မြင့် မားမားမရရှိနိုင်ပေ။ စပါးကို မိုးစပါးနှင့်နှစ်စပါးစိုက်ပျိုးလျက်ရှိရာ မိုးရာသီတွင် မိုးရေကိုအားပြု၍ လိုသလိုထိန်းသိမ်းပြီး စပါးစိုက်ပျိုး ရသည်။ နွေရာသီတွင် ဆည်ရေ၊ လျှပ်စစ်မြစ်ရေတင်ရေ၊ ဒီဇယ်ရေတင်ရေ များဖြင့် နွေစပါးကို စိုက်ပျိုးကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် မိုးစပါး၊ နွေစပါးစကသန်း ၂၀ ခန့် စိုက်ပျိုးလျက် ရှိရာ ရေသွင်းရေထုတ်ကောင်းသောစနစ်ရှိစေရန် ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၁၅ ရာခိုင်နှုန်းသာရှိသည်။ သို့အတွက်လည်း မြန်မာနိုင်ငံ၏ တစ်စတစ်စပါး အထွက်နှုန်းသည် ရှေ့သို့မတက်နိုင်ဘဲတန့်နေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဆည်ရေသောက်စရိယာ၊ လျှပ်စစ်ရေတင်စရိယာ၊ ဒီဇယ်ရေတင် စရိယာ၊ မိုးရေသောက်စရိယာများတွင် ရေသွင်းမြောင်းစနစ်ကောင်းစွာရှိရန် လိုအပ်သည်။ ထို့အတူ ရေထုတ်မြောင်းစနစ်ရှိသင့်သည်။ ယခုတွင်မူ ရေထုတ်မြောင်းကောင်းကောင်းမရှိသဖြင့် စပါးအထွက်ကျရသည်။

စပါးသက်တမ်းတစ်လျှောက် စပါးတစ်စကအတွက် ရှင်သန် ကြီးထွားရန် ရေငါးစကပေလိုအပ်သည်။ လိုအပ်သည့်ရေပမာဏကို လိုသလိုပေးသွင်းနိုင်ပြီး လိုအပ်သလို ထုတ်ပစ်နိုင်မှသာ ရေသုံးစွဲမှု မှန်ကန်မည်။ သို့မဟုတ်ပါက ရေပိုရေလျှံများဖြစ်ကာ အလဟဿဆုံးရှုံး ရသည်။ ရေလေလွင့်ဆုံးရှုံးမှုနှင့်ကြုံမည်။ စပါးပင်ကြီးထွားမှုကာလတွင် သက်တမ်း ၁၅ ရက် စပါးမျိုးဖြစ်ပါက တစ်စကလျှင် ရေ ၂ ဒသမ ၅ စကပေသာ လိုအပ်သည်။ ယခုမူ ရေသွင်းရေထုတ်မကောင်းသဖြင့်

လယ်ကန်သင်းလျှံသည်အထိ ကြုံကြရသည်။

စပါးသီးနှံသန္ဓေကြီးထွားမှုကာလတွင် သက်တမ်း ၁၅ ရက် စပါးမျိုးဖြစ်ပါက တစ်စကရေ ၁ ဒသမ ၇ စကပေ၊ သက်တမ်း ၁၂ ရက်မှ ရက် ၁၃၀ စပါးမျိုးဖြစ်ပါက တစ်စက ရေ ၁ ဒသမ ၇ စကပေ သာ လိုအပ်သည်။ စပါးပင်ရင့်မှည့်ကာလတွင် သက်တမ်း ၁၅ ရက် စပါးမျိုးနှင့် သက်တမ်း ၁၂ ရက်မှ ရက် ၁၃၀ စပါးမျိုးအားလုံးတွင် တစ်စက ရေ ၀ ဒသမ ၈ စကပေသာ လိုအပ်ပါသည်။ ရေသွင်းရေထုတ် စနစ်အားနည်းပါက မလိုအပ်ဘဲ လယ်ကွင်းထဲတွင် ရေများပြည့်လျှံနေပြီး စပါးအထွက်ကိုလည်း ကျစေပါသည်။

စပါးပင်သက်တမ်းတစ်လျှောက်တွင် ပျိုးခင်းဘဝမှသည် စိုက်ပျိုး ခြင်း၊ ရိတ်သိမ်းခြင်းအချိန်ထိ ရေသွင်းရေထုတ်လုပ်ငန်းသည် အရေးပါ သည်။ ပျိုးခင်းစနစ်ဖြင့် ပျိုးထောင်မည်ဆိုပါက ရေခံကြံပြီး တစ်ညသိပ်ပြီးပါက ရေပြောင်ထုတ်ပစ်ရသည်။ ပျိုးပင်သက်တမ်း တစ်ပတ်ခန့်ရှိပါက ရေပြန်သွင်း၍ ရေကိုလိုသလို ထိန်းပေးထားရသည်။ ကြိုခင်းစနစ်ဖြင့် စိုက်ပျိုးမည်ဆိုပါကလည်း ရေခံကြံပြီး တစ်ညသိပ်ပြီး ပါက ရေပြောင်ထုတ်ပစ်ရသည်။ ပျိုးပင်သက်တမ်းတစ်ပတ်ခန့်ရှိပါက ရေပြန်သွင်းပြီး ယူရီးယားမြေဩဇာကြံပေးရသည်။ ပျိုးထောင်စနစ်ဖြင့် ပျိုးထောင်မည်ဆိုပါက ရေသွင်းပျိုးခင်း၊ တမန်းပြင်ပြီးပါက ပေါင်ပြုလုပ် ရန်အတွက် ရေပြောင်ထုတ်ပစ်ရသည်။ ပေါင်ပြုလုပ်၍ ပျိုးကြံပြီးပါက ပေါင်ကြားတွင် ရေကိုသွင်းလိုက်ထုတ်လိုက် လုပ်ပေးရသည်။ ဤအဆင့် တွင်ပင် ရေသွင်းရေထုတ်စနစ်မကောင်းမွန်ပါက အထက်ပါလုပ်ငန်းစဉ် များ မည်သို့မျှ လုပ်ဆောင်၍မရနိုင်ပေ။

စပါးကို ပျိုးခင်းမှ စိုက်ခင်းသို့ရွှေ့ပြောင်းစိုက်ပျိုးပြီးပါက ပျိုးပင် အမြစ်စွဲသည်ထိထားပြီး ရေ (တစ်လက်မ မှ တစ်လက်မခွဲ)ရရှိအောင် ရေသွင်း၍ထိန်းပေးရသည်။ အပင်ပွားစည်းမှုကာလတစ်လျှောက်တွင် ရေကို (တစ်လက်မမှ တစ်လက်မခွဲ)ခန့်သာ သွင်းလိုက်ထုတ်လိုက်လုပ်၍ အစဉ်ထိန်းပေးထားရန် လိုအပ်သည်။ လိုအပ်သည့်အပင်ပွားအရေ အတွက်ရရှိရန်ဖြစ်သည်။ စပါးတစ်စကတင်းရာကျော်ထွက်ရရှိရန်အတွက် တစ်စတစ်ပတ်လည်တွင် အောင်နှံပေါင်း ၃၇၅ နှုတ်ရရှိရန်လိုအပ်သည်။ တစ်စကတွင် အောင်နှံပေါင်း ၁၀ သိန်းမှ ၁၅ သိန်းထိရရှိရန် လိုအပ်သည်။

ရေသွင်းရေထုတ်စနစ်မကောင်းသဖြင့် ရေကိုလိုအပ်သည့်ပမာဏ (တစ်လက်မမှတစ်လက်မခွဲ)ရှိအောင် ထိန်းထားရန် အလွန်ခဲယဉ်းမည် ဖြစ်သည်။ ရေထုတ်၍မရရှိဘဲ ပင်ပွားချိန်ရောက်နေပါက အပင်ပွားရမည့် အဆစ်များရေတွင်းမြှုပ်နေသဖြင့် ပင်ပွားမထွက်တော့ဘဲ အမြစ်များသာ ထွက်လာပါသည်။ ပင်ပွားများဆုံးရှုံးရပြီး တစ်စကရရှိရမည့် အောင်နှံ ပေါင်း ၁၀ သိန်းမှ ၁၅ သိန်းလည်း မရရှိနိုင်ဘဲ အထွက်ကျရန် သေချာနေပါသည်။

စပါးရင့်မှည့်ချိန် မောင်းညှိပြီးဆုံးပါက အောင်ရေထုတ်ရန် လိုအပ် ပါသည်။ ရေသွင်းရေထုတ်ကောင်းကောင်းမလုပ်နိုင်ဘဲ ရေထုတ်ရန် ခက်ခဲနေပါက စပါးရင့်မှည့်နေသော်လည်း ရေများရှိနေသဖြင့် စပါး ရိတ်သိမ်းရခက်ခဲခြင်း၊ ရိတ်သိမ်းစက်ကြီးများ ၀၀/ ထွက်ခက်ခဲခြင်း၊ ဆောင်းသီးနှံအတွက် မြေပြင်ချိန်နောက်ကျခြင်းများ ကြုံတွေ့ရမည် အမှန်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ယခုအခါ စပါးစပါးကို ချဲ့ထွင်စိုက်ပျိုးရန် တာရှည်ခံချိန် ဖြစ်ပါ သည်။ စပါးစပါးသည် ရေသွင်းရေထုတ်ကောင်းမွန်မှုစနစ်ကို လွန်စွာ ကြိုက်နှစ်သက်ပါသည်။ ရေသွင်းရေထုတ်ကောင်းမွန်မှုမရှိပါက စပါး အထွက်ကျမှုကို ကြီးမားစွာစိုးမိုးနေပါသည်။ မျှော်မှန်းသည့်စပါး အထွက်နှုန်းကို မည်သို့မျှမရရှိနိုင်ပါ။

စပါးစပါးကို စိုက်ပျိုးမည်ဆိုပါက ပေါင်ပျိုးစနစ် မဖြစ်မနေ ထူထောင်ရန် လိုပါသည်။ ပေါင်ပျိုးကြံပြီးအချိန်မှ ပျိုးပင်သက်တမ်း ၁၈ ရက်သားထိ ပျိုးပေါင်များကြားသို့ ရေခပ်စပ်စပ်သွင်းလိုက် ထုတ်လိုက် လုပ်ပေးနေရန် လိုအပ်ပါသည်။ ရေသွင်းရေထုတ်မကောင်းပါက ဤသို့ မဆောင်ရွက်နိုင်ဘဲ ပျိုးပင်သန်သန်မာမာမရရှိနိုင်၊ လိုအပ်သည့် ပင်ပွား မရရှိနိုင်၊ ဤသည်မှစ၍ နည်းပညာမှားပြီး အထွက်ကျရန်သို့ ဦးတည် နေပါသည်။

စပါးစပါးကို စိုက်ပျိုးမည်ဆိုပါက စိုက်ခင်းအတွင်း ရေစပ်စပ် ရရှိအောင်ထုတ်ပြီးမှ စိုက်ရပါသည်။ စိုက်ပျိုးပြီးပါကလည်း ပင်ပွားနေ သည့်ကာလတစ်လျှောက်တွင် ရေကို တစ်လက်မ၊ တစ်လက်မခွဲသာ ရှိအောင် ရေသွင်းရေခန်းစနစ်ဖြင့် မကြာခဏရေသွင်းရေထုတ်လုပ်ပေးရန် အထူးအရေးကြီးပါသည်။ သို့မှသာ အပင်ကောင်းကောင်းပွားနိုင်ပြီး လိုအပ်သည့် ပင်ပွားအရေအတွက် ရရှိနိုင်ပါသည်။ စပါးစပါးသည် ပျိုးပင်ပွား ၁၅ ပင်မှ ၂၅ ပင်ထိ ပွားနိုင်စွမ်းရှိပါသည်။ စပါးစပါး၏ ဗီဇ လက္ခဏာကောင်းများ အပြည့်အဝပါရှိလာပါက တစ်စကတင်း ၂၀ ကျော် ထွက်နိုင်သည့်အလားအလာရှိပါသည်။ သို့အတွက် စပါးစပါးသည် မျိုးစစ်ရန် အဓိကသော့ချက်ဖြစ်ပါသည်။ စပါးစပါးသည် တစ်စက အောင်နှံပေါင်း ၁၅ သိန်းမှ ၁၆ သိန်းရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ တစ်နှံပါ အောင်စေ ၁၅၀ စေ့အထက်သီးရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြစ်စေရန်မှာ အောင်နှံပါ ပင်ပွားမျှော်မှန်းသည့်အတိုင်း ရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ အောင်နှံပါပင်ပွားမျှော်မှန်းသည့်အတိုင်းရရှိရန် ရေကို တစ်လက်မ မှ တစ်လက်မခွဲသာ ရေသွင်းရေခန်းစနစ်ဖြင့် ရေသွင်းရေထုတ်ကောင်းကောင်း လုပ်ပေးနိုင်ရန် အလွန်အရေးကြီးသည့်အချက် ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် မိုးရေချိန်လက်မ ၁၀၀ နှင့်အထက် ရွာသွန်းသော ဒေသများတွင် ရေသွင်းရေထုတ်စနစ်မကောင်းပါက မိုးရာသီ စပါးစပါး စိုက်ပျိုးပါက မျှော်မှန်းအထွက်နှုန်းကို ပြည့်မီရန် အလွန်ခဲယဉ်းမည် ဖြစ်ပါသည်။ ရန်ကုန်၊ တနင်္သာရီ၊ မွန်၊ ကရင်၊ ပဲခူး၊ ဧရာဝတီဒေသများတွင် မိုးရာသီစပါးစပါး စိုက်ပျိုးမည်ဆိုပါက ရေသွင်းရေထုတ်စနစ်ကို ကောင်းအောင် ကနဦးအလေးထားပြုပြင်ရန် လိုအပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။ စပါးစပါးကို မိုးများသောဒေသများတွင် နွေစပါးအဖြစ် စိုက်ပျိုးမည် ဆိုပါက ပိုမိုသင့်တော်ပြီး မြင့်မားသောအထွက်နှုန်းကို ပေးစွမ်းနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အထောက်အကူပြုသင်တန်း သုံးရက်ကြာ ဖွင့်လှစ်

ညောင်ဦး ဒီဇင်ဘာ ၂

ဖြ စကြေးလျ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စိုက်ပျိုးရေးသုတေသန ဌာန (ACIAR) နှင့် စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန အပူပိုင်းဒေသသီးနှံ သုတေသနဦးစီးဌာန(ညောင်ဦး)တို့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သည့် နယ်စည်းမခြား လယ်သမားအစီအစဉ် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အထောက်အကူပြုသင်တန်းကို ညောင်ဦး စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာနတွင် ယနေ့နံနက် ၉ နာရီခွဲက ကျင်းပရာ အတွင်းဝန် (အငြိမ်းစား) ဒေါက်တာတင်ထွဋ်က အဖွင့်အမှာစကားပြောကြားပြီး နယ်စည်း မခြားလယ်သမား (Farmer without Border) အစီအစဉ်ဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများကိုလုပ်ကိုင်နေသော ဩစတြေးလျမှ တောင်သူ နှစ်ဦးဖြစ်သည့် Jamie William နှင့် Steve Rodger၊ စိုက်ပျိုးရေး သုတေသနဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးစီးပွားသုတေသနဌာနစုတာဝန်ခံ ဒေါ်ခိုင်ခိုင်ထွေး၊ ညောင်ဦး စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန တာဝန်ခံ ဒေါ်မာမာချိုနှင့်ဝန်ထမ်းများ၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ ဝန်ထမ်းများ၊ ညောင်ဦးမြို့နယ်အတွင်းရှိ တောင်ရှေ့၊ တောင်ဘ၊ နပွလင်၊ ညောင်ပင်ကန်၊ ရှင်မိနီ၊ ဂန့်ဂါ၊ မြို့လှနှင့်မြောင်ကျေးရွာများမှ တောင်သူ စုစုပေါင်း ၃၀ ဦးခန့် တက်ရောက်ကြသည်။

သင်တန်းတွင် တောင်သူအချင်းချင်း အတွေ့အကြုံမျှဝေခြင်း၊ လုပ်ငန်းရွေးချယ်ခြင်း၊ အားသာချက်၊ အားနည်းချက် အခွင့်အလမ်းနှင့် ခြိမ်းခြောက်မှုများကို ကျား/မခွဲခြား လေ့လာခြင်း၊ အောင်မြင်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းနမူနာများ၊ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များရေးဆွဲခြင်း၊ ဈေးကွက်သုတေသနစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း၊ ဈေးနှုန်းသတ်မှတ်ခြင်း၊ ကုန်ကျစရိတ်နှင့် အကျိုးအမြတ်တွက်ချက်ခြင်း၊ သင်တန်းအတွေ့အကြုံ ဖလှယ်ခြင်းတို့ကို ၂၊၁၂၊၁၉ ရက်မှ ၄၊၁၂၊၁၉ ရက်အထိ သင်ကြား ဆွေးနွေးကြသည်။

စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန

သင့်လုပ်ငန်းများ အောင်မြင်တိုးတက်လိုလျှင် လယ်ယာစီးပွားသတင်းဂျာနယ်တွင် ကြော်ငြာပါ။

GRET မြန်မာအဖွဲ့နှင့် သုတေသနလုပ်ငန်းများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး ပဏာမညှိနှိုင်းဆွေးနွေး

နေပြည်တော် ဒီဇင်ဘာ ၁၂

ပြင်သစ် နိုင်ငံအခြေစိုက် GRET မြန်မာအဖွဲ့မှ Ms.Domini que Viocas ဦးဆောင်သော တာဝန်ရှိသူများသည် သုတေသနများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအတွက် ပဏာမညှိနှိုင်းဆွေးနွေးရန် ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာနသို့ ယနေ့နံနက် ၉ နာရီက လာရောက် ကြရာ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဒေါက်တာသန့်လွင်ဦး၊ ညွှန်ကြားရေး မှူးနှင့် သုတေသနပညာရှင်များက နဝရတ်ခန်းမ၌ လက်ခံတွေ့ဆုံသည်။

အဆိုပါပဏာမညှိနှိုင်းဆွေးနွေးပွဲ စိုက်ပျိုးရေးဗဟိုဌာနနှင့် ဆေးကင်းလုံခြုံသော တွင် အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများအတွင်း အစားအစာစနစ် ပြောင်းလဲထုတ်လုပ်ရေး

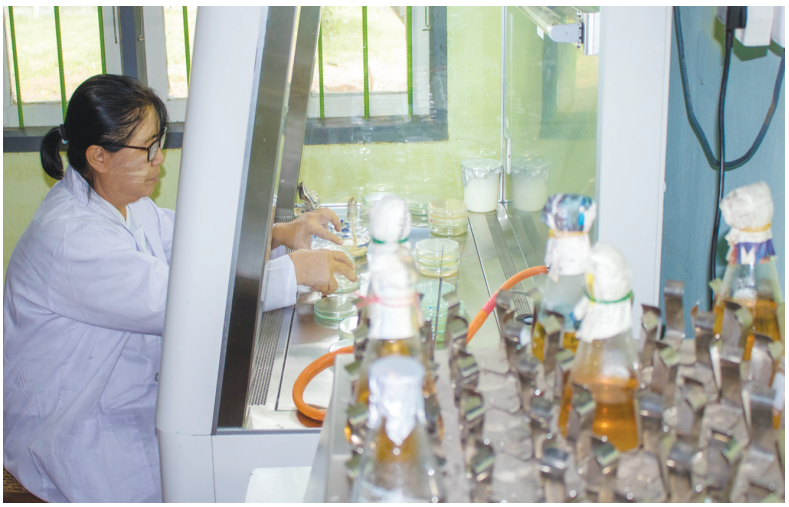
စီမံကိန်းမူဘောင်ဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များနှင့် ပတ်သက်သော သုတေသနများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်အတွက် နားလည်မှု စာချွန်လွှာရေးထိုးကာ သုတေသနများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအတွက် လိုက်နာရမည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊ ဒေသအလိုက်၊ သီးနှံအလိုက် စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်များ သုတေသနပြုဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် ဆွေးနွေးကြသည်။

စိုက်/သု

ထရိုင်းဒိုဒီးမား (Trichoderma Fungi) အကျိုးပြုအထုတ်ကပ်ပေးမှု သုတေသနအောင်မြင်

စိုက် ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန၊ အပင်ရောဂါသုတေသန ဌာနစုတာဝန်ခံ ဒေါ်စိန်မြင့်နှင့်အဖွဲ့သည် ရောဂါဒဏ်ခံနိုင်ရည်ရှိသော သီးနှံများ ဖော်ထုတ်ခြင်း၊ ရောဂါကာကွယ်နှိမ်နင်းနည်းများစမ်းသပ်ခြင်း၊ အကျိုးပြုအထုတ်ကပ်များဆိုင်ရာ သုတေသနပြုခြင်းနှင့် ထုတ်လုပ်ဖြန့်ဖြူးခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာ အထုတ်ကပ်ပေးမှုဖြစ်သည့် ထရိုင်းဒိုဒီးမား (Trichoderma fungi) မှီသည့် မြေဆောင် (Soil-borne)၊ လေဆောင် (Airborne) နှင့် မျိုးစေ့ဆောင် (Seed-borne) သီးနှံရောဂါအများအပြားကို ကာကွယ်နှိမ်နင်းနိုင်ကြောင်း ဖော်ထုတ်တွေ့ရှိရသည်။ အထူးသဖြင့် ခါးရိရောဂါ၊ မြစ်ခြောက်ဆွေးရောဂါ၊ မြစ်ပုပ်ရောဂါ၊ ရွက်ဖုံးခြောက်ရောဂါ၊ ပင်ညှိုးရောဂါ၊ ပင်ရင်းပုပ်ရောဂါ နှင့် ပင်ညှိုးရောဂါစသည့် မြေဆောင်မှီရောဂါများကို ကာကွယ်နှိမ်နင်းပေးနိုင်စွမ်းရှိကြောင်း သိရသည်။

ထရိုင်းဒိုဒီးမားအထုတ်ကပ်ပေးမှုသည် အပင်ကြီးထွားမှုကို အားပေးသည့် ဟိုမုန်းထုတ်ပေးခြင်း၊ အပင်အဟာရများ စုပ်ယူအသုံးပြုမှုကို တိုးစေနိုင်ခြင်း၊ မြေထဲရှိ ဖော့စဖိတ်၊ သံဓာတ်၊ မဂ္ဂနီဇီယမ်၊ ကော့ပါးနှင့်ဇင့်ဓာတ်များကို ပျော်ဝင်လွယ်အောင် ကူညီပေးခြင်း၊ အပင်အတွက် နိုက်ထရိုဂျင်အသုံးပြုမှုစွမ်းရည်ကို တိုးတက်စေနိုင်ခြင်း၊ အပင်များအဟာရချို့တဲ့ခြင်းနှင့် ရေငတ်ခြင်း (Abiotic Stress) များကို ခံနိုင်ရည်ရှိစေခြင်းစသည့်ဂုဏ်သတ္တိများရှိခြင်းကြောင့် ပျိုးပင်များကို ကျန်းမာသန်စွမ်းစေသည်။

ထို့ကြောင့် ရောဂါများကာကွယ်နှိမ်နင်းရန်အတွက် ထရိုင်းဒိုဒီးမားမှီပွားစာထုတ်ကို သီးနှံစိုက်ခင်းအတွင်း ထည့်ပေးခြင်း၊ မျိုးစေ့နှင့်လူးနယ်စိုက်ပျိုးခြင်း၊ စိုက်ခင်းတွင် ထရိုင်းဒိုဒီးမားအရည်ဖျန်းခြင်းစသည်တို့ဖြင့် အသုံးပြုနိုင်သည်ဟု သိရသည်။ ထရိုင်းဒိုဒီးမားအကျိုးပြုအထုတ်ကပ်ပေးမှုအသုံးဝင်ပုံကို သိရှိလိုပါက အပင်ရောဂါသုတေသနဌာနစု ဖုန်း ၀၉ - ၄၃၃၂၇၃၃ သို့ ဆက်သွယ် စုံစမ်းမေးမြန်းနိုင်ကြောင်း သိရသည်။

စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန

မိုးစပါးရေလိုက်ကြိုစနစ် သစ်စိမ်းမြေဩဇာကွင်းသရုပ်ပြပွဲ ဆားလင်းကြီးမြို့နယ်တွင် ကျင်းပ

ဆားလင်းကြီး ဒီဇင်ဘာ ၃

ဆားလင်း ကြီးမြို့နယ် ငွေသာကျေးရွာ ငွေသာဆည်ရေသောက်ဒေသ တောင်သူ ဒေါ်ထွေးရီ၏မိုးစပါးစရာမင်းစံကွက်ရိတ်သိမ်းခြင်းနှင့် မိုးစပါးအပြီး စိုက်ခင်းတွင် ရေလိုက်ကြိုစနစ် (Relay Crop System) သစ်စိမ်း

မြေဩဇာကွင်းသရုပ်ပြပွဲကို ယနေ့နံနက် ၁၀ နာရီက အဆိုပါစိုက်ကွက်၌ ပြုလုပ်ရာ မြို့နယ်စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ၊ ခရိုင်သီးနှံကာကွယ်ရေးတာဝန်ခံ၊ ခရိုင်မြေအသုံးချရေးတာဝန်ခံ၊ မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးမှူး၊ မြို့နယ်ဆည်မြောင်းဦးစီးမှူးတို့က ကဏ္ဍအလိုက် စံကွက်ရိတ်သိမ်းရာ တစ်ကေလျှင် ဧရာမင်းစပါးအစို ၈၅ တင်းထွက်ရှိသည်။

ဇော်လင်း (ဆားလင်းကြီး)

ညောင်ရွှေနှင့်ဟိုပုံးမြို့နယ်သမဝါယမအသင်းစုလီမိတက်များ ၂၀၁၈-၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် အရပ်ရပ်ဆိုင်ရာ အစည်းအဝေးများ ကျင်းပ

ညောင်ရွှေ ဒီဇင်ဘာ ၁၉

ညောင်ရွှေ မြို့နယ် သမဝါယမအသင်းစုလီမိတက်၏ ၂၀၁၈-၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် နှစ်ပတ်လည်အစည်းအဝေးကို ယနေ့နံနက် ၁၀ နာရီက လည်းကောင်း၊ ဟိုပုံးမြို့နယ်တွင် ဒီဇင်ဘာ ၂၀ ရက်ကလည်းကောင်း ကျင်းပရာ ရှမ်းပြည်နယ် သမဝါယမဦးစီးဌာန၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး ဒေါ်ယုယုအေး တက်ရောက် အမှာစကားပြောကြားသည်။

ညောင်ရွှေမြို့နယ် အစည်းအဝေးသို့ ရှမ်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်း/အရှေ့ပိုင်း သမဝါယမအသင်းစုချုပ် ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အမှုဆောင်များ၊ ညောင်ရွှေမြို့နယ် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ညောင်ရွှေမြို့နယ် သမဝါယမဦးစီးဌာန ဦးစီးအရာရှိနှင့်ဝန်ထမ်းများ၊ ညောင်ရွှေမြို့နယ် သမဝါယမအသင်းစု ဥက္ကဋ္ဌနှင့်အမှုဆောင်များ၊ အသင်းဝင်ကိုယ်စားလှယ်များ စုစုပေါင်း ၁၀၀ ဦး တက်ရောက်ကြပြီး ဟိုပုံးမြို့နယ် အစည်းအဝေးသို့ ရှမ်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်း/အရှေ့ပိုင်း သမဝါယမအသင်းစုချုပ် ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အမှုဆောင်များ၊ ဟိုပုံးမြို့နယ်သမဝါယမဦးစီးဌာန ဦးစီးအရာရှိနှင့်ဝန်ထမ်းများ၊ အသင်းဝင်ကိုယ်စားလှယ်များ စုစုပေါင်း ၄၅ ဦး တက်ရောက်ကြသည်။

သမဝါယမ

ဆောင်းသီးနှံ အာလူးဧက ၁၀၀၀ ဆင်ဖြူကျွန်းတွင် စိုက်ပျိုး

ဆင်ဖြူကျွန်း ဒီဇင်ဘာ ၁၄

စလင်း မြို့နယ် ဆင်ဖြူကျွန်းမြို့နယ် စလင်းချောင်းရိုးတစ်လျှောက်နှင့် ဧရာဝတီ မြစ်ကမ်းဘေး ကိုင်း၊ ကျွန်းမြေများတွင် ဆောင်းသီးနှံအဖြစ် အာလူးဧက ၁၀၀၀ ကို စိုက်ပျိုးထားသည်။

ဆင်ဖြူကျွန်းဒေသတွင် မားကီး (နယ်သာလန်)၊ အိန္ဒိယပန်းဖြူ (ကုဗီဂျူတီ)နှင့် တရုတ်အာလူးမျိုး မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကို ရှမ်းပြည်နယ် အောင်ပန်း၊ ဟံဟိုး၊ တရုတ်ပြည်နယ်စပ်နှင့် ရန်ကုန်မြို့များမှ မှာယူစိုက်ပျိုးကြရာ တစ်ဧကလျှင် အထွက်နှုန်း ပိဿာချိန် ၆၀၀၀ မှ ၈၀၀၀ အထိ ထွက်ရှိကြသည်။

ယခင် နှစ်က မားကီးအာလူး စိုက်ပျိုးသူ (စလင်း)

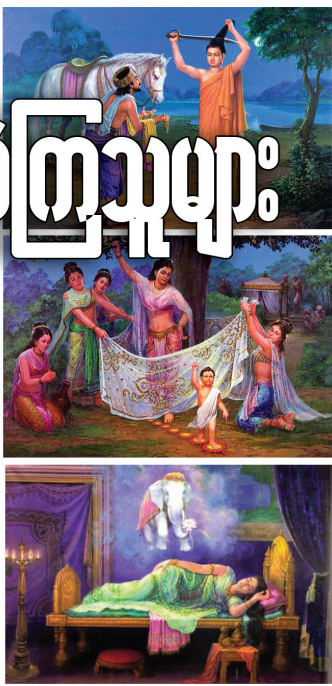
ကျွန် တော်တို့ရွာက ကျောင်းဆရာတစ်ယောက် ဆေးဝါး ကုသမှုခံယူရန် ရန်ကုန်မြို့က သူ့သားအိမ်မှာ ရောက်နေသည်ဆို၍ ရပ်စိတ်၊ ရွာစိတ်၊ ဆွေစိတ်မျိုးစိတ်ဖြင့် သွားတွေနှုတ်ဆက်သည်။ ကျွန်တော့်ကိုမြင်တော့ နေမကောင်းတဲ့ သူက လန်းသွားသည်။ ရပ်စိတ်၊ ရွာစိတ်၊ ဆွေစိတ်၊ မျိုးစိတ်ဖြင့် ရပ်အကြောင်း၊ ရွာအကြောင်း၊ ရှေးဟောင်းနောင်းဖြစ်တွေ ပြောရတော့မည်ဆိုသည့်အတွေးဖြင့် ဝမ်းသာပြီး လန်းသွားတာ ဖြစ်မည်။ ဆရာသည် ကျွန်တော့်ရွာသားမဟုတ်၊ ကျွန်တော့် ရွာသူနှင့် အိမ်ထောင်ကျပြီး ရွာမှာ အခြေချနေထိုင်သူဖြစ်၍ ကျွန်တော့်ရွာသားဖြစ်နေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ သူ့မွေးရပ် ဇာတိရွာ

တုသိတာနတ်ပြည်မှ စုတေခန်း၊ ဖွားတော်မူခန်း၊ လေးတင်ခန်း၊ ယသော်ယောနှင့်လက်ထပ်ခန်း၊ သားတော်ရာဟုလာဖွားတော်မူခန်း၊ နိမိတ်ကြီးလေးပါးမြင်ခန်း၊ တောထွက်ခန်းစသည်ဖြင့် ဘုရားဖြစ်တော်မူ ခန်း၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံခန်းအထိ ပန်းပုရုပ်ကလေးတွေကိုကြည့်ရတာ အရသာ ရှိလှသည်။ ရှေးခေတ်က လက်ရာမြောက်သည့်ပန်းပုဆရာတစ်ယောက် က ထုလုပ်ထားခဲ့သည့်ပန်းပုရုပ်တွေရှိသည့်ဧရိယာကို ဒေသပြည်သူတွေ က ကုသိနာရုံလို့ခေါ်ကြသည်။ ကျွန်တော် ကလေးဘဝက ကြည့်မဝခဲ့သည့် ကုသိနာရုံကို သတိရလာသည်။
“ကျွန်တော်တို့ငယ်ငယ်က ရှိခဲ့တဲ့ကုသိနာရုံရှိသေးလား ဆရာ”
“မရှိတော့ဘူး၊ ကွန်မြူနစ်ဗိုလ်မြေဖေက ရုပ်တုမကိုးကွယ်ရဆိုပြီး

ရုပ်တုတွေကို အလိုမရှိသူတွေဖြစ်သည်။
“ဗိုလ်မြေဖေက ရုပ်တုတွေကို မီးရှို့တာ ဆရာတို့ရွာက မတားကြ ဘူးလား”
“ဘယ်တားရဲမလဲ မောင်စိုးရေ၊ ကြောက်ကြတယ်လေ၊ ဆရာတော် က မလုပ်ကောင်းဘူး၊ မလုပ်ပါနဲ့လို့ပြောလို့ ဆရာတော်ကို ဖမ်းမယ်၊ ဆီးမယ်လုပ်သေးတယ်”
ဆရာပြောပြလို့သိရတာက ၁၉၅၉/၁၉၆၀ ခုနှစ်လောက်က ဖြစ်ခဲ့တာဟု သိရသည်။ ကျွန်တော်သည် ၁၉၅၈ ခုနှစ်မှာ ရွာက ထွက်လာခဲ့တာဖြစ်သည်။ ဆရာတို့ရွာကုသိနာရုံက ဗုဒ္ဓဝင်ရုပ်တုတွေကို ကွန်မြူနစ်ဗိုလ်က မီးပုံရှို့တာကို ကျွန်တော်မကြားမသိခဲ့ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ဆရာတော် တောင်းပန်နေသည့်ကြားက အရုပ်တွေကိုဆွဲယူပစ်ချပြီး ကျောင်းရှေ့မှာပင် မီးပုံရှို့ခဲ့တာဟု သိရသည်။ ဒီရုပ်တုတွေ အခုနေအခါ ရှိနေဦးမည်ဆိုလျှင် သက်တမ်းနှစ်တစ်ရာကျော် အဖိုးတန် ရှေးဟောင်း ပစ္စည်းတွေဖြစ်နေပေလိမ့်မည်။ အတော်ငရဲကြီးမည့်သူဟု တွေးမိသည်။
“အဲဒီ ဦးမြဖေရှိသေးလား”
“သေပြီ၊ သေတော့ အသက်ငါးဆယ်ကျော်ပဲရှိသေးတယ်၊ မသေမီ လေဖြတ်ပြီး အိပ်ရာထဲမှာလဲနေခဲ့တာ သုံးနှစ်လောက်ကြာတယ်၊ ဘုရား ရုပ်တုတွေကို မီးရှို့သူဆိုတော့ မသေမီငရဲရတယ်၊ ကျောကုန်းမှာ၊ တင်ပါးမှာ၊ ပေါင်နှစ်ဘက်မှာ မီးလောင်ဖုကြီးတွေပေါ်လာပြီး အရေပြားတွေ ကွာကျတယ်။ ပူလှချည်ရဲ့၊ စပ်လှချည်ရဲ့၊ နာလှချည်ရဲ့ အော်ငိုပြီး သေရတယ်လေ”
ကျွန်တော်တအံ့တသြဖြစ်ရသည်။ ငရဲဆိုတာဘဝမကူးမိခဲ့ရတာ ပါလားလို့ သတိရလိုက်သည်။ လေဖြတ်ပြီးအိပ်ရာမှာချည်းနေရတော့ အိပ်ရာလောင်တာ (ဘက်ခံဆိုးရတာ)ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ ဒေသခံတောသူ တောင်သား၊ လယ်သမား၊ ကိုင်းသမား၊ ရေလုပ်သားတွေဆိုတာကတော့ အိပ်ရာအပူလောင်ခြင်း (ဘက်ခံဆိုးရတယ်)ဆိုတာမျိုးကို မကြားဖူး ကြသည့်အတွက် ဘုရားရုပ်ပွားတော်တွေကို မီးရှို့သူဖြစ်လို့ ပစ္စပန်မှာ ငရဲခံသွားရတာလို့ ယုံကြည်နေတာဖြစ်မည်။ ဟုတ်သည်၊ မှန်သည်လို့ ပြောလျှင်လည်း မမှားဘူးလို့ထင်သည်။
ကျွန်တော်တို့အရပ်ဒေသမှာ စာမဖတ်၊ ပေမဖတ်၊ စာမတတ်၊ ပညာမဲ့သူတွေ ထင်ရာစိုင်းပြီး အရူးဇာတ်ခင်းခဲ့ကြသည့်ကာလတစ်ခု ရှိခဲ့ဖူးသည်။ အဲဒီလို အရူးအမိုက်တွေပြန်ပေါ်မလာအောင် ပြည်သူတွေ သတိထားကြရမည်ဖြစ်သည်။

အတ္ထဝါစိဗိမ္ဗိ

စာပေပတ် ပေပေပတ် အရူးဇာတ်ခင်းခဲ့ကြသူများ

သည် ကျွန်တော့်ရွာမှ မြောက်ဘက် ငါးမိုင်မျှဝေးသည် အုန်းရွစ်ပင်ရွာဖြစ်သည်။ အုန်းရွစ်ပင်ရွာဆို သည့် အတွက် အုန်းပင်ရွစ်ပင်ရှိသော ရွာမဟုတ်၊ အမှန်က ဥသျှစ်ပင်ရွာ ဖြစ်သည်။ ရွာသူရွာသားတွေနှင့်ဒေသတစ်ခုလုံးက ဥသျှစ်ပင်ရွာကို အုန်းပင် ရွစ်ပင်ရွာဟု ခေါ်နေကြသည့်အတွက် ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်လည်း ငယ်ငယ်လေးဘဝက အုန်းပင်ရွစ်ပင်ရွာရွာလို့ပင် ထင်ခဲ့မိ သည်။ ဆရာသည် ပြည်တော်သာခေတ်မှာ ခုနစ်တန်းအောင်ပြီး မူလတန်းပြဆရာဖြစ်သည်။ နောက်တော့ မူလတန်းကျောင်းအုပ် ဖြစ်ပြီး ကျွန်တော့်တို့ရွာမှာ တာဝန်ကျရာမှ ကျွန်တော်တို့ ရွာသားဖြစ်ပြီး ဆွမ်းဒကာ၊ ကွမ်းဒကာ၊ ကျောင်းဒကာဖြစ်ခဲ့သည်။

မီးရှို့ပစ်လိုက်တယ်”
ကျွန်တော်စိတ်မကောင်းဖြစ်သွားသည်။ ကွန်မြူနစ်ဗိုလ်မြေဖေ ဆိုသည့်စကားကို ကြားလိုက်ရလို့ဖြစ်သည်။ ဗိုလ်မြေဖေကို ကျွန်တော် မမြင်ဖူးသော်လည်း နာမည်ကိုကြားဖူးသည်။ ဆရာတို့ရွာသားဖြစ်သည်။ ကွန်မြူနစ်ပါတီမှာ သြဇာရှိခဲ့သူဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် ၁၉၄၈ ခုနှစ်မှာ လွတ်လပ်ရေးရခဲ့သော်လည်း လွတ်လပ်ရေးနှင့်အတူ ပြည်တွင်းစစ်ကိုပါ ရခဲ့သည်။ ဇန်နဝါရီလမှာ လွတ်လပ်ရေးရသည်။ မတ်လမှာ ကွန်မြူနစ် ပါတီတော်ခိုသည်။ ကျွန်တော်တို့အရပ်ဖြစ်သည့် ရခိုင်ကမ်းမြောင်ဒေသကို ကွန်မြူနစ်သူပုန်ရော၊ မတ်ခမ်း၊ လီနင်ဝါဒပါရောက်လာသည်။ အရင်းရှင် ဝါဒတိုက်ဖျက်ရေး၊ ပစ္စည်းခွဲလှူတန်းစားအာဏာရရှိရေး၊ မြေရှင်စနစ် ဖျက်သိမ်းရေး၊ လယ်လုပ်သူသာ လယ်ပိုင်ရေးကြွေးကြော်သံတွေဖြင့် ရောက်လာကြတာဖြစ်သည်။

ပီလောပီနံပွဲ ပြီးတိုးတက်ရေး ခေတ်မီစက်များဖြင့် ကွင်းသရုပ်ပြပွဲ ကျင်းပ

ရေဆင်း ဒီဇင်ဘာ ၁၀
စိုက် ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန၊ စက်မှုသီးနှံသုတေသန ဌာနမှ သုတေသနစိုက်ခင်း၌ ပီလောပီနံစိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်မှုပွဲပြီးတိုးတက်ရေးအတွက် New Hollan Agriculture ကုမ္ပဏီမှစက်များဖြင့် လက်တွေ့စိုက်ပျိုးပြသခြင်း ကွင်းသရုပ်ပြပွဲကို ယနေ့နံနက်ပိုင်းကကျင်းပရာ စိုက်ပျိုးရေး သုတေသနဦးစီးဌာန ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဒေါက်တာ သန့်လွင်ဦးနှင့် ညွှန်ကြားရေးမှူးများ၊ ပြည်တွင်း ပြည်ပမှ စိုက်ပျိုးရေးပညာရှင်များ၊ New Hollan Agriculture ကုမ္ပဏီမှတာဝန်ရှိသူများနှင့် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးမှ ပီလောပီနံတောင်သူများ တက်ရောက်ကြသည်။

ကွင်းသရုပ်ပြပွဲတွင် New Hollan Agriculture ကုမ္ပဏီက ခေတ်မီစက်များဖြင့် မြေပြင်ခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးစက်များဖြင့် အပါအဝင် ပီလောပီနံပျိုးကင်းများကို စက်ဖြင့်လက်တွေ့စိုက်ပျိုးပြသသည်။ ပီလောပီနံစိုက်ပျိုးရိတ်သိမ်းမှုတွင် ခေတ်မီစက်ယန္တရားများ အသုံးပြုခြင်းဖြင့် လုပ်သားရှားပါးမှုကို ဖြေရှင်းပေးနိုင်ပြီး ကုန်ကျစရိတ်လည်း လျော့ချနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ **စိုက်/သု**

လယ်တွေကိုင်းတွေ အများအပြားပိုင်ဆိုင် ထားသော်လည်း ဆင်းရဲသားလယ်သမားတွေကို သီးစားချပြီး လုပ်ကိုင်စေသည့်မြေရှင်တွေ ရှိပါသည်။ တစ်နှစ်မှ စပါးဆယ်တင်း၊ ဆယ့်ငါးတင်းသာယူသည်။ အိုမင်းမစွမ်းဖြစ်လာလို့ ကိုယ်တိုင်လယ်မလုပ်နိုင်တော့သည့် လယ်ပိုင်ရှင် တွေက တစ်နှစ်ကို စပါးတင်း ၂၀ မျှလောက်သာယူပြီး လယ်လုပ်သူကို ပေးထားတာလည်းရှိသည်။ အဲဒါတွေကို ကွန်မြူနစ်တွေက လယ်လုပ်သူသာ လယ်ပိုင်ရမည်ဆိုပြီး လယ်မြေတွေကိုသိမ်းယူသည်။ လယ်ယာမြေဝေခြမ်းရေးတွေ လုပ်သည်။ လယ်ပိုင်မရှိသူတွေကို သိမ်းထားသည့်လယ်တွေထဲက ဖွဲပေးပြီး လယ်လုပ်စေသည်။ ဆင်းရဲသား လယ်သမားတချို့ကလည်း အလကားရလို့ သဘောကျကြသည်။ ကွန်မြူနစ်ကို ထောက်ခံကြသည်။ သစ္စာမရှိ၊ ကျေးဇူးမသိတတ်သည့် လယ်သမားတချို့ကလည်း မိမိ၏ကျေးဇူးရှင်ဖြစ်ခဲ့ဖူးသည့် လယ်ပိုင်ရှင်၏ ကျေးဇူးကိုမထောက်၊ မျက်နှာပြောင်တိုက်ပြီး လယ်လုပ်သူဖြစ်လို့ လယ်ကို အပိုင်ယူလိုက်သူတွေလည်းရှိသည်။ ကျေးဇူးတရားသိတတ်သူတွေ ကတော့ ကွန်မြူနစ်တွေမသိအောင် လယ်ပိုင်ရှင်ကို သီးစားခ တိတ်တဆိတ်ပေးခဲ့ကြသည်။

မတ်ခမ်း၊ လီနင်တို့၏ဝါဒတွေကို ပါးစပ်ကအမြုပ်ထွက်အောင် ပြောသည့် ကွန်မြူနစ်ဗိုလ်အချို့သည် စာလည်းမဖတ်၊ စာလည်းမတတ်၊ တချို့က လေးတန်းတောင်မအောင်၊ သတ်ရဲ့၊ သေရဲတယ်ဆိုတဲ့ စကား ပြောပြီး ကွန်မြူနစ်ဗိုလ်ဖြစ်နေကြသူတွေရှိသည်။ ဘာအလုပ်မျှမလုပ်၊ သေနတ်လွယ်၊ ခြောက်လုံးပြူး ခါးချိတ်ပြီး ရွာစဉ်လျှောက်သွားနေသည်။ ကြုံရာရွာကအိမ်ကြီးအိမ်ကောင်းတွေကိုဝင်ပြီး အရက်ဝယ်ခိုင်း၊ ကြက်သတ်ခိုင်း၊ ထမင်းချက်ခိုင်းလုပ်နေခဲ့ကြသူတွေ ဖြစ်သည်။ အဲဒီလိုကွန်မြူနစ်ဗိုလ်တွေက ဘုရားမရှိ၊ ဘာသာမရှိ၊ ရုပ်တုမကိုးကွယ်ရ ဝါဒရှိသူတွေဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်တွေနှင့် ကုသိနာရုံထဲက

“ဆရာဘာရောဂါဖြစ်တာလဲ”
“တီဘီလို့ပြောတာပဲ၊ ချောင်းဆိုးတယ်၊ သွေးစလေးတွေ ပါလာတယ်၊ နှစ်ပေါင်းလေးဆယ်လောက် မြေဖြူအမှုန့်တွေရှာခဲ့တဲ့ဒဏ် တွေ ဖြစ်မှာပေါ့ကွယ်”
“တီဘီရောဂါက ကုသလျှင် ပျောက်ကင်းလွယ်ပါတယ်၊ ဆေးကောင်းဝါးကောင်းတွေ ပေါ်နေပါပြီ၊ ရန်ကုန်မှာကုသလျှင် ပျောက်ပါတယ်”
“ဒါကြောင့် ရန်ကုန်ကိုလာတာပေါ့ကွယ်”
ဆရာသည် ကျွန်တော့်ထက် ငါးနှစ်လောက်တော့ကြီးမည် ဖြစ်သည်။ ဆရာကျွန်တော်တို့ရွာကို ကျောင်းဆရာဘဝဖြင့် ရောက်လာ သည့်အခါ ကျွန်တော်သည် ရွာဦးကျောင်းမှာ ၁၅ နှစ်သားအရွယ် ကိုရင်လေးဘဝဖြင့်ရှိနေတာကစပြီး သူ့ကိုပါမှတ်မိနေသည်။ ကျွန်တော်တို့ ရွာသူနှင့်အိမ်ထောင်ကျတာကိုလည်း မှတ်မိနေသည်။ ဆရာသည် ကျွန်တော်တို့ရွာမှာပဲ အခြေချနေထိုင်တော့သည်။ ကျွန်တော်တို့ရွာနှင့် ၁၅ မိုင်မျှသာဝေးသည့် သူ့ရွာသျှစ်ပင်ရွာကိုသွားချင်လျှင် ခြေလျက်လျှောက်၍ သော်လည်းကောင်း၊ ဘိုင်စကယ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း အလွယ်တကူ သွားနိုင်သည့်အတွက် သူ့ဇနီးနှင့်သားသမီးတွေရှိရာ ကျွန်တော်တို့ရွာမှာပဲ အခြေချနေထိုင်ခဲ့တော့သည်။
ဆရာနဲ့ပြန်တွေ့ရတော့ ဆရာတို့ရွာက ရွာဦးကျောင်းဝင်းကြီးထဲက ကုသိနာရုံဆိုတာကို သတိရလာသည်။ ဆရာတို့ရွာဥသျှစ်ပင်ရွာသည် မော်တော်ကားလမ်းမကြီးဘေးမှာ ရှိသည်။ ရွာဦးကျောင်းကြီးကလည်း ရွာဦးရွာထိပ်က ကားလမ်းမကြီးဘေးမှာပင်ရှိသည်။ ကျွန်တော် ငယ်ငယ် ငါးနှစ်သား၊ ဆယ်နှစ်သားအရွယ်တွေမှာ အမေနှင့်သော်လည်းကောင်း၊ အဖွားနှင့်သော်လည်းကောင်း သံတွဲမြို့ဘက်ကိုသွားကြပြီဆိုလျှင် ဆရာတို့ရွာကျောင်းဝင်းထဲက ကုသိနာရုံကို ဝင်ကြည့်လေ့ရှိသည်။ ဒေသ ပြည်သူတွေက ကုသိနာရုံလို့ခေါ်ကြသည့် ဧရိယာအတွင်းမှာ ဗုဒ္ဓဝင် ရုပ်တုတွေရှိသည်။ မယ်တော်မာယာအိပ်မက်မြင်ခန်း၊ ဘုရားလောင်း

ပြောင်းလဲလာသော ရာသီဥတုနှင့်အညီ အသီးအရွက်ပင်များ စိုက်ပျိုးရန် သုတေသနပြု

ကျွန်ုပ်တို့ ရာသီဥတုသည် ရှေးကထက်ပို၍ ပူလာသလို ရေ့လာမည့်နှစ်များ၌လည်း ပို၍ပူလာမည်ကို သိပ္ပံပညာရှင်များက လက်ခံထားကြသည်။

ကမ္ဘာ့အပူချိန်လျော့ကျသွားရေးကို ဆောင်ရွက်နေကြရာ၌လည်း အောင်မြင်မည့် လမ်းစပေါ်သို့ မရောက်သေးဟု လူအများက သိထားကြသည်။

သိပ္ပံပညာရှင်အချို့သည် အနာဂတ်ကာလ၌ ဖြစ်ပေါ်လာမည့် ယခုထက်ပို၍ ပူသောအပူရှိန်နှင့် မြင့်တက်လာသည့် ပင်လယ်ဆားငန်ရေတွင် ရှင်သန်ပေါက်ရောက်နိုင်မည့် အသီးအရွက်များကို များစွာစိုက်ပျိုးနိုင်ရန် ယခုကတည်းက စမ်းသပ်မှုပြုလုပ်နေကြသည်။

ဥပမာ-စင်ကာပူနိုင်ငံ။ ကျွန်းနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်သော စင်ကာပူသည် ယခုအခါ၌ ပြည်တွင်းစားနပ်ရိက္ခာဖူလုံရေးအတွက် အသီးအရွက်များအပါအဝင် စားသောက်ကုန် ၉၀ ရာခိုင်နှုန်းကို ပြည်ပနိုင်ငံမှ ဝယ်ယူစားသုံးနေရ၏။ သို့သော် အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် အခြားနိုင်ငံများတွင် စားနပ်ရိက္ခာများသည် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကြောင့် အထွက်နှုန်းကျပြီး ပြည်ပသို့စားကုန်များမတင်ပို့နိုင်တော့ပါက စင်ကာပူသည် စားနပ်ရိက္ခာအတွက် အကျပ်အတည်းသို့ ရောက်ရှိသွားမည်မှာ သေချာ၏။

ထို့ကြောင့် စင်ကာပူမှ သိပ္ပံပညာရှင်အချို့သည် အပူရှိန်မြင့်သည့်ဒဏ်ကို ခံနိုင်သော ဆားငန်ရည်တွင် ရှင်သန်နိုင်သော အသီးအရွက်ပင်အချို့ကို စမ်းသပ်စိုက်ပျိုးမှုပြုလုပ်ခဲ့၏။ ၎င်းအသီးအရွက်ပင်အချို့တွင် လူတို့အစားများသော ဆလတ်ရွက်ပင်လည်း ပါဝင်၏။

ဆလတ်ရွက်ပင်ကဲ့သို့သော အပင်မျိုးသည် မြေကြီးအပူချိန် ၂၀ ဒီဂရီဆဲလ်စီးယပ်မှ ၂၅ ဒီဂရီဆဲလ်စီးယပ်အတွင်း ရှင်သန်ဖွံ့ဖြိုးမှုရှိရာ စင်ကာပူရာသီဥတုနှင့် အလွန်

ဆီလျော်၏။ သို့သော်လည်း ရာသီဥတုမှာ ရှေးကထက်ပိုပူလာနေသည့်အတွက် ၎င်းအပင်မျိုးများကို မြေကြီးအပူချိန် ၂၅ ဒီဂရီဆဲလ်စီးယပ်ထက် ကျော်လွန်သည့် အပူချိန်များ၌ ရှင်သန်ရန် လေ့ကျင့်ပေးရမည်ဟု စိုက်ပျိုးရေးသုတေသီတို့က ဆိုသည်။

သိပ္ပံပညာရှင်များသည် ဟင်းသီးဟင်းရွက်ပင်များကို မြေကြီးအပူချိန် ၄၂ ဒီဂရီဆဲလ်စီးယပ်ထက် အထိ ခံနိုင်ရန် တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် စမ်းသပ်မှုပြုလုပ်နေကြ၏။

အပူဒဏ်ခံနိုင်ရန် အပင်များကို လေ့ကျင့်ပေးခြင်းဖြင့် အပင်များသည် အပူဒဏ်ကိုမကြောက်တော့ဘဲ ရှင်သန်နေမည်ဖြစ်၏။ စိုက်ပျိုးရေးသုတေသီများသည် သမိုင်းဒေသ၌ ရှင်သန်မည့် အသီးအရွက်များကိုလည်း အပူပိုင်းဒေသ၌ ရှင်သန်ရန် အဆင့်ဆင့်လေ့ကျင့်စိုက်ပျိုး၍ သုတေသနပြုလုပ်လျက်ရှိ၏။

ထို့ပြင် စင်ကာပူမှ စိုက်ပျိုးရေးသုတေသီများသည် ဂျပန်၊ တိုင်ပေနှင့် တရုတ်ပြည်တွင် ရေချိုကိုအသုံးပြုပြီး အလင်းရောင်ကို သဘာဝအလင်းရောင်နှင့် အလင်းရောင်အတူကို ရောထားသည့် အလင်းရောင် အကူအညီ များဖြင့် အဆောက်အဦး၏အတွင်းပိုင်း၌ စိုက်ပျိုးရာ၌ ဖြစ်ထွန်းနေသည့် အသီးအရွက်ပင်များကိုလည်း စမ်းသပ်စိုက်ပျိုးလျက်ရှိ၏။

(စထရိတ်တိုင်းမ်စ် ၁၂.၁၀.၁၉)

ဂေါ်ရီလာလူဝံများ ကောင်ရေနည်းလာ

အဆင့် မြင့်နိုးတိုက်သတ္တဝါများတွင် ဂေါ်ရီလာလူဝံများသည် အကောင်အကြီးဆုံးဖြစ်၏။ ကမ္ဘာတောရိုင်းဂေါ်ရီလာလူဝံများတွင် တောင်မြင့်များပေါ်၌နေသည့် ဂေါ်ရီလာလူဝံနှင့်မြေနိမ့်ပိုင်း၌သာနေသည့် ဂေါ်ရီလာလူဝံ ဟူ၍ နှစ်မျိုးသာရှိ၏။ ဖော်ပြပါပုံမှာ-တောင်မြင့်များပေါ်၌နေသည့် ဂေါ်ရီလာလူဝံများ၏ပုံဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာတွင် ဂေါ်ရီလာလူဝံများကို အာဖရိကတိုက် အနောက်အလယ်ပိုင်းရှိ မိုးသစ်တောများ၌သာတွေ့ရပြီး အရွယ်ရောက်လာသော ဂေါ်ရီလာလူဝံကြီးတစ်ကောင်၏ ခန္ဓာကိုယ်အမြင့်မှာ ၁ ဒသမ ၈ (၆၆)အထိရှိပြီးလျှင် ကိုယ်အလေးချိန်မှာ ကီလိုဂရမ် ၂၀၀ အထိရှိသည်။

အမွှေးအမျှင်များက တစ်ကိုယ်လုံးကို ဖုံးလွှမ်းထားကာ သေးငယ်သော နားရွက်များရှိပြီး ခြေလက်လေးချောင်းစလုံးကို အသုံးပြု၍ တွားသွားကြသည်။ အလွန်တုတ်ခိုင်သည့်ခန္ဓာကိုယ်များ ရှိကြသည်။

ယခုအခါ၌ ကမ္ဘာတွင် တောရိုင်းဂေါ်ရီလာလူဝံများ၏ ကောင်ရေမှာ ၁၀၀၀ ခန့်မျှသာ ကျန်ရှိတော့ကြောင်း သိရ၏။

(ဆန်းဒေးတိုင်းမ်စ် ၆.၁၀.၁၉)

ထူထူထဲထဲရှိသော ညိုပုတ်ပုတ်

ပင်လယ်ရေပြင်များမြင့်တက်လာခြင်းနှင့် ပင်လယ်ကမ်းခြေ ရေတိုက်စားမှုအန္တရာယ် ကြီးထွားလာ

ကျွန်ုပ်တို့ ရာသီဥတုပို၍ပူနေလာခြင်းကြောင့် ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်များ မြင့်တက်လာပြီးလျှင် ယင်းပင်လယ်ရေများက ပင်လယ်ကမ်းခြေတန်းများကို ရိုက်ခတ်တိုက်စားခြင်းအန္တရာယ်သည် ကြီးထွားလာနေ၏။

ပင်လယ်ရေများ ပတ်ပတ်လည်ပိုင်းရုံနေသည့် သြစတြေးလျနိုင်ငံ အရှေ့တောင်ပိုင်းရှိ အင်ဗာလော့ပင်လယ်ကမ်းခြေမြို့ငယ်ရှိ ကမ်းခြေအတော်များမှာ ယခုအခါ၌ ပင်လယ်ရေများ တိုက်စားမှုများကြောင့် ပျောက်ကွယ်မှုများနေပြီဟု သိရသည်။

ခြင်းများကို ခံလာရပြီး ယခုအခါ မီတာ ၄၀ ခန့်အထိ တိုက်စားခြင်းခံရလာပြီဟု ပြောကြသည်။ “ရေတိုက် စားမှုများကြောင့် အပန်းဖြေရာ သဲသောင်ပြင်များ မရှိသလောက် နည်းလာပြီ”ဟု ကမ်းခြေနေသက်ကြီးရွယ်အိုတစ်ဦးက ပြောပြသည်။

ရေများတိုက်စားခြင်းအန္တရာယ်များနှင့် ကြုံတွေ့ရသည်ဟုလည်း သိရသည်။ ဥပမာ-ဆစ်ဒနီမြို့၏ မြောက်ဘက်ရှိ စတော့တန်မြို့။ ၎င်းမြို့၏ပင်လယ်ကမ်းခြေတစ်နေရာရှိ ပန်းခြံနှင့်ကလေးကစားကွင်းမှာ မြင့်တက်လာသည့် ပင်လယ်ရေများ၏ တိုက်စားမှုကြောင့် ပျက်စီးသွားပြီဟု သိရသည်။

အဆိုပါမြို့၏ကမ်းခြေတစ်လျှောက်၌ နေထိုင်ကြသူများက ၂၀၁၂ ခုနှစ်မှစ၍ ကမ်းခြေများသည် ပင်လယ်ရေတိုက်စား

အင်ဗာလော့မြို့သာမက သြစတြေးလျနိုင်ငံရှိ အခြားသောကမ်းခြေမြို့များမှာလည်း ပင်လယ်ရေမြင့်တက်လာခြင်းနှင့်

လူဦးရေ ၂၆ သန်းခန့်ရှိသည့် သြစတြေးလျနိုင်ငံတွင် လူဦးရေ ၈၅ ရာခိုင်နှုန်းမှာ ပင်လယ်ကမ်းခြေတစ်လျှောက်ရှိ မြို့ကြီးမြို့ငယ်နှင့် ရွာငယ်များ၌နေကြသူများ ဖြစ်ကြသည်။ ယခုအခါ ပင်လယ်ကမ်းခြေတစ်လျှောက်၌ နေထိုင်ကြသည့် သူတို့၏ အိမ်ခြေ ၂၅၀၀၀ ခန့်မှာ ပင်လယ်ရေတိုက်စားခြင်းခံရဖွယ် အနေအထားသို့ရောက်နေပြီဟု သိရသည်။

လာမည့် ၂၅ နှစ်အတွင်း သြစတြေးလျ၏ပင်လယ်ကမ်းခြေဒေသရှိ နေရာပေါင်း ၅၅ နေရာမှာ ပင်လယ်ရေလွှမ်းမိုးခြင်း၊ ရေများတိုက်စားခြင်း

စာ - ၁၄ သို့

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်သူနှင့် ဝန်ကြီးချုပ် ဒေါက်တာအောင်မိုးညို ရေကြိုမြို့နယ် ချစ်သူကျေးရွာနှင့် ညောင်ပင်ကျေးရွာ စက်ကူးတို့ဆိပ် ဒီပဲယက် ဇက်ရေယာဉ်ဆိပ်ကမ်းနှင့် ကျေးလက်ကုန်ထုတ်လမ်းဖွင့်ပွဲ တက်ရောက် အားပေး

နေပြည်တော် ဇန်နဝါရီ ၇

ရေ ကြိုမြို့နယ် ချစ်သူကျေးရွာနှင့် ညောင်ပင်ကျေးရွာ စက်ကူးတို့ဆိပ် ဒီပဲယက်ဇက်ရေယာဉ်ဆိပ်ကမ်းဖွင့်ပွဲ အခမ်းအနားကို ယနေ့နံနက်ပိုင်းက ချစ်သူကျေးရွာဆိပ်ကမ်း၌ ကျင်းပရာ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်သူ၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး ဝန်ကြီးချုပ် ဒေါက်တာအောင်မိုးညိုနှင့် တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့ဝင်ဝန်ကြီးများ၊ တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌနှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ဒီပဲယက်ဇက်ရေယာဉ်ဆိပ်ကမ်းဖြစ်မြောက်ရေး အကျိုးတော်ဆောင် ဆရာတော်ဒေါက်တာအရှင်တေဇနိယ၊ ဦးစီးဌာနများမှ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ၊ နယူးဇီလန်သံရုံးနှင့် ဂျာမနီသံရုံးတို့မှတာဝန်ရှိသူများ၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်နှင့် ဂျာမနီပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့ GIZမှ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ကျေးရွာရပ်မိရပ်ဖများ တက်ရောက်ကြသည်။

အခမ်းအနားတွင် ဒီပဲယက် ကော်မတီမှ တာဝန်ရှိသူက ရှင်းလင်းပြီး အား တိုင်းဒေသကြီး ဝန်ကြီးချုပ်ထံ ဇက်ရေယာဉ်ဆိပ်ကမ်းဖြစ်မြောက်ရေး ဇက်ရေယာဉ် စီးနင်းခွင့်လက်မှတ်များ ပေးအပ်သည်။

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်သူ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး

တောင်သူလယ်သမားများနှင့်တွေ့ သီးနှံနှင့်သီးနှံပုံစံပြောင်းလဲရေး အကြံပြု ဆွေးနွေး

စစ်ကိုင်း ဒီဇင်ဘာ ၂၈

ပြောင်းလဲ သက်ရောက်လျက်ရှိသည့် ရာသီဥတုအပေါ် တုံ့ပြန်နိုင်စွမ်းရှိသည့် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စေရေးအတွက် သီးနှံပုံစံပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးရန်၊ နည်းပညာပြောင်းလဲကျင့်သုံးရန် လိုအပ်ချက်များကို လယ်ယာကဏ္ဍတွင် ပါဝင်ပတ်သက်သူအားလုံးတို့က စုစည်းညီညွတ်စွာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြစေလိုကြောင်း ယနေ့နံနက်ပိုင်းက ရွှေဘိုမြို့ ဘုန်းဘွဲ့ကျေးရွာ အထက်တန်းကျောင်းခွဲဝင်းအတွင်း၌ကျင်းပသည့် ဒေသခံတောင်သူလယ်သမားများနှင့် တွေ့ဆုံပွဲ အခမ်းအနားတွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်သူက ပြောကြားသည်။

အခမ်းအနားသို့ ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်သူနှင့်အတူ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအဖွဲ့ဝင် စိုက်/မွေး/ဆည်ဝန်ကြီး ဦးကမ်မေ၊ ဦးစီးဌာနများမှ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ၊ တိုင်းဒေသကြီး၊ ခရိုင်မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများ၊ ဒေသနေ တောင်သူများ တက်ရောက်ကြသည်။

တွေ့ဆုံ ပွဲ အခမ်းအနားတွင် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်သူက အမှာစကားပြောကြားရာ၌ စစ်ကိုင်း တိုင်းဒေသကြီး မူးမြစ်ဝှမ်းဒေသ၏ အဓိက စိုက်ပျိုးရေးအရင်းအမြစ်တစ်ခုဖြစ်သည့် သဖန်းဆိပ်ရေလျှောင့်တစ်ခုသည် အားလုံး သိရှိပြီးဖြစ်သည့်အတိုင်း နှစ်ပေါင်း ၂၀ အတွင်း ယခုနှစ်မိုးရာသီတွင် ဝင်ရေ အနည်းဆုံးဖြစ်ပေါ်ခဲ့သဖြင့် ဆောင်းသီးနှံ နှင့်နှွေးသီးနှံစိုက်ပျိုးရေးပေးဝေရန် အခက်အခဲ ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိနေကြောင်း၊ ယင်းအခက် အခဲကို အကောင်းဆုံးကျော်လွှားနိုင်ရန် မိမိတို့အားလုံး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြရန် လိုကြောင်း၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး သာမက တစ်နိုင်ငံလုံး၏ ဆည်များတွင် လည်း ယခုနှစ် မိုးရာသီဝင်ရေလျော့နည်း ခဲ့သဖြင့် ဆည်နှင့်ရေလျှောင့်တစ်ခုမျှ၌ လက် ကျန် ရေနည်း ပါးမှု ကြောင့်

ဆောင်းသီးနှံနှင့် နွေးသီးနှံ စိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်ရေးတွင် ထိခိုက်မှုဖြစ်စေရန် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးလုပ်ငန်းများနှင့် သီးနှံ ပုံစံပြောင်းလဲရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက် နိုင်ရေး အကြံပြုနည်းဆော်ချက်များ ထုတ်ပြန်ပေးခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါကြောင်း၊ လက်ရှိကြုံတွေ့ရမှု အခြေအနေမှ စိုက်ပျိုးရေးချော့တာအသုံးပြုရေး အတွေ့ အကြုံများ၊ တောင်သူများအချင်းချင်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်တတ်မှု အလေ့အထ ကောင်းများစသည့် မျက်စိဖြင့်မမြင်ရသည့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှုအကျိုးအမြတ် များရရှိနိုင်လိမ့်မည်ဟု မိမိယုံကြည်ပါ ကြောင်း၊ တစ်ဖက်တွင်လည်း စပါးအပြီး

အားလုံးတို့က စုစည်းညီညွတ်စွာ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ကြစေလိုကြောင်း ဆွေးနွေး ပြောကြားသည်။ ထို့နောက် တွေ့ဆုံပွဲသို့တက်ရောက် လာကြသည့် ဒေသနေ တောင်သူများက သိရှိလိုသည့်အချက်များ မေးမြန်းကြပြီး ကူညီပေးရန် လိုအပ်ချက်များကိုတင်ပြကြရာ ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီးနှင့်တာဝန်ရှိသူများက ဖြေကြား ဆွေးနွေးကြသည်။ ဆက်လက်၍ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ တိုင်းဒေသကြီးဝန်ကြီးနှင့် တာဝန်ရှိသူ များက အကျိုးဆောင် တောင်သူ ဂုဏ်ပြုဆုများကို သက်ဆိုင်ရာ တောင်သူ များအား ချီးမြှင့်ပေးအပ်ကြသည်။

ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် ညောင်ပင်-ငတရော် ကျေးလက်ကုန်ထုတ်လမ်းဖွင့်ပွဲ အခမ်းအနား သို့တက်ရောက်ကြရာ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာန တိုင်းဒေသကြီး ဦးစီးမှူးက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို ရှင်းလင်းတင်ပြသည်။

ထို့နောက် တိုင်းဒေသကြီး စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီး၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်နှင့် တာဝန်ရှိ သူများက ကုန် ထုတ် လမ်းသစ်ကို ဖဲကြိုးဖြတ်ဖွင့်လှစ်ပေးကြသည်။

ယနေ့ဖွင့်လှစ်သော ကုန်ထုတ်လမ်း သစ်သည် ရေကြိုအလယ်ကျွန်းပေါ်ရှိ စိုက်ပျိုးမြေဧက ၅၃၆၃ ဧကနှင့် ကျေးရွာ ၁၂ ရွာမှ အိမ်ထောင်စု ၉၃၇၇ စုကို အကျိုးပြုနိုင်မည်ဟု သိရသည်။ (ဝဲဝဲ)

ဖွင့်ပွဲအပြီးတွင် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ တိုင်းဒေသကြီးဝန်ကြီးချုပ်နှင့်အဖွဲ့သည် တောင်သူများ၏ မြေပုံ၊ ကုလားပုံ၊ နေကြာနှင့်ဆောင်းသီးနှံစိုက်ခင်းများကို ကြည့်ရှုအားပေးကြရာ စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဒေါက်တာ ရဲတင့်ထွန်းက ရှင်းလင်းတင်ပြပြီး ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးက နည်းပညာဖြန့်ဝေ ပေးရန် လိုအပ်ချက်များကို ဆွေးနွေး မှာကြားသည်။ MOALI ဖြန့်ကြားရေး

စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်နှင့် ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း လယ်ယာကဏ္ဍဆောင်ရွက်မှုများ ကွင်းဆင်း အားပေး

မုံရွာ ဒီဇင်ဘာ ၂၈

စိုက် ပျိုးရေးဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဒေါက်တာရဲတင့်ထွန်းနှင့် ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များပါဝင်သောအဖွဲ့သည် ရွှေဘိုမြို့နယ် ဘုန်းဘွဲ့ကျေးရွာ၌ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ ရွှေဘိုခရိုင်၊ စစ်ကိုင်းခရိုင်၊ မုံရွာခရိုင်၊ ယင်းမာပင်ခရိုင်၊ ကန့်ဘလူခရိုင်နှင့် ကလေးခရိုင် စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာနမှ ဝန်ထမ်းများနှင့်တွေ့ဆုံ၍ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအပေါ် လိုက်လျောညီထွေသော သီးနှံများ ပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးရေးအတွက် ယနေ့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေး မှာကြားသည်။

အဆိုပါတွေ့ဆုံပွဲတွင် တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ဆည်မြောင်းလျော့နည်းမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နွေသီးနှံများပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးရန် ဆောင်းသီးနှံများ တိုးချဲ့စိုက်ပျိုးရေးအတွက် ဝန်ထမ်းများအား အသေးစိတ် ဆွေးနွေးမှာကြားသည်။

ဆက်လက်၍ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်နှင့်အဖွဲ့သည် ရွှေဘိုမြို့နယ်၊ ချီပါခြံ၌ သုတေသနပြုစိုက်ပျိုးထားသော ရွှေဘိုပေါဆန်းမွေးစပါး စိုက်ရက်အလိုက် ပန်းပွင့်မှုချိန်ဆဲခြင်း၊ ရိတ်သိမ်းကာလ တွက်ချက်ခြင်းသုတေသနစိုက်ခင်းကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရာ ခြံဦးစီးမှူး ဦးမင်းဆွေက ရှင်းလင်းတင်ပြသည်။

ထို့နောက် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်နှင့်အဖွဲ့သည် ရွှေဘိုမြို့နယ်၊ ချီပါခြံအတွင်း မျိုးစေ့သိုလှောင်ရုံ၊ မျိုးစေ့သန့်စင်စက်ရုံများကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးကြသည်။

ထိုမှတစ်ဆင့် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်နှင့်အဖွဲ့သည် ကန့်ဘလူမြို့နယ်၊ မြေမွန်ခြံသို့ရောက်ရှိပြီး မြေမွန်ခြံအတွင်း မျိုးစေ့ထုတ် နေကြာစိုက်ခင်းများ၊ ပဲစင်းငုံစိုက်ခင်းများကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးပြီး ခြံမန်နေဂျာနှင့်ဝန်ထမ်းများအား ဒေသအတွင်းလိုအပ်သော မျိုးစေ့များ ထုတ်လုပ်ပေးနိုင်ရေးအပြင် ဒေသ၏ရေမြေရာသီဥတုနှင့်ကိုက်ညီမည့် အလားအလာရှိသော သီးနှံအသစ်များကို စမ်းသပ်စိုက်ပျိုး၍ သီးနှံအမယ်သစ်ထွက်ကုန်များ တိုးတက်လာရေးဆောင်ရွက်ရန် မှာကြားသည်။

ဆက်လက်၍ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်နှင့်အဖွဲ့သည် ဝန်းသိုမြို့နယ် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ ဝန်ထမ်းများနှင့်တွေ့ဆုံ၍ မိုးသီးနှံ မိုးစပါးကိုသာ အားကိုးအားထားပြုစိုက်ပျိုးနေခြင်းမှ သီးထပ်အဖြစ် ဆောင်းသီးနှံများ တိုးချဲ့စိုက်ပျိုးနိုင်ရေး ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ရန်၊ မိုးရေချိန်လျော့နည်းမှုကြောင့် စပါးသီးနှံအပြင် ဈေးကွက်ခိုင်မာမှုရှိသည့် သီးနှံအမယ်သစ်များ တိုးချဲ့စိုက်ပျိုးနိုင်ရေးကို ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ရန် ဆွေးနွေးမှာကြားသည်။

ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်နှင့်အဖွဲ့သည် ဒီဇင်ဘာ ၂၉ ရက် ကောလင်းမြို့သို့ ရောက်ရှိပြီး ကသာခရိုင်အတွင်းရှိ ကောလင်း၊ ဝန်းသို၊ ထီးချိုင့်၊ အင်းတော်၊ ဗန်းမောက်မြို့နယ်များမှ ဝန်ထမ်းများအား

တွေ့ဆုံ၍ ကသာခရိုင်အတွင်း စိုက်ပျိုးစွမ်းအားမြှင့်တင်ရေးအတွက် မိုးသီးနှံတစ်မျိုးအပြင် ဆောင်းသီးနှံများ တိုးချဲ့စိုက်ပျိုးရေး၊ မြေပဲသီးနှံသစ်ပြောင်းလဲရေး၊ သီးနှံအမယ်သစ်များ မိတ်ဆက် စိုက်ပျိုးရေးတို့ကို ဆွေးနွေးမှာကြားသည်။

ထို့နောက် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်နှင့်အဖွဲ့သည် ပင်လည်ဘူးမြို့နယ် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနတွင် ဝန်ထမ်းများနှင့်တွေ့ဆုံ၍ ဒေသ၏လယ်ယာကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဖြည့်ဆည်းပေးရန်များကို ဆွေးနွေးမှာကြားသည်။ ပင်လည်ဘူးမြို့နယ်၌ မိုးစပါးအပြင် ယာများ၌စိုက်ပျိုးသော နှမ်း၊ မြေပဲသီးနှံများ အထွက်နှုန်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တောင်သူများ အမှန်တကယ်အကျိုးရှိစေရေးအတွက် နှမ်းမျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ ပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးရေး၊ အထွက်ကောင်းမြေပဲမျိုးများ လဲလှယ်စိုက်ပျိုးရေးတို့ကို ဆွေးနွေးမှာကြားသည်။

ထို့နောက် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်နှင့်အဖွဲ့သည် ပင်လည်ဘူးမြို့နယ်၊ တုံးဖလာကျေးရွာသို့ရောက်ရှိကြပြီး တောင်သူဦးသိန်းအောင်၏ စိုက်ခင်းတွင် မိုးစပါးအပြီး လယ်သီးထပ် နေကြာနှင့်ပဲပုပ်သီးနှံစူးထိုးစိုက်ပျိုးစနစ် ကွင်းသရုပ်ပြပွဲကို အားပေးကြည့်ရှုကြသည်။ ထို့နောက် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က တုံးဖလာကျေးရွာတောင်သူများအတွက် ဟင်းသီးဟင်းရွက်မျိုးစေ့များပေးအပ်ပြီး စူးထိုးစနစ်စိုက်ပျိုးနေသော တောင်သူများအား လက်ဆောင်ပစ္စည်းများ ပေးအပ်သည်။

ထိုမှတစ်ဆင့် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်နှင့်အဖွဲ့သည် မော်လိုက်ခရိုင်၊ ဖောင်းပြင်မြို့နယ်သို့ရောက်ရှိပြီး မြို့နယ်ရုံး ဝန်ထမ်းများနှင့်တွေ့ဆုံ၍ ဒေသအတွင်း စပါးသီးနှံသာမက ရေမြေနှင့်ကိုက်ညီသော သီးနှံအမယ်စုံတိုးချဲ့စိုက်ပျိုးနိုင်ရေးနှင့် နယ်မြေဒေသဝေးလံခက်ခဲသော ကျေးရွာများသို့ စိုက်ပျိုးနည်းပညာပေးနိုင်ရေးအတွက် ဝန်ထမ်းအင်အား ဖြည့်တင်းပေးနိုင်ရန် တို့ကို ဆွေးနွေးမှာကြားသည်။

စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်ဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး ဦးမိုးကျော်သူ၊ ရှမ်းတိုင်းရင်းသားရေးရာဝန်ကြီးဌာန

ဝန်ကြီး ဒေါ်နန်းမွှေးမွှေးခင်နှင့် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဒေါက်တာရဲတင့်ထွန်းနှင့် ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များသည် စိုက်ပျိုးရေးသိပ္ပံ၊ ဟုမ္မလင်း (ရွှေဘိုကျောင်းခွဲ)ကို ဖွင့်လှစ်ပေးကြသည်။

ဆက်လက်၍ အစည်းအဝေးခန်းမဆောင်၌ ခန္တီခရိုင်၊ နာဂကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ၊ မော်လိုက်ခရိုင်နှင့် တမူးခရိုင်အတွင်းရှိ ဝန်ထမ်းများနှင့်တွေ့ဆုံ၍ ဒေသအတွင်း အားသာသည့် သီးနှံများအား ခိုင်မာသည့်ဈေးကွက်ရရှိရေး ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရန်၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအရ သီးနှံများပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးရေးနှင့် တစ်မိုးတစ်သီးစိုက်ပျိုးခြင်းမှ သီးထွက်စွမ်းအားမြှင့်တင်နိုင်ရေးအတွက် မိုးသီးနှံ၊ ဆောင်းသီးနှံနှင့်ရေရရှိနိုင်သည့်အခြေအနေပေါ်မူတည်၍ နွေသီးနှံများကိုလည်း စိုက်ပျိုးသွားရန် ဘေးကင်းလုံခြုံသော အာဟာရပြည့်ဝသည့် အစားအစာများ ထုတ်လုပ်

နိုင်ရေး ရည်မှန်းချက်ထားဆောင်ရွက်ရန်၊ တစ်မြို့နယ် တစ်ရွာဘက်စုံအဆင့်မြှင့်နည်းပညာသုံး စံပြကျေးရွာများတွင် မြေဆီလွှာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊ မျိုးသန့်ပြောင်းလဲရေး၊ ဘက်စုံပိုးမွှားရောဂါ

ကာကွယ်နိုင်ရန်နှင့် စနစ်များကို အသုံးပြုရေးနှင့် သီးနှံရိတ်သိမ်းချိန်လွန်နည်းပညာများအားသုံးစွဲရေး လုပ်ငန်းစဉ်များအား အဓိကထားလိုက်နာဆောင်ရွက်ကြရန်နှင့် ဤလုပ်ငန်းစဉ်များအား တစ်မြို့နယ်တစ်ရွာမှသည် မြို့နယ်အားလုံးရှိကျေးရွာများ အရှိန်အဟုန်ဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာရေးကို ဆောင်ရွက်သွားရန် ဆွေးနွေးမှာကြားကြသည်။

အဆိုပါနေ့၌ပင် ညွှန်ကြားရေးမှူး

များနှင့် မျောက်ပျိုးပင်များကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးပြီးနောက် ခေါင်ခမ်းကျေးရွာမှ ချင်းတွင်းမြစ်ကြောင်းအတိုင်း စက်လှေများဖြင့် ဟုမ္မလင်းမြို့နယ်၏ ကိုင်းသီးနှံမြေပဲများ စိုက်ပျိုးထားရှိမှုများကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးကြသည်။

ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်နှင့်အဖွဲ့သည် စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ၂၈.၁၂.၁၉ ရက်မှ ၃၁.၁၂.၁၉ ရက် အတွင်း ခရီးစဉ်၌ ဝန်ထမ်းများနှင့်တွေ့ဆုံပြီး တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအရ သီးနှံပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာများ၊ GAP စနစ်ဖြင့် သီးနှံများစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သွားရန်ကိစ္စများ၊ ဒေသအတွက် နှမ်းမျိုးနှင့်မြေပဲမျိုးများ ပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးရန် လိုအပ်ချက်များ၊ ဘက်စုံအဆင့်မြှင့်နည်းပညာသုံးစံပြကျေးရွာများကို ထိထိရောက်ရောက် အကောင်အထည်ဖော်၍ စံပြအဖြစ်ဆောင်ရွက်ရန်၊ ဒေသအတွင်းမှ တောင်သူလယ်သမားများကို နည်းပညာပေးရာ၌ Farmer to Farmer Exchange Program ဖြင့် တောင်သူအချင်းချင်း နည်းပညာဖလှယ်ရေးဆောင်ရွက်ကြရန် ဆွေးနွေးမှာကြားသည်။

ကေခိုင်ယုဇော် (မုံရွာ)

စပါးခွဲပေါင်းခံရည် သဘာဝပိုးသတ်ဆေး သုတေသနပြု စမ်းသပ်ထုတ်လုပ်

ဘက်စုံ ပိုးမွှားရောဂါ ကာကွယ် နှိမ်နင်းနည်းလမ်း (IPM) ထဲတွင် တစ်ခုအပါအဝင်ဖြစ်သည့် စပါးခွဲပေါင်းခံရည် သဘာဝပိုးသတ်ဆေးစမ်းသပ်ချာဖွေခြင်း သုတေသနကို စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန၊ ပိုးမွှားသုတေသနဌာနမှ တာဝန်ခံ ဒေါက်တာခင်သိန်းညွန့်နှင့် သုတေသနပညာရှင်များဖြစ်ကြသော ဒေါ်ဥမ္မာခင်၊ ဒေါ်ထက်ထက်နေဝင်းနှင့် ဦးစလင်းမြညွန့်တို့ပါဝင်သော အဖွဲ့သည် သုတေသနပြုဆောင်ရွက်လျက် ရှိသည်။ (ပုံ)

ယင်းသဘာဝပိုးသတ်ဆေးရည်ကို ဓာတုပိုးသတ်ဆေးအစားထိုးအဖြစ် လည်းကောင်း၊ မှိုရောဂါကာကွယ်ဆေးအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ရွက်ဖျန်းမြေဩဇာအရည်အဖြစ်လည်းကောင်း အသုံးပြုနိုင်ရန် စမ်းသပ် ထုတ်လုပ် လျက် ရှိသည်။ ထုတ်လုပ်မှု ကုန်ကျစရိတ်သက်သာစေရန် ပီပီခွဲကို မီးဖိုအဖြစ် ဖန်တီးထားကာ စပါးခွဲကို လောင်စာအဖြစ်အသုံးပြု၍ ထုတ်လုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။

ပေါင်းခံရည်ရရှိရန် စပါးခွဲအား လောင်စာအဖြစ် အသုံးပြု၍ ထွက်ရှိလာသည့် မီးခိုးငွေ့ကို အအေးခံရာတွင်

အရည် နှစ်ပေခွဲရှိသည့် သံပိုက်နှစ်ဆင့်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ၅ ပေနှင့် ၇ ပေ အသီးသီး အရှည်ရှိသည့်ဘေးတစ်ဖက်ပုံသံပိုက်များဖြင့်လည်းကောင်း စမ်းသပ်ထုတ်လုပ်ထားသည်။

အဆိုပါ စပါးခွဲပေါင်းခံရည် သဘာဝပိုးသတ်ဆေးစမ်းသပ်ထုတ်လုပ်ခြင်း တောင်သူလယ်သမားများအတွက် လွယ်ကူရိုးရှင်း၍ ပိုးမွှားရောဂါကာကွယ်နိုင်ကာ သီးနှံပင်အတွက် အာဟာရဓာတ်ကိုပါ ပေးစွမ်းနိုင်မည့်အစွမ်းရှိသည့် စပါးခွဲပေါင်းခံရည် အများဆုံးရရှိနိုင်မည့် နည်းလမ်းကောင်းအား ရှာဖွေဖော်ထုတ်

နိုင်တော့မည်ဖြစ်သည့်အပြင် ရရှိလာသည့် စပါးခွဲပေါင်းခံရည်ကို သီးနှံပိုးမွှားရောဂါ ကာကွယ်ရန်အတွက် အထိရောက်ဆုံး အသုံးပြုရမည့် နှုန်းထားနှင့်ဖျန်းပတ်ရမည့် အချိန်နှင့်အကြိမ်အရေအတွက်တို့ကို တောင်သူလယ်သမားများလက်ဝယ်သို့ ဖြန့်ဖြူးပေးနိုင်မည်ဟု သိရသည်။ ထို့ပြင် သီးနှံပိုးမွှားကာကွယ်နှိမ်နင်းနည်းလမ်းများကို သိရှိလိုပါက စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန၊ ပိုးမွှားသုတေသနဌာနမှ တာဝန်ခံ ဖုန်း ၀၉-၄၂၀၇၂၄၉၈၉ သို့ ဆက်သွယ် မေးမြန်းနိုင်ကြောင်း သိရသည်။

စိုက်/သ

ကျောပုံး - လုပ်ငန်းတူ မှ

တာဝန်ရှိသူများနှင့်အတူ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ နွားထိုးကြီးမြို့နယ်၊ စိန်ပန်းကန်အုပ်စု၊ ဖက်ခူးကျေးရွာတွင် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် လူထုဗဟိုပြုစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးပြီး စီမံကိန်းအထောက်အကူပြုကော်မတီဝင်များ၊ ကျေးရွာ ရပ်မိရပ်ဖများအားတွေ့ဆုံ၍ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာများ ဆွေးနွေးပြောကြားသည်။

တွေ့ဆုံပွဲတွင် တိုင်းဒေသကြီးကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးစိုးသန်းက ၂၀၁၇ ခုနှစ်မှစတင်၍ ၂၀၁၉ ခုနှစ် ဇူလိုင်လအထိ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး

က ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များနှင့် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ တိုးတက်လုပ်ကိုင်နိုင်ရေး လိုအပ်ချက်များကို တင်ပြကြသည်။

တင်ပြချက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးက ပြန်လည်ဆွေးနွေးရာတွင် ပြန်လည်ဆွေးနွေးရာတွင် စီမံကိန်းကျေးရွာများအနေဖြင့် လမ်း၊ တံတား၊ လျှပ်စစ်မီး၊ သောက်သုံးရေစသည့်ဖြင့် ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေခံကောင်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပြီဖြစ်ရာ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရမည့် အရေးကြီးလုပ်ငန်းမှာ ဒေသနေပြည်သူများ၏ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန် အလုပ်အကိုင်ကောင်းများ ပေါ်ထွန်းလာရန်၊ တန်ဖိုးမြင့်ထွက်ကုန်များထုတ်လုပ်နိုင်ရန် ကြိုးပမ်းကြရမည်

အတွင်းရှိ ငါးနံဇွန်း၊ ညောင်ဦး၊ ရမည်းသင်း၊ ပျော်ဘွယ်၊ နွားထိုးကြီးမြို့နယ်များတွင် လူထုဗဟိုပြု စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုနှင့် စီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲများအလိုက် ပြီးစီးအောင်မြင်မှုအခြေအနေများ၊ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ်အတွင်း အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် မြို့နယ်ကျေးရွာများအလိုက် ထောက်ပံ့ငွေရရှိမှု အခြေအနေများကို ရှင်းလင်းတင်ပြသည်။

ဆက်လက်၍ ဖက်ခူးကျေးရွာ လူထုဗဟိုပြုစီမံကိန်း အထောက်အကူပြုကော်မတီဥက္ကဋ္ဌနှင့် ကျေးရွာရပ်မိရပ်ဖများ

ဖြစ်ကြောင်း၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ၊ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင်လည်း တစ်ဦးကောင်းတစ်ယောက်ကောင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းထက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သည့် အလေ့အထကို ဖော်ဆောင်သင့်ကြောင်း၊ မိမိတို့ဝန်ကြီးဌာနအနေဖြင့်လည်း အရည်အသွေးကောင်းသည့် ကျေးရွာတစ်ရွာထုတ်ကုန်တစ်မျိုးဖြစ်ရန် အားပေးဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း၊ လုပ်ငန်းတူရာ ပေါင်းစပ်လုပ်ကိုင်ပြီး ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းအသင်း၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးသမဝါယမအသင်းစသည်ဖြင့် အသင်း

အဖွဲ့ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါက အရင်းအနှီးချေးငွေများရရှိနိုင်မှုအပြင် အခွင့်အလမ်းကောင်းများစွာ ရရှိနိုင်ပါကြောင်း၊ ထုတ်လုပ်မှုကြီးမားလာသည်နှင့်အမျှ လက်ကား ဈေးကွက်သို့ တိုက်ရိုက်ဝင်ရောက်နိုင်သဖြင့် ဈေးကွက် အကျိုးအမြတ်ကိုပါ ခံစားကြရမည်ဖြစ်သည့်အတွက် ကျေးရွာသူ ကျေးရွာသားများ

စုစည်းညီညွတ်စွာ ဆောင်ရွက်ကြစေလိုကြောင်း၊ လိုအပ်သည့်နည်းပညာနှင့် အကူအညီများကို ဝန်ကြီးဌာနအောက်ရှိ သက်ဆိုင်ရာဦးစီးများက အားပေးကူညီဆောင်ရွက်ပေးသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ဆွေးနွေးပြောကြားသည်။

ထို့နောက် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးနှင့်အဖွဲ့သည် ကျေးရွာသောက်သုံးရေစက်ရေတွင်း၏ ရေအရည်အသွေးစစ်တမ်းကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရာ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဦးခန့်ဇော်နှင့်စီမံကိန်းတာဝန်ခံတို့က ရှင်းလင်းတင်ပြကြသည်။

ထိုမှတစ်ဆင့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးနှင့်အဖွဲ့သည် နွားထိုးကြီးမြို့နယ်၊ ထန်းဂူတောင်ကျေးရွာတွင် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော လူထုဗဟိုပြုစီမံကိန်းနှင့် မြန်မာဆယ်မာအူးလ်အွန်ဒုန် စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးအားပေးကြသည်။

စီမံကိန်းရှင်းလင်းဆောင်တွင် လူထုဗဟိုပြု စီမံကိန်း၊ စီမံကိန်းအထောက်အကူပြု ကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ ဒေါ်ဝင်းမာနှင့် မြန်မာဆယ်မာအူးလ်အွန်ဒုန် ကျေးရွာခေါင်းဆောင် ဦးနိုင်ဝင်းတို့က ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုနှင့် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်

မည့် လုပ်ငန်းစဉ်များကို ရှင်းလင်းတင်ပြကြသည်။

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးက ဆွေးနွေးမှာကြားရာတွင် ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးခြင်း၊ လုံ့လဝီရိယရှိခြင်း၊ စုပေါင်းဆောင်ရွက်တတ်ခြင်းစသည့် ဆယ်မာအူးလ်အွန်ဒုန်စိတ်ဓာတ်များကို မိမိတို့ကျေးရွာသူကျေးရွာသားများ ရေရှည်ထိန်းသိမ်းကျင့်သုံးသွားရန်လိုအပ်သကဲ့သို့ အခြားကျေးရွာများသို့ ပြန့်ပွားကူးစက်သွားစေရန် စံနမူနာပြုကြိုးပမ်းကြစေလိုကြောင်း၊ ဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းများနှင့် စုပေါင်းထည့်ဝင်ငွေများကို အခြေခံသည့် မိမိကျေးရွာရန်ပုံငွေဖြင့် မိမိကျေးရွာထွက်ကုန်သီးနှံများကို ဈေးကောင်းရချိန်ထိ သိုလှောင်ရောင်းချနိုင်မည့် သိုလှောင်ရုံများ တည်ဆောက်အသုံးပြုနိုင်ရေး၊ သီးနှံကြိုတင်ငွေပုံစံဖြင့် အတိုးသက်သာသည့် ချေးငွေထုတ်ချေးပေးနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်ပြီး လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေထက် သာလွန်သည့် ကျေးရွာကြီးဖြစ်ပေါ်လာရေး ဝိုင်းဝန်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြစေလိုကြောင်း ဆွေးနွေးပြောကြားသည်။

တွေ့ဆုံအပြီး၌ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးနှင့်အဖွဲ့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်ထားရှိမှုများကို လှည့်လည်ကြည့်ရှုအားပေးကြသည်။ MOALI ပြန်ကြားရေး

ရောမင်း မျိုးစေ့ထုတ်စိုက်ကွက် တောင်သူသရုပ်ပြ စံကွက်ရိတ်သိမ်း

ပုလဲ ၃ ဇင်ဘာ ၁၃ မြို့နယ် မုံသွင်ကျေးရွာ တောင်သူ ဦးကျော်ဦး၏ လယ်ယာမြေပေါ်တွင် မြောက်ယမားဆည်ရေသောက် လယ်ယာကဏ္ဍစိုက်ပျိုးမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အထောက်အကူပြုစီမံကိန်း (Agricultural Development Support Project) အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ထားရှိသော ရောမင်းမျိုးစေ့ထုတ် (FS to RS) စိုက်ကွက် စံကွက်ရိတ်သိမ်းမှု တောင်သူကွင်းသရုပ်ပြပွဲကို ယမန်နေ့ ညနေ ၄ နာရီက ကျင်းပရာ တစ်ကေစပါးအစို ၉၇ တင်းထွက်ရှိသည်။ (ပုံမင်းခန့်စိုး (ဇေယျာမြေ))

အပင်မျိုးသစ် အကာအကွယ်ပေးရေးဥပဒေအတွက် နည်းဥပဒေပြဋ္ဌာန်းနိုင်ရေး ညှိနှိုင်းဆွေးနွေး

ရေဆင်း ၃ ဇင်ဘာ ၁၁ အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဥပဒေအတွက် နည်းဥပဒေပြဋ္ဌာန်း နိုင်ရေး (ပထမအကြိမ်) ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးပွဲကို စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန နဝရတ်ခန်းမ၌ ယနေ့မွန်းလွဲ ၁ နာရီခွဲက ကျင်းပရာ စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊ စီမံကိန်းဦးစီးဌာန (စိုက်ပျိုးရေး) တို့မှ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးများ၊ ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်မှ ပါမောက္ခ၊ စိုက်ပျိုးပညာပေးပညာရှင်များနှင့် သုတေသနပညာရှင်များ၊ တာဝန်ရှိသူများတက်ရောက်ကြပြီး နည်းဥပဒေတွင် ထည့်သွင်းသင့်သည့် ပုဒ်မများ၊ ဖြည့်စွက်ရမည့်အကြောင်းအရာများကို ဆွေးနွေးကာ နှစ်ပတ်အတွင်း ပြန်လည်တင်ပြရန် ဆုံးဖြတ်ကြသည်။ စိုက်/သု

ဂွန် သံတွဲလမ်းမှာ မိုင် ၈၀ ကျော်ခန့်သာရှိသည်။ ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်ကိုယှဉ်၍ ဖောက်လုပ်ထားသောလမ်းဖြစ်သည်။ ဝှမုလာလျှင် လက်ယာဘက်တွင် ရခိုင်ရိုးမတောင်၏ တောင်စွယ်တောင်တန်းများက စိမ်းညိုညိုဖြင့် ပင်လယ်ပြင်ကိုအပေါ်မှစီး၍ကြည့်နေသည်ကို မြင်ရသည်။ လက်ဝဲဘက်တွင်တော့ ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်ပင်လယ်ပြင်ကျယ်ကြီးဖြစ်သည်။ ကားလမ်းသည် ပင်လယ်ကမ်းနားမှကပ်၍ တစ်သွယ်၊ ခွာ၍တစ်မျိုးဖောက်လုပ်ထားသည်။ ကားဖြင့်ခရီးသွားရသည်မှာ တောတောင်တို့မှ တိုက်ခတ်လာသည့် လေအေးကိုခံစားရသလို၊ ပင်လယ်ပြင်မှ တိုက်ခတ်လာသည့် လေပြည့်လေညှင်းကိုလည်း ခံစားရရှိနိုင်သည်။

ဝှမုသံတွဲသို့လာရလမ်းတွင် ဆတ်သွားတံတား၊ ကုလားပြင်တံတား၊ ကျွန်းလီတံတားများကို ဖြတ်သန်းခဲ့ရသည်။ စာရေးသူမှာ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်ခန့်က သံတွဲမှ ဝှမုသွားဖူးသည်။ ထိုစဉ်က ကုလားပြင်ချောင်းနှင့်ချောင်းနှင့်ဆတ်သွားချောင်းတို့မှာ တံတားတွေမတည်ဆောက်ဖြစ်သေး။ အဆိုပါချောင်းနှစ်သွယ်ကို ဒေသလုပ်ဖောင်ဖြင့် ကူးဖြတ်ခဲ့ရသည်။ စပ်လေ့ခပ်လတ်လတ်နှစ်စင်းကို တစ်ဖက်တစ်ချက် ခပ်ခွာခွာထားပြီး ကားတွေတင်ဆောင်နိုင်ရန် အခင်းတွေခင်းထားသောဖောင်ဖြစ်သည်။ ထိုင်းဝါးဖြင့်ထိုး၍ တစ်သွယ်၊ ကြီးဖြင့်ဆွဲ၍တစ်နည်း ဖြတ်ကူးခဲ့ရသည်။

ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်ခြင်းမရှိကြ။ ကမ်းနီးငါးဖမ်းလုပ်ငန်းကိုသာ လုပ်ကိုင်နေကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ငါးဖမ်းရာတွင်လည်း ကျောပိုက်နှင့်ပိုင်းပိုက်များတွင်သာ အသုံးများကြသည်။ ငါးဖမ်းလေ့များမှာ ဆွဲသင်္ဘောများမဟုတ်ကြ။ ဆွဲသင်္ဘော (Trawl) များကိုတော့ ဒေသခံများက ဂျမ်းလေ့ဟု ခေါ်သည်။

စာရေးသူသံတွဲသို့ရောက်တော့ ညမောင်ရီသမ်းစပြုပြီး စာရေးသူသွားမည့်နေရာမှာ သံတွဲမြို့မှ ခုနစ်မိုင်ခန့်ဝေးသော ကမ်းခြေရှိ ဂျီဟော့ကျေးရွာဖြစ်သည်။ စာရေးသူ၏ အမာခံစာဖတ်ပရိသတ်တစ်ဦးဖြစ်သည့် ဦးဘဝင်းမှာ ဂျီဟော့ကျေးရွာတွင် နေထိုင်

ခေါင်းဆောင် ဦးဖိုးဆွေနှင့်တွေ့ဆုံပြီး သံတွဲကမ်းခြေ၏ ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းများကို မေးမြန်းဖြစ်ခဲ့သည်။

“ကျောပိုက်ဆိုတာကတော့ ငါးတွေကို အောက်ကနေကျောပြီး ဖမ်းယူနိုင်တဲ့ပိုက်ပေါ့ဆရာ။ ကျောပိုက်သမား၊ ကျောပိုက်ခေါင်းဆောင်တွေဟာ ဘယ်ရာသီ၊ ဘယ်နေ့၊ ဘယ်အချိန်၊ ဘယ်နေရာမှာ ဘယ်လိုငါးအမျိုးအစားတွေပေါ်မယ်၊ ရှိနေမယ်ဆိုတာကို သိကြတယ်ဆရာ။ အစဉ်အဆက်အားဖြင့် မှတ်သားထားလာကြတာပေါ့။ ဒီလိုမှတ်ထားတဲ့ နေရာတွေကိုသွားပြီး ငါးအုပ်ကိုတွေ့တာနဲ့ပိုင်းပတ်ကျောပြီး ဖမ်းဆီးကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ မှတ်ထားတဲ့ဒေသ၊ နေရာတွေက အများအားဖြင့် လွဲခဲ့ပါတယ်”

ဦးဖိုးဆွေက သူ၏လုပ်ဆောင်မှုကို ပြောခြင်းဖြစ်သည်။

“ကျောပိုက်တစ်လက်မဟာ လက်လံ ၁၅၀ ကနေ ၁၈၀ ထိ ရှည်ပါတယ်။ လေးတောင်တစ်လံဆိုတော့ လက်တောင်အားဖြင့် ၆၀၀ ကျော်၊ ၇၀၀

ဦးဖိုးဆွေကပြောခြင်းဖြစ်သည်။ ငါးအုပ်ကောင်းကောင်းတွေ့လျှင် တစ်ကြိမ်တည်းနှင့် သိန်း ၁၀၀ ကျော်၊ ၂၀၀ ခန့်ရရှိတတ်သည်ဟုလည်း ဆိုသည်။ တစ်ခါက ဈေးကောင်းရတတ်သည့် ငါးမဲလုံးခေါ်တူနာငါးကောင်ရေ ၅၀၀၀ ကျော် ဖမ်းမိခဲ့ဖူးကြောင်းလည်းဆိုသည်။ သံတွဲကမ်းခြေတွင် နိုဝင်ဘာ၊ ဒီဇင်ဘာလများတွင် ပလာတူးငါးများအထိ အမိများတတ်ပြီး ဖေဖော်ဝါရီမှ ဧပြီအထိ ငါးနီတူများကို အံ့နှင့်ကျင်းနှင့်တွေ့ရတတ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ငကုန်းညိုကိုမူ ဧပြီမှဩဂုတ်အတွင်း ဖမ်းယူရရှိသည်ဟုလည်း ဦးဖိုးဆွေက ပြောပြသည်။

“ငါးကုန်းညိုအုပ်နဲ့တွေ့ရင် တစ်ခါတလေ သယ်ယူလို့တောင် မနိုင်တော့လို့ ပိုက်ကိုခွဲပြီး လွှတ်ပေးခဲ့ရတာတွေတောင် ရှိခဲ့ပါတယ်ဆရာ။ သာမန်ငါးအုပ်တစ်အုပ်ကိုတွေ့ပြီး ဖမ်းယူဆယ်တင်မယ်ဆိုရင် အချိန်တစ်နာရီခွဲ နှစ်နာရီလောက်တော့ ကြာတတ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့က ဒီမှာတစ်ကျော့ ဖမ်းပြီးနောက် ငါးအုပ်ကိုရှာ၊ ငါးအုပ်နောက်ကို လိုက်ပြီး ထပ်ပြီးကျော့ဖမ်းတာပါပဲ။ ကျွန်တော်တို့က ကြယ်ရောင်နဲ့မြင်ရတဲ့ ရေပြင်အနေအထားကို လေ့လာပြီး ငါးအုပ်ရှိ မရှိကိုသိပါတယ်။ အတွေ့အကြုံကစကားပြောတာပေါ့ဆရာ။ ဒီလိုနဲ့ တစ်ညမှာ နှစ်ကျော့၊ သုံးကျော့အထိ ဖမ်းယူရတာတွေ ရှိပါတယ်။ လောဘလေဆရာရဲ့ လောဘ” ဦးဖိုးဆွေက ဆိုပြန်သည်။

ငါးဖမ်းသမားတို့ လောဘကြီးမည်ဆိုကလည်း ကြီးနိုင်လောက်သည်။ ကျောပိုက်တစ်ဖုံ၏ ကုန်ကျစရိတ်မှာ ၂၀၀၃ ခုနှစ်ဈေးနှုန်းအရ စက်လှေအပါအဝင် ကျပ်သိန်း ၁၅၀-၁၆၀ ခန့်ရှိတတ်သည်ဟုဆိုသည်။ ကျောပိုက်တစ်ဖုံအတွက် လေ့နစ်စီးလို့အပ်ပြီး လှေသား ၂၀ ဦးမှ ၂၅ ဦးခန့်ထားရှိရသည်။ ဖမ်းဆီးရမိသည့် ငါးတန်ဖိုးအပေါ်မူတည်၍ ပိုင်ရှင်က ၅၀ ရာခိုင်နှုန်း၊ လှေသားများက ၅၀ ရာခိုင်နှုန်း ခွဲဝေယူလေ့ရှိကြသည်။ ပိုက်ခေါင်းဆောင်မှာ လှေသားများ၏ အချိုးကျခွဲတမ်းအပြင်၊ လှေပိုင်ရှင်ထံမှလည်း ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့်ရသည်ဟုဆိုသည်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ်လေ့လာချက်အရ ငါးဖမ်းရာသီကုန်ဆုံးချိန်တွင် လှေသားတစ်ဦးအဖို့ စားပြီးသောက်ပြီး ကျပ်လေးသိန်းခွဲခန့်ကျန်သည်ဟုလည်း သိရသည်။

“ကျွန်တော့်အတွေ့အကြုံအရကတော့ နိုဝင်ဘာလမှာတွေ့တဲ့ ငါးကုံးညိုတို့၊ ဒီဇင်ဘာ၊ ဇန်နဝါရီတွေမှာ ဖမ်းယူရရှိတတ်တဲ့ ငါးနီတူတို့၊ ပလာတူးတို့ဆိုတာက အနည်းငယ်သေးပါတယ်။ ဖေဖော်ဝါရီလနောက်ပိုင်းဆိုရင်တော့ အကောင်ကြီးတွေကို ဖမ်းယူရရှိတတ်ပါတယ်” အနားတွင် ရှိနေသည့် ဦးဘဝင်းက ဝင်ပြောခြင်းဖြစ်သည်။

“သံတွဲကမ်းခြေမှာ ကျောပိုက်လုပ်တဲ့ရွာတွေက ဆင်ခေါင်း၊ ဝါးတောင်ကွင်း၊ မြပြင်၊ လင်းသား၊ ဂျီဟော့နဲ့စပါးကြီးကွက်တို့ ဖြစ်ပါတယ်။ မြပြင်ဆိုရင် ကျောပိုက်အများဆုံးလုပ်တဲ့နေရာပဲ။ ၂၀၀၃ ခုနှစ်လောက်မှာ မြပြင်မှာ ကျောပိုက်အလက် ၁၀၀ လောက်ရှိခဲ့တယ်” ဟုလည်း ဦးဘဝင်းက ပြောသည်။

အမှန်အားဖြင့် ကျောပိုက်လုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်နေကြသည်မှာ သံတွဲမြို့နယ်သာမက သံတွဲနှင့် ဝှမုကမ်းခြေတစ်လျှောက် ကျေးရွာကြီးများတွင်လည်း ကျောပိုက်လုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်နေကြသည်။ သံတွဲကို အခြေစိုက်၍ ကမ်းဝေးငါးဖမ်းသင်္ဘော (Trawler) များရှိသည်။ သို့ရာတွင် ဒေသခံများက ပိုင်ဆိုင်ခြင်းမဟုတ်။ ရန်ကုန်အခြေစိုက်ကုမ္ပဏီများက လာရောက်ဖမ်းဆီးနေခြင်းဖြစ်သည်။ ဤဒေသနေရေလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူများမှာ ကမ်းဝေးငါးဖမ်းလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ရန် စိတ်မဝင်စားကြ။

“ကျွန်တော်တို့ ကျောပိုက်သမားတွေက ကမ်းခြေကနေ နှစ်နာရီကျော်ကျော် ပင်လယ်ပြင်ကို သွားရတဲ့ခရီးအဝေးလောက်သာ သွားရတာပါ။ ကျွန်တော်တို့လိုချင်တဲ့ငါးတွေကလည်း အဲဒီပတ်ဝန်း

ကျောပိုက် ပိုင်းပိုက်၊ ကမ်းဆွဲပိုက်နှင့် သံတွဲကမ်းခြေ

သဲထိတ်ရင်ဖိုဖွယ်ခရီးများ ဖြစ်သည်။ ယခုတော့ ဝှမုသံတွဲကားလမ်းတစ်လျှောက် တံတားကြီးတွေ တည်ဆောက်ပြီးဖြစ်သလို လမ်းမှာချောမွေ့ဖြောင့်ဖြူးနေပြီ။ နိုင်ငံတော်သည် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး တိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာ ချောင်းမြောင်းတွေလျှင် တံတားတွေဆင်ပေးခြင်းဖြင့် သွားလမ်းသာ၍ လာလမ်းဖြောင့်ခဲ့ပြီ။

ကားလမ်းတစ်လျှောက် ကျေးရွာကြီးများမှာ ရေလုပ်ငန်းစီးပွားဖြင့် ရှင်သန်နေကြခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအတူ ကျေးရွာများတွင် အုန်းပင်တောများကိုလည်း တွေ့ရသည်။ အုန်းစီးပွားသည်လည်း ဒေသခံတို့၏ စီးပွားရေးကိုဖြည့်ဆည်းပေးနေခြင်းဖြစ်သည်။ လမ်းတစ်လျှောက်ကျေးရွာများတွင် ငါးဖမ်းပိုက်တွေ နေလှန်းထားသည်ကို မြင်တွေ့ရသလို အရိပ်ကောင်းကောင်းတွင် ပိုက်ဖာနေသည့်ရေလုပ်သားများကို တွေ့ရသည်။ တချို့နေရာများတွင်တော့ နီညိုညိုအဆင်းရှိ မျှင်ငါးပိကြမ်းများကို လက်လေးလုံးအရွယ် ခွက်ကလေးများပြုလုပ်၍ နေလှန်းထားသည်ကို မြင်တွေ့ရသည်။ အခြောက်မြိန်စေရန် ဖြစ်မည်။

“ဒီဒေသတစ်လျှောက်ရဲ့ အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်းကတော့ ရေလုပ်ငန်းပါပဲဗျာ။ စပါးအနည်းအကျဉ်း၊ ပဲမျိုးစုံ—အဲ ပဲမျိုးစုံဆိုတဲ့နေရာမှာ မြေပဲကို အဓိကထားစိုက်ပျိုးကြတာပါ။ ငါးမျိုးစုံရဲ့ဈေးကွက်ကတော့ ရန်ကုန်ပါပဲ။ ပဲဆိုတာကလည်း ဒေသမှာ ဆီမကြိတ်ဘဲ ပြည်တို့ရန်ကုန်တို့ကို တင်ပို့ကြတာပါ” ဟု ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ခေတ္တနားခိုက်တွေ့ခဲ့ရသော ဦးမောင်မောင်ခင်က ပြောသည်။

လမ်းတစ်လျှောက်တွေ့ခဲ့ရသော ရဟိုင်းကူးတို့၊ ကုလားပြင်၊ ဆတ်သွား၊ ကျွန်းလီစသည့်ကျေးရွာကြီးများမှာ ရေလုပ်ငန်းကိုအဓိကလုပ်ကိုင်နေသည့်နေရာများ ဖြစ်ကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ မြို့အဆင့်ဖြစ်ပြီး ရေလုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်သည့် ကုန်သည်၊ ပွဲစားများဖြင့် စည်ကားသောမြို့ကလေးတစ်မြို့ ဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် သံတွဲကမ်းခြေတစ်လျှောက် ကျေးရွာများရှိဒေသခံများမှာ ငါးဖမ်းဖမ်းဆီးရာတွင် ကမ်းဝေး

ပြီး ရေလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နေသူဖြစ်ရာ ဦးဘဝင်းထံတွင် တည်းခိုပြီး သံတွဲကမ်းခြေ၏ ရေလုပ်ငန်းအကြောင်းကို လေ့လာရန် လာရောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဂျီဟော့ရောက်တော့ ဦးဘဝင်းမှာနေအိမ်တွင် မရှိ။ ကမ်းခြေနားတွင်ရှိနေသည်ဆို၍ စာရေးသူလိုက်သွားခြင်း ဖြစ်သည်။ ဦးဘဝင်း၏ နေအိမ်မှ ကမ်းခြေသို့ ငါးမိနစ်ခန့်လျှောက်လျှင် ရောက်သည်။ ဂျီဟော့ကမ်းခြေ၏ ညနေဆည်းဆာသည် ရေလုပ်သားတို့ဖြင့် သက်ဝင်လှုပ်ရှားလျက်ရှိနေသည်။ နေလှန်းထားသော ငါးများကို ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းကာ ထုပ်ပိုးသူက ထုပ်ပိုး၊ သိုလှောင်ရုံများကို သယ်ယူက သယ်နှင့် အလုပ်ရှုပ်နေကြသည်။ ဦးဘဝင်းက အလုပ်သမားများကို လိုက်လံကြီးကြပ်နေသည်။

ကျောပိုက်၊ ပိုင်းပိုက်နှင့်ကမ်းခြေ

နေဝင်စပြုပြီး၊ နေဝင်ရီတရောအချိန်၊ အမှောင်သမ်းစပြုလာပြီ။ ကမ်းခြေမှအေးသို့ လှမ်းမျှော်ကြည့်လိုက်သောအခါ နှစ်စီးတွဲမီးရောင်လက်လက်များကို လှမ်းမြင်ရသည်။ ကမ်းခြေတွင်တွေ့ရသည့် ဦးဘဝင်းနှင့်မိတ်ဆက်ပြီး ပင်လယ်ပြင်ကိုလှမ်းကြည့်ရာမှ မြင်ရသည့်မြင်ကွင်းကို မေးကြည့်မိသည်။

“အဲဒါတွေက ပိုက်လှေတွေလေဆရာ။ အထူးသဖြင့်ကတော့ ကျောပိုက်သမားတွေပေါ့။ ကျောပိုက်တစ်ဖုံဆိုရင် လေ့နစ်စီးပါရတယ်။ ဒီလိုမှောင်တဲ့ညတွေမှာ ငါးတွေကိုဖမ်းရတာပါ” ဦးဘဝင်းက ပြောသည်။

ရေလုပ်သားများကား ညအမှောင်တွင်သာ လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ကြရသူများဖြစ်သည်။ ကိုတံငါရေလုပ်သားတို့ဘဝတွင် ညအမှောင်ချိန်သည် သူတို့၏အလုပ်ချိန်။ တစ်ညလုံးငါးအုပ်ကိုရှာကြ၊ ဖမ်းကြနှင့်နံနက်လင်းမှသာ ဆိပ်ကမ်းသို့ဝင်လာကြမည်။

စာရေးသူမှာ ကျောပိုက်နှင့်ပိုင်းပိုက်ဆိုသည့် အမည်များကို ဦးဘဝင်းနှင့်တွေ့မှ ကြားဖူးခြင်းဖြစ်သည်။ ဦးဘဝင်း၏စီစဉ်ပေးမှုကြောင့် နောက်တစ်နေ့နံနက်တွင် ဂျီဟော့ကျေးရွာမှ ကျောပိုက် လှေ

လောက်ရှိတာပေါ့။ ပိုက်ကွက်အနေအထားကတော့ နှစ်လက်မကွင်း၊ တစ်လက်မကွင်းစသည်ဖြင့် အစားစားရှိပါတယ်။ ငါးအုပ်ကိုလိုက်ပြီး အသုံးပြုရတာပေါ့ဆရာ။ စောက်အနေနဲ့ကတော့ လက်တောင် ၁၀၀ ကျော် ရှိပါတယ်။ ဒါမှလည်း ရေအနက်မှာရှိတဲ့ ငါးတွေကို ကျောယူလို့ရတာပေါ့”

“ကျောယူတယ်ဆိုကတည်းက အောက်ကနေ ကျောပြီးဖမ်းယူတာပါ။ ကျွန်တော်တို့က ညအချိန်၊ လမိုက်ရက်တွေမှာ ငါးတွေကို ဖမ်းယူရတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ငါးအုပ်ကိုတွေ့ပြီဆိုတာနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ငါးတွေကို ကျောပိုက်နဲ့ပိုင်းလိုက်တာပဲ။ ပိုင်းတဲ့အချိန်ကတော့ ၁၀ မိနစ်၊ မိနစ် ၂၀ လောက်ပဲကြာတယ်။ ငါးဖမ်းပိုက်လှေသမားတွေရဲ့ ကျွမ်းကျင်မှုကလည်း အရေးကြီးပါတယ်။ အချိန်တိုအတွင်း ပိုင်းပတ်နိုင်မှ ငါးတွေထွက်မပြေးနိုင်ဘူးပေါ့ဆရာ”

ကျောပိုက်၏ပုံသဏ္ဍာန်ကို မြင်လွယ်အောင် ပြောရမည်ဆိုပါက ကြီးရှဲ့အိတ်ပုံဖြစ်သည်။ အပေါ်မှ ကားထားပြီး ငါးအုပ်ကိုပိုင်းပတ်ပြီးသည်နှင့် အောက်ခြေမှကြိုးစက်ဆွဲငင်ကာ ရှုယူလိုက်ပြီး ငါးများကို ပိတ်လှောင်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ ပိုင်းပတ်ပိတ်လှောင်ပြီးနောက် ပိုက်ပိုင်းတွင် ပိတ်လှောင်နေသောငါးများကို ဆယ်ဖမ်းယူခြင်း ဖြစ်သည်။

“ကျောပိုက်နဲ့အဓိကဖမ်းယူတဲ့ငါးများကတော့ ငါးနီတူ၊ ငါးကုံးညို၊ ပလာတူးစတဲ့ငါးတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ခါတလေတွေ့လည်း ကံကောင်းရင် မမျှော်လင့်ဘဲ ငါးမှတ်(အမည်း)တို့၊ ငါးမဲလုံးတို့ ခေါ်တဲ့ တူနာငါးတို့၊ ငါးတံခွန်တို့ကို တွေ့ရတတ်ပါတယ်။ ဒါဆိုရင် ရေလုပ်သားတွေ ကံကောင်းတာပေါ့။ ဒီငါးတွေက ဈေးကောင်းကောင်းရတာကိုး။ ငါးတွေအထိအမိကောင်းရင် ငါးအုပ်ကြီးကြီးတွေရင် နောက်တွဲလှေနဲ့ကွဲတာတောင် မနိုင်တော့လို့ ကမ်းကို လှမ်းပြီး ငါးသယ်တဲ့လှေတွေကိုမှာပြီး ယူရပါတယ်။ တစ်ခါတစ်လေ လှေခြောက်စီးလောက်နဲ့သယ်ရတဲ့ အခါမျိုးတောင် ရှိတယ်”

သီးနှံစိုက်ခင်းအားမြှင့်တင်ရေး ကွမ်းခြံကုန်းတွင် ကွင်းသင်း ဆွေးနွေး

ကွမ်းခြံကုန်း ဒီဇင်ဘာ ၂၀

သိန်း စိုက်ခင်းအားမြှင့်တင်ရေးအတွက် မိုးစပါးအပြီး ဆောင်းသီးနှံနှင့်နှစ်စပါးတိုးချဲ့စိုက်ပျိုးရန် ယနေ့နံနက်ပိုင်းက ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး ကွမ်းခြံကုန်းမြို့နယ် တော်ခရမ်းကျေးရွာအုပ်စုတွင် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန နယ်မြေ

တာဝန်ခံ ဦးတင်လေးနှင့်အဖွဲ့သည် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူ တောင်သူများ နှင့်ကွင်းဆင်းတွေ့ဆုံ၍ မျိုးကောင်း မျိုးသန့်လုံ့လောက်စွာရရှိရေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာဖြည့်တင်းရေး၊ စိုက်ပျိုးရေးရရှိရေးအတွက် ရေသွင်း ရေထုတ်မြောင်းများ၊ ပြုပြင်ခြင်း၊ မြေယာပြုပြင်ခြင်းလုပ်ငန်းများတွင် လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ အဆင် ပြေစွာရရှိရေးအတွက် ညှိနှိုင်း ဆွေးနွေးကြသည်။

မိုးစပါးစံကွက် ဖာပွန်တွင် ရိတ်သိမ်း

ဖာပွန် ဒီဇင်ဘာ ၁

ဒေသ အတွင်း ရေမြေသဘာဝအလိုက် မိုးစပါးအထွက်နှုန်းများ ခန့်မှန်း ကွက်ချက်နိုင်ရန်အတွက် မိုးစပါးစံကွက်ရိတ်သိမ်းခြင်းလုပ်ငန်းကို ယနေ့နံနက်ပိုင်းက ကရင်ပြည်နယ် ဖာပွန်မြို့နယ် တံခွန်တိုင်ကျေးရွာ တောင်သူ ဦးရွှေထွန်း၏ ပေါဆန်းမွေးစပါးစိုက်ခင်းတွင် ဆောင်ရွက်ရာ စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန ခရိုင်ဦးစီးမှူး ဦးသက်ဆွေ၊ မြို့နယ်ဦးစီးမှူး ဦးမြင့်ဦးနှင့်ဝန်ထမ်း များ၊ မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့်စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန ဦးစီးမှူး ဦးနေလင်းထွန်းနှင့်ဝန်ထမ်းများ၊ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူလယ်သမားများ တက်ရောက်ကြသည်။

အဆိုပါစံကွက်ကို ရိတ်သိမ်းပွဲတွင် မြေလှေ့သန့်စင်ပြီး မိုးစပါးတစ်ဧက ၆၈ ဒဿမ ၃၀ တင်းနှုန်း ထွက်ရှိသည်။

မိုးစပါးစံကွက် လပွတ္တာတွင် ရိတ်သိမ်း

လပွတ္တာ ဒီဇင်ဘာ ၁

မိုးစပါး စံကွက်ရိတ်သိမ်းပွဲကို ယနေ့နံနက်ပိုင်းက ရောဝတီတိုင်းဒေသကြီး လပွတ္တာမြို့နယ် အောက်ချောင်းကျေးရွာ တောင်သူ ဦးဌေး၏ ဆင်းသုခစပါးခင်းတွင် ကျင်းပရာ ခရိုင်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ မြို့နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန ခရိုင်ဦးစီးမှူး၊ မြို့နယ်ဦးစီးမှူးနှင့် ဝန်ထမ်းများ၊ မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့်စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန ဦးစီးမှူးနှင့်ဝန်ထမ်းများ၊ အကျိုးဆောင်တောင်သူများ တက်ရောက်ကြသည်။

သိန်း၆၀ ရစည်းတင်ပြသည်။

အဆိုပါစံကွက်ကို ရိတ်သိမ်း မြေလှေ့သန့်စင်ရာ တစ်ဧက ၉၄ ဒဿမ ၂၀ တင်းနှုန်း ထွက်ရှိသည်။

ပို့ပျိုးစုံထုတ်လုပ်နည်းသင်တန်း (၇/၂၀၁၉) ပဲခူးတွင် ဖွင့်လှစ်

ပဲခူး ဒီဇင်ဘာ ၁၇

ပို့ပျိုးစုံ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နည်းသင်တန်း (၇/၂၀၁၉) ဖွင့်လှစ်ပွဲကို ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး ပဲခူးမြို့ ၁၀ မိုင် ဘက်စုံ သင်တန်းကျောင်းတွင် ယနေ့နံနက်ပိုင်းက ကျင်းပရာ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန တိုင်းဒေသကြီး ဒုတိယ ဦးစီးမှူး ဒေါ်မြင့်မြင့်ခိုင်က အဖွင့်အမှာစကားပြောကြားသည်။

အဆိုပါသင်တန်းသို့ ကရင်၊ မွန်၊ ရှမ်း၊ ရန်ကုန်၊ ပဲခူး၊ စစ်ကိုင်းစသည့် တိုင်း ဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်များမှ သင်တန်း သား၊ သင်တန်းသူ ၂၉ ဦး တက်ရောက် ကြသည်။

ခဲစဉ်က ကမ်းဆွဲပိုက်ငါးဖမ်းသမားများကို မြှင့်တင်ပေးရန်အတွက် ထို့အတူ ပင်လယ်ပြင်တွင် ကွန်တိန်နာဖြင့် ကွန်ပစ်ငါးဖမ်းနေသူကိုလည်း မြှင့်ခွဲရ ဖူးသည်။ ကွန်မှာ ကြိုးမပါ။ ငါးကို မြှင့်လျှင် ကွန်ဖြင့်ဖြန့်အုပ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ကွန်က ငါးနှင့်လုံးထွေးပြီး လှိုင်းနှင့်အတူ ကမ်းသို့ပါလာသည်။ ကွန်ပစ်သူက ကောက်ယူရုံသာ။ ဒွါရဝတီကမ်းခြေမှ ကျော့ပိုက်၊ ပိုင်းပိုက်နှင့် ကမ်းဆွဲပိုက်လုပ်ငန်းမှာ ဒွါရဝတီရေလုပ်သားများ၏ ဘဝ အားမာန်များ ဖြစ်သည်။ ဤလုပ်ငန်း သည် ဒွါရဝတီ၏ စီးပွားရေးပုံရိပ်တွင် အရေးပါသည့် နေရာ၌ရှိနေကြောင်း စာရေးသူ လေ့လာတွေ့ရှိခဲ့သည်။

ကျွန်းသားဇမန်း

စာ - ၁၃ ကျော့ပိုက် မှ

ကျင်မှာ တွေ့ရတတ်ပါတယ်။ စောစောက ပြောခဲ့သလိုမျိုး တစ်ခါတစ်လေလည်း တန်ဖိုးရှိတဲ့ငါးမုတ်လို၊ ငါးတံခွန်လို ငါးတွေကို အုပ်လိုက်တွေ့ခဲ့ရင် ကံကောင်း တာပါပဲ။ ကျော့ပိုက်လုပ်ငန်းကို ကျွန်တော်တို့ဒေသမှာ စတင်လုပ်ကိုင်ခဲ့ တာ ၁၉၈၀ လောက်ကစပြီး လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြ တာပါ။ လုပ်ငန်းတွေစတင်အချိန်က ပုဂ္ဂလိကတွေအနေနဲ့ (Trawler)သင်္ဘော တွေကို လုပ်ကိုင်ခွင့်မရှိခဲ့တာနဲ့လည်း ဆိုင်ပါလိမ့်မယ်” ဦးဘဝင်းက စာရေးသူ အား ပြောခြင်းဖြစ်သည်။ လုပ်ငန်းများ စတင်လုပ်ကိုင်ခဲ့ချိန်က ငါးအုပ်ရုံရာကို ရှာဖွေကာ သွားရောက် ဖမ်းဆီးခဲ့ရသည်။ မတွေ့လျှင် ငါးအုပ်ကိုတွေ့အောင်ရှာ၍ ဖမ်းကြရသည်။ ယခုတော့ တိုးတက် လာသည်။ လမိုက်ရက်များတွင် မီးထွန်းပြီး ငါးများကိုညှို့ငင်များခေါ်၍ ဖမ်းဆီးနေကြသည်။

သုံးခုကြပါတယ်”ဟု ဦးဖိုးဆွေက ပြောသည်။ မီးနှင့်ညှို့ငင် ဖမ်းဆီးရာတွင် ရေကြက် (ခေါ်) ပြည်ကြီးငါးများကို လည်း အများအပြားဖမ်းယူရရှိတတ် ကြောင်း သိရသည်။ ငါးများသည် မီးရောင်ရှိရာသို့ ရွေ့လျား လာရောက် တတ်ကြရာ အနီးသို့ရောက်သည့်အခါ ကျော့ပိုက်ဖြင့်ပိုင်းပတ်ဖမ်းဆီးကြခြင်း ဖြစ်သည်။ လေလှာချက်အရ မီးဖြင့် ညှို့ငင်ဖမ်းဆီးခြင်းကို ငါးလုပ်ငန်း ဦးစီးဌာနက တရားဝင်ခွင့်ပြုထားချက် မရှိကြောင်းလည်း သိရသည်။

ပိုင်းပိုက်နှင့်ကမ်းဆွဲပိုက်များ

ကျော့ပိုက်များကို ဆောင်းရာသီနှင့် မိုးဦးကျ အချိန်အထိ အသုံးပြုလေ့ရှိကြ သည်။ မိုးဦးကျပြီးဆိုလျှင် ကျော့ပိုက် များကို သိမ်းဆည်းကြပြီး လှိုင်းလေ လည်းထန်လာပြီ။ ထိုအချိန်တွင် ငါးဖမ်း သမားများသည် ပိုင်းပိုက်ကို တစ်ဖန် အသုံးပြုကြသည်။ ပိုင်းပိုက်မှာ ရေပေါ် ငါးများကို ဖမ်းသည့်ပိုက်များလည်း ဖြစ်သည်။ ပိုက်ကွက်လည်း ကျယ်သည်။ “ပိုင်းပိုက်ကတော့ ပိုက်ကွက်ကြီး ပါတယ်။ အောက်ကနေကျော့ပြီး ဖမ်းတာ မဟုတ်ဘူး။ ငါးအုပ်တွေရင် ပိုက်နဲ့ ပိုင်း

ထားပြီး ပိုက်ကွက်ထဲတိုးဝင်တဲ့ ငါးတွေ ကိုဖမ်းတာ များပါတယ်။ အထူးသဖြင့် ငါးသလောက်လိုငါးတွေ၊ ငါးကွန်းရှုပ်လို ငါးတွေပါ။ ကျော့ပိုက်နဲ့ စာရင် ပိုင်းပိုက် က ဈေးလည်း သက်သာပါတယ်။ ကျော့ပိုက်တစ်ဖုံကို သိန်း ၁၀၀၊ ၁၅၀ လောက်ဆိုရင် သူက တစ်ဖုံကို ကျပ် ၁၀ သိန်း၊ ၁၅ သိန်းနဲ့ ရနိုင်ပါတယ်” ဦးဖိုးဆွေက ပြောသည်။ “မိုးရာသီဆိုရင် ပင်လယ်ကမ်းနား မှာ လှေတစ်စီး၊ လူကိုးယောက် ၁၀ ယောက်နဲ့ ငါးဖမ်းနေတဲ့ လူတွေကို စာရေးဆရာမြင့်ခွဲဖူးမှာပါ။ ကမ်းဆွဲ ပိုက်လိုခေါ်ပါတယ်။ မိုးကြီး၊ လေကြီးလို့ ပင်လယ်ပြင်ကို ငါးဖမ်းမထွက်နိုင်တဲ့ အခါမှာ ကမ်းနီးကိုရောက်တဲ့ ငါးတွေကို ဖမ်းတဲ့နည်းပေါ့။ အန္တရာယ်လည်း မရှိဘူး။ ကမ်းဆွဲပိုက်တွေဟာ ရေလုပ်သားတွေရဲ့ သင်တန်းပါ။ ကမ်းဆွဲ ပိုက်နဲ့ငါးဖမ်းရင်း ငါးဖမ်းပညာကို ကျွမ်းကျင်လာပါတယ်” စာရေးသူမှာ ၁၉၇၃ ခုနှစ်ခန့်က လမ်းစဉ်ပါတီက ငပလီ (ရွှေဝါချိုင့်) လူရည်ချွန်စခန်းတွင် ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည့် အလုပ်သမားရေးရာ ရက်တိုတစ်လ သင်တန်းကို မိုးရာသီတွင် တက်ရောက်

စာ - ၉ ပင်လယ်ရေပြင် မှ

အန္တရာယ်များနှင့် ကြုံတွေ့ရဖွယ် အနေ အထားသို့ ရောက် ရှိနေရာ အဆိုပါ အန္တရာယ်များကို ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်း များကို ဆောင်ရွက်ရာ၌ ငါးနှစ်အတွင်း ဩစတြေးလျဒေါ်လာသန်း ၁၁၀ ခန့် ကုန်ကျဖွယ်ရှိ၏။ ဩစတြေးလျသည် ပင်လယ် ကမ်းခြေတစ်လျှောက်နေထိုင်သူများ အတွက် နေရာသစ်များရှာဖွေ၍ မြို့သစ် များတည်ပေးရေးအစီအစဉ်ကို ရေးဆွဲနေ သော်လည်း အကောင်အထည်ဖော်ရေးမှာ လူထု၏ထောက်ခံမှုကို အပြည့်အဝမရဟု သိရ၏။ ပင်လယ်ကမ်းခြေတစ်လျှောက်၌ နေထိုင်ကြသူအများစုမှာ ရှေးလွန်ခဲ့သော အချိန်ကတည်းကရှိခဲ့သည့် မိရိုးဖလာ နေရာများဖြစ်သောကြောင့် ယင်းနေရာ

ပြည်တွင်းသီးနှံဈေးကွက်အခြေအနေ

(လက်ကားဈေးနှုန်းများ) (ကျပ်)

ရန်ကုန်-ပန္နလေးဈေးကွက် (ဘုရင့်နောင်ကုန်စည်ခိုင်မှ ဈေးနှုန်းများသည် တစ်ပိဿာပေါ်အခြေခံ၍ ပြန်လည်တွက်ချက်ထားပါသည်။)

Table with columns: သန့်(အလတ်စ)၊ ရေတွက်ပုံ၊ ရန်ကုန်(ဘုရင့်နောင်ကုန်စည်ခိုင်)၊ ပန္နလေး(ကိုင်တန်းဈေး)၊ ယခုအပတ် (၇-၁-၂၀၂၀)၊ ယခင်အပတ် (၂-၁-၂၀၂၀)၊ တက်/ကျ

Table with columns: စားသုံးအမျိုးအစားများ၊ ရန်ကုန်(ဘုရင့်နောင်ကုန်စည်ခိုင်)၊ ပန္နလေး(ကိုင်တန်းဈေး)၊ ယခုအပတ် (၇-၁-၂၀၂၀)၊ ယခင်အပတ် (၂-၁-၂၀၂၀)၊ တက်/ကျ

Table with columns: ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ၊ ရန်ကုန်(သီရိပင်လယ်ဈေး)၊ ပန္နလေး(ကိုင်တန်းဈေး)၊ ယခုအပတ် (၇-၁-၂၀၂၀)၊ ယခင်အပတ် (၂-၁-၂၀၂၀)၊ တက်/ကျ

Table with columns: သစ်သီးတယ်များ၊ ရန်ကုန်(သီရိပင်လယ်ဈေး)၊ ပန္နလေး(ကိုင်တန်းဈေး)၊ ယခုအပတ် (၇-၁-၂၀၂၀)၊ ယခင်အပတ် (၂-၁-၂၀၂၀)၊ တက်/ကျ

Table with columns: စားသုံးအမျိုးအစား၊ ရန်ကုန်(ညောင်ပင်လေးဈေး)၊ ပန္နလေး(ကုန်စည်ခိုင်)၊ ယခုအပတ် (၇-၁-၂၀၂၀)၊ ယခင်အပတ် (၂-၁-၂၀၂၀)၊ တက်/ကျ

Table with columns: ပုသိမ်ဈေးကွက်၊ သန့်(အလတ်စ)၊ ရေတွက်ပုံ၊ ယခုအပတ် (၇-၁-၂၀၂၀)၊ ယခင်အပတ် (၂-၁-၂၀၂၀)၊ တက်/ကျ

ရန်ကုန်ဈေးကွက် အာလူးနှင့်ကြက်သွန်နီရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှု အခြေအနေ
ရန်ကုန်ဈေးကွက်သို့ တရုတ်အာလူး အဝင်များခြင်း၊ အောင်ပန်းအာလူး အနည်းငယ်ဝင်ရောက်မှုရှိခြင်း၊ နှစ်သစ်ကူးရုံးပိတ်ရက်များနှင့် ခရီးသွားရာသီဖြစ်နေခြင်းတို့ကြောင့် အရောင်းအဝယ်အေးခြင်း၊ ကုန်စိမ်းသဘာဝဖြစ်၍ အထားမခံခြင်း၊ ပွဲရုံလက်ကျန်များနေခြင်း၊ ရောင်းလိုအားများခြင်းတို့ကြောင့် အာလူးဈေးနှုန်းများ ယခင်အပတ်ထက် အနည်းငယ်ဈေးနှိမ်ခဲ့သည်။

Table with columns: ပဲဖျိုး စုံ (၃ တင်းအိတ်)၊ ယခုအပတ် (၇-၁-၂၀၂၀)၊ ယခင်အပတ် (၂-၁-၂၀၂၀)၊ တက်/ကျ

Table with columns: ပန္နလေး(ကုန်စည်ခိုင်)၊ ယခုအပတ် (၇-၁-၂၀၂၀)၊ ယခင်အပတ် (၂-၁-၂၀၂၀)၊ တက်/ကျ

Table with columns: ပဲဖျိုးစုံ (၃ တင်းအိတ်)၊ ယခုအပတ် (၇-၁-၂၀၂၀)၊ ယခင်အပတ် (၂-၁-၂၀၂၀)၊ တက်/ကျ

Table with columns: ပဲဖျိုးစုံ (၃ တင်းအိတ်)၊ ယခုအပတ် (၇-၁-၂၀၂၀)၊ ယခင်အပတ် (၂-၁-၂၀၂၀)၊ တက်/ကျ

မိုးကြက်သွန်နီအသစ်များ ဈေးကောင်းရနေချိန်ဖြစ်ခြင်း၊ ကြက်သွန်နီထွက်ရှိရာ အချို့ဒေသများတွင် အချိန်အခါမဟုတ် မိုးရွာသွန်းမှုများရှိခြင်းကြောင့် ကြက်သွန်နီများ တူးဖော်တင်ပို့မှုများလာခဲ့ခြင်းစသည့် အခြေအနေများကြောင့် ရန်ကုန်ဈေးကွက်သို့ ဝင်ရောက်မှုများသည်။ ကုန်စည်ခိုင်ပိတ်ရက်များခြင်းကြောင့် အရောင်းအဝယ်အေးခြင်း၊ ကြက်သွန်နီအသစ်များတွင် အစိတ်အပိုင်းများနေသေးခြင်း၊ ရောင်းလိုအားများခြင်းတို့ကြောင့် မိုးကြက်သွန်နီအသစ်များ အနည်းငယ်ဈေးနှိမ်ခဲ့သည်။

Table with columns: မော်လမြိုင်ဈေးကွက်၊ အမျိုးအမည်၊ ရေတွက်ပုံ၊ ယခုအပတ် (၇-၁-၂၀၂၀)၊ ယခင်အပတ် (၂-၁-၂၀၂၀)၊ တက်/ကျ

Table with columns: ပဲဖျိုးစုံ (၃ တင်းအိတ်)၊ ယခုအပတ် (၇-၁-၂၀၂၀)၊ ယခင်အပတ် (၂-၁-၂၀၂၀)၊ တက်/ကျ

အင်းစလေး ကောက်ယူချိန် ၁၀:၃၀မှ ၁၂:၃၀ နေ့စဉ်
ယခုတစ်ပတ် ရွှေပြည်ခို၊ ချယ်ရီပန်း၊ အောင်မြန်မာနှင့် နန်းဝင်းပွဲရုံများတွင် အင်းစလေးခရမ်းချဉ် (ပင်သစ်) တစ်တင်းပိဿာ ၃၀၀၀ ကျပ်၊ ခရမ်းချဉ် (ပင်ကျ) တစ်တင်း ပိဿာ ၃၀၀၀ ကျပ် ၁၅၂၅၀ ကျပ်ဈေးရှိသည်။

ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပသီးနှံဈေးကွက်အခြေအနေ

နေပြည်တော်ဈေးကွက်လယ်ယာထွက်ကုန်ဈေးနှုန်းများ

Table with 4 columns: Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Includes categories like 'အလတ်စား', 'စားဖို', 'သီးနှံ', 'စားသုံးဆီ', 'ဟင်း', 'သီး', 'ဟင်း', 'ရွက်'.

Table with 4 columns: Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Includes categories like 'အပျိုးအပည်', 'ရေတွက်ပုံ', '၇-၁-၂၀၂၀', 'တက်/ကျ'.

Table with 4 columns: Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Includes categories like 'အပျိုးအပည်', 'ရေတွက်ပုံ', '၇-၁-၂၀၂၀', 'တက်/ကျ'.

Table with 4 columns: Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Includes categories like 'ပျဉ်းမနား', 'ပဲနီ', 'ပဲစိမ်း', 'ပဲဖြူ', 'ပဲစိမ်း', 'ပဲဖြူ', 'ပဲစိမ်း', 'ပဲဖြူ'.

Table with 4 columns: Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Includes categories like 'အပျိုးအပည်', 'ရေတွက်ပုံ', '၇-၁-၂၀၂၀', 'တက်/ကျ'.

Table with 4 columns: Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Includes categories like 'အပျိုးအပည်', 'ရေတွက်ပုံ', '၇-၁-၂၀၂၀', 'တက်/ကျ'.

Table with 4 columns: Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Includes categories like 'အပျိုးအပည်', 'ရေတွက်ပုံ', '၇-၁-၂၀၂၀', 'တက်/ကျ'.

Table with 4 columns: Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Includes categories like 'အပျိုးအပည်', 'ရေတွက်ပုံ', '၇-၁-၂၀၂၀', 'တက်/ကျ'.

Table with 4 columns: Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Includes categories like 'အပျိုးအပည်', 'ရေတွက်ပုံ', '၇-၁-၂၀၂၀', 'တက်/ကျ'.

Table with 4 columns: Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Includes categories like 'အပျိုးအပည်', 'ရေတွက်ပုံ', '၇-၁-၂၀၂၀', 'တက်/ကျ'.

Table with 4 columns: Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Includes categories like 'အပျိုးအပည်', 'ရေတွက်ပုံ', '၇-၁-၂၀၂၀', 'တက်/ကျ'.

Table with 4 columns: Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Includes categories like 'အပျိုးအပည်', 'ရေတွက်ပုံ', '၇-၁-၂၀၂၀', 'တက်/ကျ'.

Table with 4 columns: Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Includes categories like 'အပျိုးအပည်', 'ရေတွက်ပုံ', '၇-၁-၂၀၂၀', 'တက်/ကျ'.

Table with 4 columns: Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Includes categories like 'အပျိုးအပည်', 'ရေတွက်ပုံ', '၇-၁-၂၀၂၀', 'တက်/ကျ'.

ဂေါ်သဇင်ပန်းပင်၏ အင်အားစွမ်းရည်မှာ Madeira-vine ဟုခေါ်ပြီး mignonette vine ဟုလည်း လူသိများ၏။ မလေးရှားနှင့် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံတို့တွင် Binahong ဟု ခေါ်ဆိုကြ၏။ ယင်း၏ ရုက္ခဗေဒအမည်မှာ Anredera cordifolia (Ten.) Steenis ဖြစ်ကာ မျိုးရင်း Basellaceae တွင် ပါဝင်၏။

နောက်ခံသမိုင်း

ဂေါ်သဇင်ပန်းပင်သည် ဘရာဇီးနိုင်ငံမှ စတင်ဖြစ်ထွန်းလာခြင်း ဖြစ်ပြီး ထိုမှတစ်ဆင့် ဥရောပတောင်ပိုင်းနိုင်ငံများ၊ အရှေ့နှင့် တောင်အာဖရိကနိုင်ငံများ၊ အာရှတိုက်၏ သမပိုင်းရာသီဥတုရှိသော နိုင်ငံများ၊ ဩစတြေးလျ၊ နယူးဇီလန်၊ မက္ကစီကို၊ အမေရိက အလယ်ပိုင်းနှင့် တောင်ပိုင်းနိုင်ငံများနှင့် ပစိဖိတ်ကျွန်းစုရှိ အချို့သော ဒေသများတွင် သဘာဝအလျောက် ပေါက်ရောက်ရှင်သန်ကြ၏။ အပူပိုင်းနှင့် အပူလျော့ပိုင်းဒေသများရှိ သစ်တောပလုပ်မြေများနှင့် အနားသတ်နယ်နိမိတ်မြေများ၊ စိုစွတ်သောသစ်တောမြေများ၊ မြေလွတ် မြေရိုင်းများ၊ ဥယျာဉ်မြေများ၊ ပန်းခြံများ၊ ကြံစိုက်ခင်းများနှင့် လမ်းဘေး ဝဲယာတစ်လျှောက်တို့တွင် ဂေါ်သဇင်ပန်းပင်များအလွယ်တကူ ပေါက်ရောက်ဖြစ်ထွန်းကြ၏။

ဂေါ်သဇင်ပန်းပင်သည် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံတွင် ရိုးရာတိုင်းရင်းဆေး အနေဖြင့်သာအသုံးပြုကြသော်လည်း ဗီယက်နမ်နှင့် တိုင်ပေပြည်သူများ အကြားတွင် ယင်းအပင်ကို ဆေးအဖြစ်သာမက မရှိမဖြစ်လိုအပ်သော အစားအစာတစ်မျိုးအဖြစ်လည်းကောင်း အသုံးပြုကြ၏။ ဂေါ်သဇင်ပင်သည် အနာကျက်မြန်စေသောဂုဏ်သတ္တိ

ဂေါ်သဇင်ပန်းပင်ဆေးဖက်ဝင်အာနိသင်နှင့် တျန်းဖာရူးအကျိုးကျေးဇူးများ

ရှိသည့်အတွက် ယင်းကို တရုတ်၊ ကိုရီးယားနှင့် တိုင်ပေနိုင်ငံသား တို့သည် လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ထောင်ပေါင်းများစွာကတည်းက အပင်၏ အရွက်၊ ပင်စည်၊ ဥမြစ် အစရှိသည့် အစိတ်အပိုင်း အားလုံးကို ဆေးဖက်ဝင်ပရဆေးအဖြစ် တန်ဖိုးထားကာ တွင်တွင်ကျယ်ကျယ် ချက်ပြုတ်စားသောက်ခဲ့ကြ၏။

ဂေါ်သဇင်ပန်းပင်သည် အလွယ်တကူ ထိုးဖောက်ပြန့်ပွားနိုင်သော အပင်မျိုးဖြစ်သည့်အတွက် အချို့သောနိုင်ငံများတွင် ယင်းကို ပေါင်းပင် အဖြစ် သတ်မှတ်ထားကြ၏။

အသွင်အပြင်နှင့် ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံ

ဂေါ်သဇင်ပန်းပင်သည် အမြစ်စိမ်းနွယ်တက်ပင်မျိုးဖြစ်ပြီး ယင်းတွင် အသားထူသောအမြစ်ယောင်ပင်စည်ပွားများမှ နွယ်တက် ပေါက်ရောက် သော အပင်မျိုးဖြစ်၏။ ယင်းတွင် တောက်ပပြီး အစိမ်းရောင်ရှိသော၊ အသားပုံရွက်သားထူကာ ပြောင်သော ၄ မှ ၁၃ စင်တီမီတာအထိ ရှည်လျားသော အရွက်များရှိ၏။ ကြွက်နီနှင့်တူသော အမြစ်ယောင်ဥမြစ် များသည် ပင်စည်၏ ထိပ်ဖျားပိုင်းမှ ထွက်ရှိလာပြီး ယင်းအပိုင်းသည် ဂေါ်သဇင်ပန်းပင်ဟု အဓိကခေါ်ပြနေသည့် အစိတ်အပိုင်းဖြစ်၏။ အသားထူသောအရွက်နှင့် အမြစ်ယောင်ဥမြစ်များသည် တုတ်ခိုင်သော နွယ်ပင်အဖြစ် ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးလာကြ၏။ အလွယ်တကူ ကိုင်းဖြာ ထွက်နိုင်ပြီး အခြားသော အပင်များပေါ်သို့ အလွယ်တကူ နွယ်တက် ဖုံးလွှမ်းကြီးထွားနိုင်၏။ အပွင့်များသည် နို့နှစ်ရောင်ရှိပြီး သင်းရနံ့ မွှေးပျံ့သော ပန်းပွင့်ငယ်လေးများစွာ ပန်းခိုင်တစ်လျှောက်စီစွာပွင့်ဖူးကြပြီး ယင်းသည် ၁၂ လက်မခန့်အရှည်အထိ ရှိကြ၏။ အပင်မျိုးပြန့်ပွားခြင်း သည် အမြစ်ယောင်ဥမြစ်များမှတစ်ဆင့်ပွားများပြီး ယင်းတို့ကို အလွယ်တကူခွဲထုတ်ကာ စိုက်ပျိုးနိုင်၏။ ပင်စည်များသည် အလွန် အေးမြသည့်ရာသီတွင် ခြောက်သွေ့သေဆုံးသွားသော်လည်း ထိုရာသီ လွန်မြောက်ပြီး နွေးသည့်ရာသီရောက်ရှိလာပါက ယင်း၏ ဥမြစ်များမှ တစ်ဆင့် အပင်အသစ်များပြန်လည်ဖြစ်ထွန်း ပေါက်ရောက်ကြ၏။ ဂေါ်သဇင်ပန်းပင်ကို အလှစိုက်ပန်းအဖြစ် အဓိကစိုက်ပျိုးကြသော်လည်း ယင်း၏ ဆေးဖက်ဝင်အာနိသင်ရှိပြီး စားသုံးရသော အမြစ်ယောင်ဥမြစ် များနှင့် အရွက်များကြောင့် ဆေးဖက်ဝင်ပရဆေးပင်အဖြစ် အသုံးပြု စိုက်ပျိုးလာကြ၏။

ဂေါ်သဇင်ပင်၏ ဆေးဖက်ဝင်အာနိသင်နှင့် အသုံးပြုပုံများ

ဂေါ်သဇင်ပင်တွင် ရောင်ရမ်းနာဆန့်ကျင်ဂုဏ်သတ္တိ၊ ပြည်တည်နာ ဆန့်ကျင်ဂုဏ်သတ္တိနှင့် အသည်းကို ကာကွယ်ပေးနိုင်စွမ်းသော ဂုဏ်သတ္တိတို့အပြည့်ရှိ၏။ ဂေါ်သဇင်အရွက်၊ ပင်စည်အပိုင်းအစိတ်နှင့် ဥမြစ်များတွင် ပါဝင်သည့် ဆာပွန်နှင့် Saponin ဓာတ်ကို ဂလိုက်ကိုဆိုက်ဒ်နှင့် ပေါင်းစပ်လိုက်ပါက ဆီးချိုရောဂါ၊ အသည်းရောဂါ၊ အသည်းရောင်ရောဂါ၊ နှလုံးဆက်စပ်ရောဂါများဖြစ်သည့် သွေးတိုးခြင်း၊ သွေးအတွင်း မကောင်းသည့် ကိုလက်စထရောပါဝင်မှုမြင့်မားခြင်းနှင့် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ စိတ်ဖိစီးမှုများအစရှိသည့် ရောဂါများကုသရန်အတွက် နှစ်ပေါင်းများစွာကတည်းက အသုံးပြုခဲ့ကြ၏။

ထိုမျှသာမက ဆာပွန်နှင့်ဓာတ်သည် အလွန်သေးငယ်သော အဏုဇီဝပိုးမွှားများဆန့်ကျင်နိုင်စွမ်း၊ ဘက်တီးရီးယားပိုးများ ဆန့်ကျင်နိုင်စွမ်း၊ ဗိုင်းရပ်ပိုးများကို ဆန့်ကျင်နိုင်စွမ်းရှိ၏။ ယင်းဂုဏ်သတ္တိ များ၏ လုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် ကိုလာဂျင်ဖြစ်ပေါ်မှုကို လှုံ့ဆော် လိုက်သလိုဖြစ်ကာ ဒဏ်ရာအနာများကို အမြန်ဆုံးကျက်စေနိုင်သည့် ပရိုတင်းဓာတ်ကို ထုတ်လွှတ်ပေးသကဲ့သို့ဖြစ်စေပြီး ထိခိုက်ဒဏ်ရာ ရထားသည့်အနာများကို အကျက်မြန်စေနိုင်စွမ်းရှိသည့်အပြင်

စံတစ်ရပ်အဖြစ် ထည့်သွင်းဖော်စပ်ကြ၏။ ဒိုနီးရှားနိုင်ငံရှိ ဂျားဗားကျွန်းဆွယ်နေဒေသခံများကမူ ဂေါ်သဇင်ပင် ကို “အံ့ဘနန်းအစွမ်းရှိလှသော ဘုရားသခင်ကပေးသော ဆေးလက်ဆောင်”ဟု မှတ်ယူပြီး ကိုယ်ခန္ဓာကျန်းမာရေးအတွက် အကောင်းဆုံးဆေးတစ်လက်အဖြစ် ခံယူထားကြ၏။ ဂေါ်သဇင်ပင် ပရဆေးအဖြစ် ထုတ်လုပ်ကာ ဆီးချိုရောဂါ၊ အူရောင်ငန်းဖျားရောဂါ၊ သွေးတိုးရောဂါ၊ လိပ်ခေါင်းရောဂါ၊ တီဘီရောဂါ၊ ဒူလာ ရောဂါ၊ သွေးအတွင်းယူရစ်အက်စစ်များခြင်း၊ ပန်းနာရင်ကျပ်ရောဂါ၊ အစရှိသည်တို့ကို သက်သာစေရန်အတွက် ဆေးဖက်ဝင်အဖြစ် အသုံးပြုကြ၏။ ထို့ပြင် ဆီးရွှင်စေခြင်း၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များ မီးဖွားပြီးနောက်ပိုင်း ဟိုမုန်းအပြောင်းအလဲကြောင့် ခံစားရသည့် စိတ်ဝေဒနာများ ပြန်လည်နာလန်ထူစေခြင်း၊ ထိခိုက်ဒဏ်ရာများ အကျက်မြန်စေခြင်း၊ ကိုယ်တွင်းအင်္ဂါများခွဲစိတ်မှုခံယူပြီးနောက်ပိုင်း ပြန်လည်နာလန်ထူစေခြင်း၊ အူမရောင်နာဖြစ်ခြင်း၊ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော ဖြစ်ခြင်း၊ အစာအိမ်ရောင်နာရောဂါနှင့် ကင်ဆာရောဂါများ ကုထုံး

အတွက်လည်း ဂေါ်သဇင်ပင်ကို အသုံးပြုကြ၏။

ဂေါ်သဇင်ပင်ဆေးဖက်ဝင်ရနံ့မွှေးဆီ၏ ဂုဏ်သတ္တိနှင့် အသုံးဝင်ပုံများ

ဂေါ်သဇင်ရနံ့မွှေးဆီတွင် သဘာဝမှရရှိသော အနာရင်းခြင်းကို ဆန့်ကျင်နိုင်သောဂုဏ်သတ္တိပါဝင်သည့်အတွက် ကိုယ်တွင်းကိုယ်ပရို အနာရောဂါများဖြစ်ခြင်းအတွက် အကောင်းဆုံးသော ဆေးတစ်လက် ဖြစ်၏။ ထိုမျှသာမက စိတ်ငြိမ်စေခြင်း၊ သွေးနီဥများ ပျက်စီးခြင်းမှ ကာကွယ်ပေးခြင်း၊ ကိုယ်တွင်းစွမ်းအင်များတိုးပွားစေခြင်းနှင့် စိတ်ကိုလန်းဆန်းတက်ကြွစေခြင်းအစရှိသည့် အာနိသင်များရှိ၏။

ထိုမျှမက အယ်လ်ကာလိုဂျင်ပါဝင်သည့်အတွက် သွေးအတွင်းရှိ သကြားပမာဏကို လျော့ကျစေနိုင်စွမ်းရှိ၏။ အက်စ်ကောဘစ် အက်စစ်ပါဝင်သည့်အတွက် ထိခိုက်ဒဏ်ရာများနှင့် အပူလောင်နာများ အတွက် ရောဂါကူးစက်မှုမဖြစ်ပွားစေဘဲ အကောင်းဆုံးသော ဆေးစွမ်းတစ်လက်ဖြစ်၏။ ဓာတ်တိုးဆန့်ကျင်နိုင်စွမ်းဂုဏ်သတ္တိရှိသည့် အတွက် ခန္ဓာကိုယ်အတွင်း free radical များကြောင့် ဆဲလ်များ ပျက်စီးကွဲထွက်လာသောအခါ ကင်ဆာအပါအဝင် ရောဂါဆိုးများ ဖြစ်ပွားခြင်းမှ ကာကွယ်ပေးနိုင်၏။ အိုလီအာနိုလစ်အက်စ်ကြောင့် ကိုယ်လက်ရောင်ရမ်းနာရောဂါဝေဒနာများသက်သာစေသည့်အပြင် ထိခိုက်ဒဏ်ရာများရရှိနေပါကလည်း နာကျင်ခြင်းကို လျော့ပါးသက်သာ စေနိုင်၏။ ထိုမျှသာမက ကျန်းမာရေးအတွက် အထောက်အကူ ဖြစ်စေမည့် အခြားသောဓာတ်များစွာ ပါဝင်ခြင်းကြောင့် အဖျားရောဂါများ ကုသရန်အတွက် အသုံးပြုကြ၏။

ကြေးမုံငယ်

ရောင်ရမ်းနာကိုလည်း ဆန့်ကျင်နိုင်စွမ်းကို ပေး၏။

ဆာပွန်နှင့်ဓာတ်ချည်းသီးသန့်တွင် အလုံးအကြိတ်များ ဖြစ်ပေါ်မှုကို ဆန့်ကျင်နိုင်စွမ်း၊ သွေးအတွင်းရှိ မကောင်းသော ကိုလက်စထရောကို ကျဆင်းစေနိုင်စွမ်း၊ ကိုယ်ခံစွမ်းအားကို မြှင့်တင် နိုင်စွမ်း၊ ကင်ဆာရောဂါဖြစ်နိုင်ချေကို တိုက်ဖျက်နိုင်စွမ်း၊ ဓာတ်တိုး ဆန့်ကျင်နိုင်စွမ်း၊ နှလုံးသွေးကြောနှင့် ဆက်စပ်ရောဂါများဖြစ်ပွားနိုင်စွမ်း အစရှိသည့် အစွမ်းသတ္တိတို့ ရှိ၏။ သို့ဖြစ်ရာ ဂေါ်သဇင်ပင်မှ ရရှိသည့် ဆာပွန်နှင့်ရိုးရာတိုင်းရင်းဆေးဝါးများဖော်စပ်ရာတွင် အဓိက မဖြစ်မနေ

မြန်အောင်မြို့နယ် စက်မှုလယ်ယာဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ကျင်းပသော လယ်ယာသုံးစက်ပစ္စည်းပြပွဲကို ဒီဇင်ဘာ ၁၈ ရက် နံနက် ၉ နာရီက တဲကြီးကုန်း ကွင်းအမှတ် ၂၉၄ တွင်ကျင်းပရာ စက်မှုလယ်ယာဦးစီးဌာန မြို့နယ်ဦးစီးမှူး ဦးဖြိုးဝေထွန်းနှင့် တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များက လယ်ယာသုံးစက်ပစ္စည်း ကောက်ရိုးထုံးစက်နှင့် ရိုးပြတ်ဖြတ်စက်များ အပါအဝင် စက်ကိရိယာများကို လက်တွေ့ပြသသည်။ (ပုံ) အင်ပင်သန်းဌေးအောင်

သင့်အတွက်ကံကြမ္မာ ခိုးဝင်းထက်

ဆ/၃၀၊ မယ်စိကုန်းလမ်း၊
၇-ရပ်ကွက်၊ လှိုင်မြို့နယ်၊
ဖုန်း-၀၉-၄၄၈၀၃၆၄၉၅

(၁၅-၁-၂၀၂၀) မှ (၂၀-၁-၂၀၂၀) ထိ

တနင်္ဂနွေ

လုပ်ငန်းမျိုးစုံလုပ်ကိုင်နေရမည်။ ဝေးလံသောအရပ်မှ ငွေကြေးနှင့် သတင်းစကားကောင်းများ ရမည်။ မြေ၊ လယ်ယာကိစ္စ ပြဿနာ ရှိနိုင်သည်။ ချစ်သူအဟောင်း၊ အသစ်ကြား ဖျာများနေမည်။ တပည့် သားမြေးများကြောင့် စိတ်ချမ်းသာမှုရမည်။ ဖျားနာတတ်သည်။
ယတြာ။ ။ ဦးထုပ် လက်ဆောင်ပေးလိုက်ပါ။

တနင်္လာ

သူတစ်ပါးအား ဝန်ဆောင်မှုအမျိုးမျိုးပေးနေရမည်။ အနာဂတ် လုပ်ငန်းများအတွက် ချိတ်ဆက်မှုများရလာမည်။ အချစ်ရေး၊ အိမ်ထောင်ရေးဆန်းပြားမှုများနှင့် ကြုံမည်။ တစ်ဖြတ်တစ်ဖြတ် ငွေဝင်လာမည်။ ဝန်ဆောင်မှုအမျိုးမျိုးပေးနေရမည်။ ကျန်းမာရေး ညံ့နေသည်။
ယတြာ။ ။ ပိတ်စ လက်ဆောင်ပေးလိုက်ပါ။

အင်္ဂါ

စိတ်မတည်ငြိမ်မှု၊ စိတ်လှုပ်ရှားမှုများနေမည်။ အလုပ်များပုံကျ လာမည်။ အချစ်ရေး၊ အိမ်ထောင်ရေးသာယာမှုရှိမည်။ ငွေများများ ဝင်သလောက် ကုန်သွားမည်။ မရောက်ဖူးသေးသောအရပ်ဒေသ များသို့ သွားရမည်။ ခေါင်းနှင့်ပတ်သက်သည့်ဝေဒနာ ခံစားရ တတ်သည်။
ယတြာ။ ။ ဆေးနှင့်ဆေးပစ္စည်း လှူပေးပါ။

ပုဒွဟူး

ဆရာသမားကောင်းများ၏ စောင့်ရှောက်မှုအပြည့်အဝရမည်။ မြေ၊ လယ်ယာ၊ အဆောက်အဦးကိစ္စများ အဆင်ပြေမည်။ မိသားစု အတွင်း ပျော်ရွှင်စရာများနှင့်ကြုံမည်။ ဌာနဟောင်း၊ နေရာဟောင်းသို့ ပြန်ရမည်။ ငွေရရန်ခဲယဉ်းနေမည်။ ကျန်းမာရေးသင့်သည်။
ယတြာ။ ။ ရုံးပတ်သီးကြော် လှူပေးပါ။

ကြာသပတေး

သူတစ်ပါးပြဿနာများကို ဖြေရှင်းပေးနေရမည်။ မြေ၊ အမွေကိစ္စ များပြဿနာရှိနိုင်သည်။ အချစ်ရေး၊ အိမ်ထောင်ရေးသာယာ နေသည်။ ဝန်ထမ်းများ ရာထူးတိုးတိုးရမည်။ အကြွေးဟောင်း၊ အမွေဟောင်းများရမည်။ ဝမ်းကိုက်ရောဂါ ခံစားရတတ်သည်။
ယတြာ။ ။ မုန့်ဟင်းခါး ဒါနပြုလိုက်ပါ။

သောကြာ

မိသားစုဖြင့် ပျော်ရွှင်စရာခရီးများ သွားရမည်။ အခက်အခဲဟူသမျှ ကျော်လွှားနိုင်မည်။ မိန်းကလေးများ၏ ကူညီစောင့်ရှောက်မှုသာ ငွေကြေးနှင့်လုပ်ငန်းများ အဆင်ပြေမှုရှိမည်။ သတိထားရမည့် မိတ်ဆွေသစ်များ ရောက်လာမည်။ အချစ်ရေးမှာ အလွန်စနစ်ပွင့် နေမည်။ ကျန်းမာရေးသင့်သည်။
ယတြာ။ ။ သစ်သီးဆွမ်းကပ်ပေးပါ။

စနေ

အတွေ့အကြုံအသစ်များရမည်။ မရောက်ဖူးသော အရပ်ဒေသများသို့ အသင်းအဖွဲ့ဖြင့် သွားရမည်။ စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်ပစ္စည်း များကြောင့် ငွေများရမည်။ ရေနံ၊ တွင်းထွက်ဓာတ်သတ္တုပစ္စည်းများ တူးဖော်မှုရှိမည်။ ကံစမ်းမဲ၊ ထီပေါက်ကိန်း ရှိသည်။ ငွေများများ ဝင်မည်။ အချစ်ဟောင်းနှင့်အဆင်ပြေမည်။ အရိုး၊ အာရုံကြော ဒုက္ခပေးတတ်သည်။
ယတြာ။ ။ နာနတ်သီး လှူပေးပါ။

အတွေးနှင့် ရသ

အကောင်းမြင်စိတ်

မောင်ပြိုင်ကောင်

တရား ခြင်း၊ စာဖတ်ခြင်းများနှင့်ဘဝကို ဆွဲဆန်နေသော ကျွန်တော်သည် ဘဝ၏မပြည့်စုံခြင်းများအပေါ် နောင်တမရခဲ့ပေ။ ဂီတကိုခံစားခြင်းနှင့် ဘောလုံးပွဲများကို အားပေးခြင်းကလည်း အသက်ရှည်ဆေးတစ်မျိုး ဖြစ်သည်။

သို့သော် စာရေးဆရာဘဝဆို အလွယ်တကူရလာခြင်းတော့ မဟုတ်ပေ။ အပုဒ်များစွာရင်းနှီးပြီး ပြက္ခဒိန်များစွာကိုဖြတ်သန်းပြီး မှ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ် စာမျက်နှာပေါ်သို့ ရောက်လာခြင်းဖြစ်သည်။ ဘဝစနစ် တစ်ခုကို ဖြတ်သန်းပြီးနောက် ကာလတစ်ခုတွင် ကျွန်တော့်ကို စာရေးဆရာအဖြစ် အများစုကမသိကြသော်လည်း စာဖတ် ပရိသတ်တချို့ သိလာကြသည်။

နည်းပညာမြင့်လားလာသော ယခုလိုကာလတွင် မဂ္ဂဇင်း၊ ဂျာနယ်များ ကျေးလက်သို့ အကုန်မရောက်သော်လည်း လက်ကိုင်ဖုန်းလေးတစ်လုံး၏အကူအညီဖြင့် ကျွန်တော်ရေးသည့် ဝတ္ထုဆောင်းပါးများကို Fb စာမျက်နှာကတစ်ဆင့် မိတ်ဆွေ အားလုံးဖတ်နိုင်သလို မှတ်ချက်များလည်း တုံ့ပြန်နိုင်သည်။

နေရာဒေသအတော်များများတွင် ကျွန်တော့်စာဖတ် ပရိသတ်များရှိသော်လည်း ကျွန်တော့်အိမ်ကွင်းမှာ စာဖတ်သူ နည်းပါးခဲ့၏။ တစ်ဦးတည်းသောသားက ကျွန်တော့် စာကို မဖတ်သလို တစ်ဦးတည်းသောဇနီးကလည်း ကျွန်တော့်စာကို စိတ်မဝင်စားပေ။ ထို့ကြောင့် တစ်ခြားနေရာမှာ စာရေးဆရာဟု မိမိကိုယ်ကို အသံကျယ်ကျယ်နှင့် ဝိသေသနပြုနိုင်သော်လည်း ကျွန်တော့်သန်းခေါင်စာရင်းထဲမှာ စာရေးဆရာဘဝ ပျောက်ဆုံးခဲ့ ရသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း အိမ်ရှင်မကို မကျေမနပ်ဖြစ်မိသည်။ သို့သော် နှုတ်က ထုတ်မပြောခဲ့ပေ။

စာရေးသည်ဆိုသော်လည်း ဝတ္ထုနှင့်ဆောင်းပါးသာ ဖြစ်သည်။ ဟိုသတင်း ဒီသတင်းနှင့် ယတြာဂါထာများကို ရေးသူမဟုတ်ပေ။ လောလောဆယ်ရေးနေသည်က တခြား ကလောင်တစ်ခုနှင့်စံတော်ချိန်၊ မြန်မာတိုင်းမ၊ ပေါ်ပြုလာဂျာနယ်

နှင့် လယ်ယာစီးပွားသတင်းဂျာနယ်တို့မှာဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် သတင်းရေးသူတွေလို စာပုဒ်ရေးများများမရေးနိုင်ပေ။

ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ဖော်ပြခံရပြီး လိုင်းပေါ်တင်လိုက်သည်နှင့် ကျွန်တော့်ပရိသတ်များ မှတ်ချက်ပေးကြသည်။ များသော အားဖြင့် ကောင်းသည်။ ကြိုက်သည်ဟု တုံ့ပြန်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ကျေနပ်သည်။ တစ်ဆက်တည်းမှာပင် အိမ်ရှင်မ ကိုလည်း မကျေမနပ်ဖြစ်မိသည်။ အဓိကမှာ ကျွန်တော့်စာကို မဖတ်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော့်မှာ နေ့စဉ်လစဉ်ဝင်ငွေအတိအကျမရှိပေ။ ကျွန်တော့်လက်ဖက်ရည်ဖိုးနှင့် အိမ်အသုံးအဆောင်တချို့ပယ်ရန် ကျွန်တော့်စာမူခကိုသုံးရသည်။ ဥပမာ-ဆပ်ပြာ၊ သွားတိုက်ဆေး၊ ကော်ဖီမစ်နှင့်စားစရာတချို့ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စာမရေး နိုင်သည့်အခါ စာမူခဆိုသည် ကျွန်တော်နှင့်မဆိုင်သလို ဖြစ်သွားသည်။

ကျွန်တော်ရေးသည့်စာကို သားနှင့်အိမ်ရှင်မ ဖတ်စေ ချင်သည်။ သို့သော် သားကငယ်သေးသဖြင့် ခွင့်လွှတ်လိုရသော် လည်း အိမ်ရှင်မကိုတော့ မကျေမနပ်ပေ။ ထို့ကြောင့် စာမူတစ်ပုဒ် စာမျက်နှာပေါ်ရောက်လာတိုင် သူ့ကိုမကျေနပ်မှုက နက်ရှိုင်း လာသည်။

သို့သော် နောက်တစ်ဆင့်ဆက်စဉ်းစားကြည့်သောအခါ သူ့ကျွန်တော့်စာဖတ်ခြင်းအပေါ် ကျေကျေနပ်နပ်နှင့် ခွင့်လွှတ်နိုင် ခဲ့သည်။ “အစ်ကို စာမူခ ဘယ်လောက်ရလဲ” ဆိုသည့် မေးခွန်းကို လုံးဝမမေးခဲ့ဖူးသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

ကျောပုံး-ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး မှ

လယ်ယာမြေဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများနှင့်အညီ ဝိုင်းဝန်းဆွေးနွေး ဆောင်ရွက်ပေးရန် လိုအပ်ကြောင်း ပြောကြားသည်။

ဝိုင်းဝန်းဆွေးနွေး

ထို့နောက် ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံ ခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ အတွင်းရေးမှူး လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဦးသက်နိုင်ဦးက တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်အလိုက် နိုင်ငံတော်စီမံကိန်းများတွင် ပါဝင်သွားသည့် လယ်ယာမြေများအတွက် နစ်နာကြေး၊ လျော်ကြေးပေးချေရန်ကိစ္စရပ်များနှင့်

တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့များက စိစစ်ထောက်ခံ တင်ပြပေးပို့လာသည့် လယ်ယာမြေ အခြားနည်းအသုံးပြုခွင့်လုပ်ငန်းစာတွဲများ ကို ရှင်းလင်းတင်ပြကြရာ ဗဟိုလယ်ယာ မြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယ ဝန်ကြီး ဦးလှကျော်နှင့်အဖွဲ့ဝင်များက ဝိုင်းဝန်းဆွေးနွေးကြသည်။

စိစစ်ခွင့်ပြုပေးလျက်ရှိ လယ်ယာမြေကို အခြားနည်းအသုံး ပြုရန် လျှောက်ထားလာသော လုပ်ငန်းများ တွင် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းအတွက် လျှပ်စစ်မီးရရှိနိုင်မှု၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး အခြေအနေ၊ အလုပ် သမားများရရှိနိုင်မှု၊ မြို့ရွာနှင့်ထိစပ်နိုင်မှု၊

သုံးစွဲရရှိနိုင်မှု စသည့်အချက်များအပေါ် အခြေခံကာ ဖြစ်မြောက်နိုင်မှုအခြေအနေအပေါ် မူတည်၍ စိစစ်ခွင့်ပြုပေးလျက်ရှိသည့် နည်းတူနိုင်ငံ၏ ထုတ်ကုန်စွမ်းအားတိုးတက် ရေး အခြေခံအဆောက်အအုံများဖြစ်သည့် စက်ရုံအလုပ်ရုံများ တည်ဆောက်ခြင်း၊ လုပ်ငန်းများနှင့်ကုန်ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက် ရေးလုပ်ငန်းများအတွက် လယ်ယာမြေကို အခြားနည်းအသုံးပြုခွင့် တင်ပြတောင်းခံ လာမှုများအပေါ် နိုင်ငံတော်၏ စားနပ် ရိက္ခာဖူလုံရေး အမျိုးသားအကျိုးစီးပွားနှင့် သက်ဆိုင်သည့် လယ်ယာမြေမလျော့ပါး ရေးကို အလေးထားစိစစ်ဆောင်ရွက်ပေး လျက်ရှိကြောင်း သိရသည်။

MOALI ပြန်ကြားရေး

၇၂ နှစ်မြောက် လွတ်လပ်ရေးနေ့ အထိမ်းအမှတ် စာပေဟောပြောပွဲနှင့် တေးဂီတဖျော်ဖြေပွဲ ဖျာပုံမြို့တွင် ကျင်းပ

ရန်ကုန် ဇန်နဝါရီ ၁

၇၂ နှစ်မြောက် လွတ်လပ်ရေးနေ့အထိမ်းအမှတ် စာပေဟောပြောပွဲနှင့် တေးဂီတဖျော်ဖြေပွဲအခမ်းအနားကို ရောဝတီတိုင်းဒေသကြီး ဖျာပုံမြို့ သီရိအတ္ထဝါခန်းမ၌ ယနေ့ညနေ ၆ နာရီတွင် ကျင်းပသည်။

အခမ်းအနားသို့ ဖျာပုံမြို့မှ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များ၊ မြို့နယ်စာရေးဆရာအသင်းနှင့် ဂီတအစည်းအရုံးမှ အမှုဆောင်များ၊ မြို့မိမြို့ဖများ၊ တောင်သူလယ်သမားများ၊ ဆရာဆရာမနှင့် ကျောင်းသားကျောင်းသူများ တက်ရောက်ကြပြီး မြန်မာနိုင်ငံစာရေး

ဆရာအသင်း (ဗဟို) တွဲဖက်အတွင်း ရေးမှူး ဆရာမော်ဝန်းကြည်မြတ်နှင့် ဗဟိုအမှုဆောင် လယ်ယာစီးပွားသတင်း အယ်ဒီတာချုပ် ဆရာ မြတ်စိုး(လှိုင်)တို့က စာပေရေးရာများ ဟောပြောကြသည်။

အခမ်းအနားတွင် ရန်ကုန်မြို့မှ စာပေဂီတ ပညာရှင်များဖြစ်ကြသော တက္ကသိုလ် ဆန်းတင့်နိုင်၊ ကာတွန်း ရွှေမင်းသား၊ ပန်းချီကောင်းစံ၊ ဂီတ မင်းမင်းဦး၊ စန္ဒရာ၊ ဦးမင်းညွန့်နှင့် ဒေသခံ မြို့နယ်ဂီတအစည်းအရုံး ဥက္ကဋ္ဌ တေးသံရှင် ညိုမြလေး၊ စန္ဒရာ၊ ဇေယျာဘုန်းမြင့်နှင့် မြန်မာမှု တေးသံရှင်လူငယ်များက တေးသံသားများဖြင့် ဂုဏ်ပြုဖျော်ဖြေ ကြသည်။
မျိုးမြန်မာ

စိုက်ပျိုးရေးသုတေသန အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ဆဲ စီမံကိန်းများ ဆွေးနွေး ညှိနှိုင်း

ရေဆင်း ဒီဇင်ဘာ ၁၇

စိုက် ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာနတွင် ဆောင်ရွက်ဆဲ စီမံကိန်းများအား တင်ပြဆွေးနွေးခြင်းအစည်းအဝေးကို စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန (DAR) နဝရတ်ခန်းမ၌ ယနေ့မွန်းလွဲ ၂ နာရီက ကျင်းပရာ စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဒေါက်တာနိုင်ကြည်ဝင်း၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဒေါက်တာသန့်လွင်ဦး၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးများနှင့် စီမံကိန်းတာဝန်ခံများ တက်ရောက်ကြသည်။

အစည်းအဝေးတွင် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဒေါက်တာနိုင်ကြည်ဝင်းက အဖွင့်အမှာစကားပြောကြားရာတွင် စီမံကိန်းတာဝန်ခံများအနေဖြင့် စီမံကိန်းများကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ကြရာတွင် နှစ်ဦးနှစ်ဖက်နားလည်မှုများနှင့် ဆောင်ရွက်မှုသာ အောင်မြင်မည် ဖြစ်ပါကြောင်း၊ စီမံကိန်းကာလတွင်သာမက ပြီးစီးသွားသည့်အခါတွင်လည်း သုတေသနလုပ်ငန်းများကို အားသွန်ခွန်စိုက်ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားကြရန် လိုအပ်ကြောင်း၊ သုတေသနတွေ့ရှိချက်များကို စီမံကိန်းတာဝန်ခံက စာတမ်းများပြုစုပြီး ရရှိလာသည့် အချက်အလက်များကို စုဆောင်းထားမှသာ ကောင်းမွန်သော ရလဒ်များရရှိမှာဖြစ်ပါကြောင်း၊ ယခု ဆောင်ရွက်နေသော စီမံကိန်းများသည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် နေခြင်းဖြစ်၍ နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ အတွေ့အကြုံများလည်း ရရှိမည်ဖြစ်သဖြင့် သုတေသနလုပ်ငန်းများကို ယခုထက်ပို၍ တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ အခက်အခဲများရှိပါက တင်ပြသွားကြရန် လိုအပ်ကြောင်း ပြောကြားသည်။

အစည်းအဝေးတွင် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဒေါက်တာနိုင်ကြည်ဝင်းက အဖွင့်အမှာစကားပြောကြားရာတွင် စီမံကိန်းတာဝန်ခံများအနေဖြင့် စီမံကိန်းများကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ကြရာတွင် နှစ်ဦးနှစ်ဖက်နားလည်မှုများနှင့် ဆောင်ရွက်မှုသာ အောင်မြင်မည် ဖြစ်ပါကြောင်း၊ စီမံကိန်းကာလတွင်သာမက ပြီးစီးသွားသည့်အခါတွင်လည်း သုတေသနလုပ်ငန်းများကို အားသွန်ခွန်စိုက်ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားကြရန် လိုအပ်ကြောင်း၊ သုတေသနတွေ့ရှိချက်များကို စီမံကိန်းတာဝန်ခံက စာတမ်းများပြုစုပြီး ရရှိလာသည့် အချက်အလက်များကို စုဆောင်းထားမှသာ ကောင်းမွန်သော ရလဒ်များရရှိမှာဖြစ်ပါကြောင်း၊ ယခု ဆောင်ရွက်နေသော စီမံကိန်းများသည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် နေခြင်းဖြစ်၍ နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ အတွေ့အကြုံများလည်း ရရှိမည်ဖြစ်သဖြင့် သုတေသနလုပ်ငန်းများကို ယခုထက်ပို၍ တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ အခက်အခဲများရှိပါက တင်ပြသွားကြရန် လိုအပ်ကြောင်း ပြောကြားသည်။

ကျေးလက်နှင့် စီးပွားတိုးတက်ရေး ဖွံ့ဖြိုးမှုဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့အစည်း (KREI)

အစည်းအဝေးတွင် ကျောက်ဆည်ခြံ

ကျောပုံး-ကျန်းမာရေး မှ

ထို့ကြောင့် ဖရဲသုတေသနစမ်းသပ်ကွက်ကို စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန ဟင်းသီးဟင်းရွက်၊ သစ်သီးဝလံနှင့် ပန်းမန်သုတေသနဌာနစု၏ သုတေသနကွင်း၌ တရုတ်နိုင်ငံ GXIST မှရရှိသည့် Huichuang Xin Tian Wng နှင့် 855 ယခု တောင်သူအများစုစိုက်ပျိုးလျက်ရှိသည့် မျိုးတို့အား အသုံးပြုစိုက်ပျိုးထားသည်။

တေးကင်းလုံခြုံစိတ်ချ၍ အရည်အသွေးပြည့်မီသည့် ဖရဲမျိုးကောင်းများရရှိရေးအတွက် နိုင်ငံတကာအသိအမှတ်ပြု ဓာတ်ခွဲခန်းများတွင် တိုင်းတာစစ်ဆေးခြင်းများကိုလည်း GXIST နှင့် DAR တို့ ပူးပေါင်းသုတေသနပြု ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

ထို့ပြင် ကွင်းသရုပ်ပြကွက်များဖြင့် တောင်သူများအား လက်တွေ့စိုက်ပျိုးပြသရန် မန္တလေးတိုင်းနှင့် စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးတို့တွင် ဖရဲစိုက်ပျိုးနည်းစနစ်စံချိန်စံညွှန်းဖော်ဆောင်ရေးဇုန်များသတ်မှတ်၍ စီစဉ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း သိရသည်။

စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန

အထောက်အပံ့ဖြင့် ဆောင်ရွက်သော မြန်မာနိုင်ငံအစေ့ထုတ်ပြောင်း စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူများ ဝင်ငွေတိုးတက်ရေးအတွက် အစေ့ထုတ်ပြောင်းစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုကွင်းဆက်များအား လေ့လာ၍ လိုအပ်သည့် အကြံပေးတင်ပြမှုများဆောင်ရွက်ခြင်းစီမံကိန်း၊ ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စိုက်ပျိုးရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့ (JICA) အထောက်အပံ့ဖြင့် ဆောင်ရွက်နေသော ဗီအေချက်အလက်နည်းပညာများကို အသုံးပြု၍ မြန်မာနိုင်ငံ ဆန်စပါးမွေးမြူရေးကဏ္ဍအား မြှင့်တင်ခြင်းစီမံကိန်း၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်အထောက်အပံ့ဖြင့် ဆောင်ရွက်သော စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအထောက်အကူပြုစီမံကိန်း၊ ထိုင်းနိုင်ငံ (NSTDA) အထောက်အပံ့ဖြင့် ဆောင်ရွက်သော သိပ္ပံနည်းကျသုတေသနပညာရပ်များဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုစီမံကိန်း၊ Syngenta Foundation အထောက်အပံ့ဖြင့် ဆောင်ရွက်သော စဉ်ဆက်မပြတ်စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးစီမံကိန်း၊ တရုတ်နိုင်ငံ (GXIST) အထောက်အပံ့ဖြင့် ဆောင်ရွက်

သော သီးနှံသုံးမျိုးဖြစ်သည့် ပြောင်း၊ ဖရဲနှင့် ပဲပုပ်သီးနှံများ၏ အရည်အချင်းဆိုင်ရာ စံချိန်စံညွှန်းဖော်ဆောင်ရေးစီမံကိန်း၊ (OFID) နှင့် (ICRISAT) အထောက်အပံ့ဖြင့် ဆောင်ရွက်သော အာရှနိုင်ငံများအတွင်းရှိ လုပ်ကွက်ငယ်တောင်သူများအတွက် နည်းပညာပြန့်ပွားခြင်းနှင့် မြေပဲသီးနှံထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်၍ အကျိုးအမြတ်ရရှိစေရန်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း မြေပဲသီးနှံမျိုးစေ့ပြန့်ပွားရေးစနစ် တိုးတက်လာစေရန် ဆောင်ရွက်သည့်စီမံကိန်း၊ အာရှဒေသစားနပ်ရိက္ခာနှင့် စိုက်ပျိုးရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအဖွဲ့ (AFACI) အထောက်အပံ့ဖြင့် ဆောင်ရွက်သော နှမ်းကုန်ချောထုတ်လုပ်မှုနည်းပညာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးစီမံကိန်း၊ တရုတ်နိုင်ငံ Sino (Guangxi)-Myanmar အထောက်အပံ့ဖြင့် ဆောင်ရွက်သော စပါးမျိုးစေ့အရည်အသွေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးစီမံကိန်းတို့တွင် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော လုပ်ငန်းများနှင့် ရှေ့ဆက်လုပ်ဆောင်သွားမည့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို တင်ပြဆွေးနွေးကြသည်။

စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန

အာဟာရပြည့်ဝသော စားနပ်ရိက္ခာနှင့် စိုက်ပျိုးရေးပတ်ဝန်းကျင်ကောင်းမွန်ဖွံ့ဖြိုးရေး အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ ကျင်းပ

နေပြည်တော် ဒီဇင်ဘာ ၁၉

စိုက် ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာနနှင့် စီမံကိန်းဦးစီးဌာန (စိုက်ပျိုးရေး) ပူးပေါင်း၍ ကုလသမဂ္ဂစားနပ်ရိက္ခာနှင့် စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့ (FAO) ၏ အထောက်အပံ့ဖြင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခဲ့သော “အာဟာရပြည့်ဝသော စားနပ်ရိက္ခာနှင့် စိုက်ပျိုးရေးအတွက် ပတ်ဝန်းကျင်ကောင်းမွန်ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ (Creating Enabling Enviroments for Nutrition-Sensitive Food and Agriculture to Address Malnutrition) စီမံကိန်းမှ လေ့လာတွေ့ရှိချက်များ တင်ပြခြင်းနှင့် မူဝါဒဆိုင်ရာ ပြန်လည်သုံးသပ်အကြံပြုခြင်းအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲကို နေပြည်တော် ဟိုတယ်ဇန်နီ Grand Amara ဟိုတယ်၌ ယနေ့ ကျင်းပသည်။

အခမ်းအနားသို့ စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ စီမံကိန်းဦးစီးဌာနနှင့် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနတို့မှ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ၊ ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်မှ ပါမောက္ခနှင့်ဌာနဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများ၊ FAO ဌာနကိုယ်စားလှယ်၊ ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ၊ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်များ၊ စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနပညာရှင်များနှင့် စိုက်ပျိုးရေးပညာရှင်များ တက်ရောက်ကြသည်။

အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွင် စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဒေါက်တာနိုင်ကြည်ဝင်းက ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ၏ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ စဉ်ဆက်မပြတ် ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်များထဲမှ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးမှုပျောက်ရေး (Zero Hunger) သည် အရေးပါသည့် ရည်မှန်းချက်တစ်ခုဖြစ်ကြောင်း၊ လျစ်လျူရှုခံရသည့် အသုံးနည်းသောသီးနှံများသည် အာဟာရဓာတ်ကြွယ်ဝသည့် အပြင် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လိုက်လျောညီထွေရာသီဥတုကို ခံနိုင်ရည်ရှိခြင်းကြောင့် အဆိုပါသီးနှံများနှင့်ပတ်သက်သည့် သုတေသနနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပါကြောင်း၊ လျစ်လျူရှုခံရသည့် အသုံးနည်းသော သီးနှံများကို မြန်မာနိုင်ငံမျိုးစေ့ဘဏ်အနေဖြင့် ရေရှည်တည်တံ့စွာ ထိန်းသိမ်း ခြင်းနှင့်အသုံးချခြင်းများ ဆောင်ရွက်ရန် တိုက်တွန်းပါကြောင်းဖြင့် ပြောကြားသည်။

စီမံကိန်းကာလ (၂၀၁၇ မှ ၂၀၁၉ အထိ) နှစ်နှစ်အတွင်း လုပ်ငန်းစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဒေါက်တာမင်းစံသိန်းက အမျိုးသားစီမံကိန်းညှိနှိုင်းရေးမှူး (National Project Coordinator) အဖြစ် ဦးဆောင်၍ ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ အမျိုးသားအကြံပေးပညာရှင် (National Consultant) ဖြစ်သော ဒေါက်တာခင်လေးဆွေ၊ ဒေါက်တာမာမာကြာနှင့် ဒေါက်တာချိုချိုစန်းနှင့် နိုင်ငံတကာ ကျွမ်းကျင်ပညာရှင် (International Expert) ဖြစ်သော Dr.Luis Hualda တို့က နည်းပညာနှင့်လေ့လာတွေ့ရှိချက်အစီရင်ခံစာများ ရေးသားပြင်ဆင်ခဲ့ကြသည်။

ယင်းစီမံကိန်းသည် အာဟာရချို့တဲ့မှုပျောက်ရေးနှင့် ရိက္ခာဖူလုံရေးကဏ္ဍများတွင် လျစ်လျူရှုခံရသည့် အသုံးနည်းသော သီးနှံများ၏ အရေးပါမှုကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားသည့်မူဝါဒများ၊ နည်းပညာများ ဖော်ဆောင်ရေးနှင့် အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် ပြုလုပ်သည့် ကနဦးစီမံကိန်းဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

ယနေ့ကျင်းပသော အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွင် လေ့လာတွေ့ရှိချက်များနှင့် စီမံကိန်း၏ ရလဒ်များကိုအခြေခံ၍ လျစ်လျူရှုခံရသည့် အသုံးနည်းသော သီးနှံများနှင့်ပတ်သက်သည့် သုတေသနများကို ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် ထိုသို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် နိုင်ငံတော်က ချမှတ်ထားသော စိုက်ပျိုးရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုမဟာဗျူဟာ (ADS) နှင့် ကဏ္ဍပေါင်းစုံပါဝင်သော အမျိုးသားအာဟာရဆိုင်ရာ စီမံကိန်း (MS-NPAN) လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ထည့်သွင်း၍ ပြန်လည်ရေးဆွဲနိုင်ရေး ဆွေးနွေးအကြံပြုကြကြောင်း သတင်းရရှိသည်။

စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန

လုပ်ငန်းတူပေါင်းစပ်၊ ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းအသင်း၊ စိုက်/မွေးသမအသင်း တို့ဖြင့် အရင်းအနှီးနှင့် အခွင့်အလမ်းကောင်း များစွာရရှိနိုင် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်သူ ညောင်ဦးနှင့် နွားထိုးကြီးမြို့နယ် ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ကြည့်ရှုစစ်ဆေးစဉ် မှာကြား

နေပြည်တော် ဇန်နဝါရီ ၅

စိုက် ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်သူသည် လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များနှင့်အတူ ဇန်နဝါရီ ၅ ရက် ညနေပိုင်းတွင် မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး ကျောက်ပန်းတောင်း မြို့နယ် တံခါးကြီးကျေးရွာနှင့် ညောင်ဦးမြို့နယ် ချောက်ကန်ကျေးရွာများတွင် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော လူထုဗဟိုပြုစီမံကိန်းလုပ်ငန်း များနှင့် ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ကွင်းဆင်းကြည့်ရှုစစ်ဆေးပြီး ဒေသနေ ပြည်သူများ ကျေးရွာရပ်မိရပ်ဖများ၊ စီမံကိန်းအထောက်အကူပြုကော်မတီဝင် များနှင့် ခင်မင်ရင်းနှီးစွာ တွေ့ဆုံကြသည်။

ရှေးဦးစွာ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးနှင့် အဖွဲ့သည် ကျောက်ပန်းတောင်းမြို့နယ် တံခါးကြီးကျေးရွာသို့ ရောက်ရှိကြပြီး ကျေးရွာရေပေးရေးလုပ်ငန်းများကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရာ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန ညွှန်ကြား ရေးမှူးချုပ် ဦးခန့်ဇော်နှင့် တိုင်းဒေသ ကြီး ဦးစီးမှူးတို့က မန္တလေးတိုင်းဒေသ ကြီးအတွင်း နွေရာသီသောက်သုံးရေ ရှားပါးပြတ်လပ်မှုအခြေအနေများ၊ ၂၀၁၉- ၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ်အတွင်း မန္တလေးတိုင်း ဒေသကြီး၌ ပြည်ထောင်စုဘဏ္ဍာရန်ပုံငွေ ဖြင့် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော ကျေးလက်ရေရရှိရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ကျောက်ပန်းတောင်းမြို့နယ်အတွင်း ကျေးလက်ရေရရှိရေး ဆောင်ရွက်ပေး နိုင်ခဲ့မှုများကို ရှင်းလင်းတင်ပြကြသည်။

ကျေးရွာအုပ်စု ၁၀၉ အုပ်စုရှိ ဦး ကျေးရွာပေါင်း ၃၃၉ ရွာ၊ အိမ်ခြေ ၄၆၉၄၀ နှင့် လူဦးရေ ၂၅၁၉၃၅ ဦး ရှိသည်။ သောက်သုံးရေရရှိမှုအနေဖြင့် တွင်းတိမ် ၇၂၀၊ တွင်းနက် ၁၈၆ တွင်း၊ လက်တူး တွင်း ၇၂ တွင်း၊ မြေသားရေကန် ၁၃၀ ကန်၊ စီမံစမ်း ၆၄ တွင်း၊ အိမ်တိုင် ရေသွယ်စနစ်ကိုးခုတို့မှ ရယူအသုံးပြု နေခြင်းဖြစ်ပြီး နွေရာသီ သောက်သုံးရေ ရှားပါးပြတ်လပ်မှုများ ကြုံတွေ့နေရခြင်း ကို ထိရောက်စွာ ကူညီဆောင်ရွက်ပေး နိုင်ရန် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန က ကျေးလက်ရေရရှိရေးလုပ်ငန်းများကို ဘဏ္ဍာနှစ်အလိုက် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိသည်။

ဝန်ကြီးနှင့်အဖွဲ့သည် ညောင်ဦးမြို့နယ် ချောက်ကန်ကျေးရွာသို့ ရောက်ရှိကြပြီး ဒေသနေပြည်သူများ၊ ကျေးရွာရပ်မိရပ်ဖ များ၊ စီမံကိန်းအထောက်အကူပြု ကော်မတီဝင်များနှင့် ခင်မင်ရင်းနှီးစွာ တွေ့ဆုံကာ ကျေးရွာအတွင်း အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော လူထုဗဟိုပြုစီမံကိန်းလုပ်ငန်းနှင့် ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၊ ဒေသနေပြည်သူ များ၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်း များ၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ

တိုးတက်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် လိုအပ်ချက်များ ကူညီဖြည့်ဆည်းပေး နိုင်ရေး မေးမြန်ဆွေးနွေးရာ ကျေးရွာသူ ကျေးရွာသားများက ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်များ တင်ပြကြသည်။ တင်ပြချက်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးက သက်ဆိုင်ရာ ဌာနတာဝန်ရှိသူများက အမြန်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ပေးရန်နှင့် ဘဏ္ဍာငွေခွင့်ပြုချက်အရ ဆောင်ရွက် ရန်အခက်အခဲရှိသောလုပ်ငန်းများ

အတွက် ဝန်ကြီးဌာနက အကောင် အထည်ဖော်လျက်ရှိသည့် မျှဝေခြင်း အစီအစဉ်မှ ကူညီဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရေး ဆွေးနွေးမှာကြားသည်။ အလားတူပင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာ အောင်သူသည် ဒီဇင်ဘာ ၂၆ ရက်က ဦးစီးဌာနများမှ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ဌာနဆိုင်ရာ

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်သူ ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ လုပ်ငန်းညှိနှိုင်းအစည်းအဝေးတွင် အမှာစကား ပြောကြား

နေပြည်တော် ဒီဇင်ဘာ ၃၀

ဗဟို လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ ၂၆ ကြိမ်မြောက် လုပ်ငန်းညှိနှိုင်း အစည်းအဝေးကို ယနေ့နံနက်ပိုင်းတွင် နေပြည်တော်ရှိ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး၌ ကျင်းပသည်။ (ပုံ)

မျှော်မှန်းဆောင်ရွက်
အစည်းအဝေးတွင် ဗဟိုလယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ ၂၆ ကြိမ် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်သူက ဗဟိုလယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့အနေဖြင့် သီးနှံပြောင်းလဲ စိုက်ပျိုးခွင့်တင်ပြလာခြင်းကို အဓိက စားသုံးသီးနှံဖြစ်သည့် ဆန်စပါးဖူလုံမှု ထိခိုက်မှုမရှိပါက စီမံစဉ်၊ ဥပဒေနှင့်အညီ ခွင့်ပြုပေးသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ လက်ရှိ ဆန်စပါးစိုက်ပျိုးသော ဧရိယာနှင့်အထွက်နှုန်း အခြေအနေအရ ပြည်တွင်းစားသုံးမှု ဖူလုံမှု

အပြင် ၄၀ ရာခိုင်နှုန်း ပိုလျှံမှုရှိနေသော် လည်း ရေရှည်တွင် တိုးပွားလာမည့် လူဦးရေနှင့် ပြည်ပဝင်ငွေတိုးတက်ရရှိရေး အတွက် မျှော်မှန်းဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ် ကြောင်း။
ယခုအစည်းအဝေးတွင် တင်ပြမည့် နိုင်ငံတစ်ဝန်း တောင်သူလယ်သမား များအပါအဝင် ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ၊ အသင်းအဖွဲ့များ၊ ဌာနဆိုင်ရာအသင်း အဖွဲ့များ၊ ဌာနဆိုင်ရာများ၏ လယ်ယာ မြေကို အခြားနည်းအသုံးပြုခွင့်တင်ပြလာ မှုကို စွဲရပ်များအပေါ် နိုင်ငံတော်၏

စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံရေးနှင့် စိုက်ပျိုးစွမ်းအား ကိုလည်း တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှ မထိခိုက် စေရေးကို သတိပြုပြီး နိုင်ငံတော်၏ အကျိုး၊ ပြည်သူ့လူထု၏ အကျိုးကို ရှေးရှု၍ အနည်းဆုံးလိုအပ်သည့်ပမာဏ ကို ခွင့်ပြုပေးနိုင်ရေး၊ နိုင်ငံတော်၏ စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန် သိမ်းယူခဲ့သည့် လယ်ယာမြေများအတွက် နစ်နာကြေး၊ လျော်ကြေးအချိန်မီပေးချေရန် ကိစ္စရပ်များအတွက် ဗဟိုလယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ဝင်များက တည်ဆဲ

ကျန်းမာရေးနှင့်ညီ၍ ဈေးကွက်ဝင် ဖရဲစိုက်ပျိုးနည်းစနစ်နှင့် အရည်အသွေးစံချိန်စံညွှန်းများ ဖော်ဆောင်ရေး သုတေသနလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်

ဖရဲ တွင် ရေဓာတ် ၉၂ ရာခိုင်နှုန်းပါဝင်သောကြောင့် ပူအိုက်သောရာသီ ၌ စားသုံးရန် အထူးသင့်တော်သည့် သီးနှံဖြစ်သည့်အပြင် ဗီတာမင် အေ၊ ဗီတာမင်ဘီနှင့်ဗီတာမင်စီဓာတ်များ ပါဝင်သောကြောင့် ကျန်းမာရေးနှင့် ညီညွတ်ကာ ကိုယ်ခန္ဓာအလေးချိန်လျှော့ချလိုသူများအတွက်လည်း အထူး သင့်လျော်သည့် သီးနှံဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် ဖရဲတန်ဖိုးမြင့်ထုတ်ကုန် များ (ဥပမာ-အလှကုန်ပစ္စည်းများ) ထုတ်လုပ်မှု တိုးမြှင့်လာသောကြောင့် ပြည်ပဝင်ငွေရရှိနိုင်မည့်ဈေးကွက်အလား အလာကောင်းသည့် သီးနှံဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။
မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဖရဲသည် ပြည်ပ ပို့ကုန်ဈေးကွက်အလားအလာကောင်း သီးနှံဖြစ်သောကြောင့် စားသုံးသူများ

များ တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်လျက် ရှိသည်။ စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန (DAR) သည် တရုတ်နိုင်ငံ၊ Guangxi Institute of Standards and Technology (GXIST) နှင့် အကျိုးတူ ပူးပေါင်းကာ မြန်မာ့ဖရဲ၊ မြေ၊ ဒေသ၊ ရာသီ ဥတုနှင့်လိုက်လျောညီထွေဖြစ်မည့် စိုက်ပျိုး နည်းစနစ်များနှင့် အရည်အသွေး စံချိန် စံညွှန်းများ ဖော်ဆောင်ရေးအတွက်

ဘေးကင်းလုံခြုံစိတ်ချရသည့် အရည် အသွေးပြည့်မီသော ဖရဲမျိုးများ စိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်ရေးအတွက် သုတေသနလုပ်ငန်း

ကနဦး သုတေသနများ ဆောင်ရွက် လုပ်ကိုင်လျက်ရှိသည်။